

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

71'inci Birleşim

16 Nisan 2024 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, geçirilen yerel seçimin bütün ülkeye hayırlı uğurlu olmasını dilediğine ilişkin konuşması
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Milliyetçi Hareket Partisinde Grup Başkan Vekili olarak göreve başlayan Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'a Başkanlık Divanı olarak hayırlı uğurlu olmasını dilediklerine ilişkin konuşması
- 3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, AK PARTİ Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın annesinin vefatına ilişkin konuşması
- 4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in "ekip sizin" ifadesine ve milletvekillerinin söz alıp net bir şekilde konuşmalarının herkes açısından amaca daha matuf bir şey olduğuna ilişkin konuşması

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, 2 Nisan 2024 tarihinde İstanbul'un Beşiktaş ilçesi Gayrettepe Mahallesi'ndeki gece kulübünde meydana gelen patlama sonucu 29 kişinin hayatını kaybettiği yangına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, İsrail'in Gazze'de sürdürdüğü mezalimin soykırıma dönüşmesine ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları'nın, Divanü Lûgat-it-Türk'ün 950'nci yılından Türkiye'nin 2'nci yüzyılına tanım yapmanın zorunluluğuyla Türkiye Yüzyılı'na ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, siyonist işgal çetesinin Filistin halkına yönelik sürdürdüğü barbarlığın dünyanın gözleri önünde devam ettiğine ilişkin açıklaması
- 2.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, bu yıl 76'ncısı düzenlenen Jeoloji Kurultayı'na ilişkin açıklaması
- 3.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 4.- Şırnak Milletvekili Arslan Tatar'ın, Gabar'da keşfedilen petrole ilişkin açıklaması
- 5.- Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmekci'nin, Turizm Haftası'na ilişkin açıklaması
- 6.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, bazı milletvekillerinin son dönemde yaşanan olumsuzluklarda kendi belediyelerinin sorumluluklarını sorumsuzluk hâline getirip kabahati iktidara, Hükûmete ve devlet kurumlarına yıkmaya çalıştıklarına ilişkin açıklaması
- 7.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, 31 Mart yerel seçimlerinden sonra halkın iradesini gasbetmeye dönük birtakım çabalar olmasına ve halkın iradesine sahip çıkanlara ilişkin açıklaması
- 8.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ülkeyi ekonomik uçuruma sürükleyen tek adam rejiminin yerel seçimde ilk tokadı yediğine ve Merkez Bankasının açıkladığı 2023 yılı zararına ilişkin açıklaması
- 9.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Şanlıurfa'nın bayramda âdeti ziyaretçi akınına uğradığına ilişkin açıklaması
- 10.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 31 Mart yerel seçim sonuçlarına ve kırmızının Uşak'a ve Türkiye'ye çok yakıştığına ilişkin açıklaması
- 11.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, halkın 2024 yerel seçimlerinde Amasya başta olmak üzere tüm Türkiye'de Cumhuriyet Halk Partisini yerelde iktidar, AKP'yi ana muhalefet partisi yaptığına ilişkin açıklaması
- 12.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, İran'ın İsrail'i füzelerle vurmasına ilişkin açıklaması
- 13.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, halkın yerel seçimlerde başta Adana olmak üzere tüm Türkiye'de sosyal demokrat belediyeçilik anlayışını hâkim kılmasına ve ülkede derin bir ekonomik kriz yaşandığına ilişkin açıklaması
- 14.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'ın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının İstanbul özelinde açıkladığı kentsel dönüşüm finansman desteğinin Kocaeli'yi de kapsamaması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 15.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, milletin 31 Mart seçimlerinde verdiği mesaja ilişkin açıklaması
- 16.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, JES'lerin ve maden ocaklarının Aydın'a yapılan en büyük ihanetlerden biri olduğuna ilişkin açıklaması
- 17.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, kendilerinin "Yoksulluğa isyan et, örgütlen." diyerek işçileri, emekçileri ve kadınları 1 Mayıs'ta Taksim'e çağırdıklarına ilişkin açıklaması
- 18.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, çiğ süt fiyatına gelen yüzde 8,5'lik zammın yeterli olmadığına ilişkin açıklaması
- 19.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, yerel seçimlere üç gün kala Kütahya'da açılan şehir hastanesine ilişkin açıklaması
- 20.- İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'nun, İstanbul Gayrettepe'de ruhsat alınmadan yaptırılan tadilat sırasında çoğu sigortasız 29 emekçinin katledilmesine ve bu katliamın sorumlularına ilişkin açıklaması
- 21.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, geçmiş Ramazan Bayramı'na ve seçim sonuçlarına ilişkin açıklaması

- 22.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, 31 Mart seçimlerinin kaybedenlerine ve kazananlarına ilişkin açıklaması
- 23.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, seçimsiz geçirilecek en az dört yıllık süreçte yapılması gerekenlere ve Kültür ve Turizm Bakanına bulunduğu çağrıya ilişkin açıklaması
- 24.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, seçim ve bayram sonrası yoğun bir mesaiye başladığına, geçmiş ramazan ayına ve Ramazan Bayramı'na, seçim sonuçlarının verdiği mesajı her siyasi partinin doğru okuması gerektiğine, emeklilerinin 10 bin lirayla geçinemediklerine, atama bekleyen öğretmenlerin gözünün kulağının bugün toplanan Kabinede olduğuna, mülakata, Beşiktaş'taki yangın faciasına ve Antalya'daki teleferik kazasına, bugünün Türkiye'de hükümet sisteminin değiştiği gün olduğuna ve bu sistemin bu hâliyle milletin dokusuyla uyumadığına, Gazze sorununun tüm acısıyla devam ettiğine, İsrail'le yapılan ticaretle ilgili bir itirazlarının olduğuna, İran-İsrail arasında yaşanan krize ve Türkiye'nin bölgede daha aktif bir tutum ortaya koymak zorunda olduğuna ilişkin açıklaması
- 25.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, bir buçuk ay aradan sonra Genel Kurulun tekrar çalışmaya başladığına, geçen Ramazan Bayramı'na, 31 Mart seçimlerinde seçilen belediye başkanlarına, bu seçimlerde vatandaşın verdiği mesajı her siyasi partinin doğru okuması gerektiğine ve iktidarın yaşadığı hezimet, 14 Mayıs'tan bugüne ekonominin kötü gidişatının en önemli etkenlerine, 16 Nisanın Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin referandumla kabul edildiği gün olduğuna, Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Samsun'un Bafra ilçesi Belediye Başkanlığı seçimlerinde yaşananlara, İran ile İsrail arasındaki gerilime ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin bu konuda milli menfaat çerçevesinde bir pozisyon alması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 26.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, bugün itibarıyla Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilliği görevine başlayan Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç ile bu görevi beş yıl süreyle yürüttükten sonra yeni görevler üstlenecek olan Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'e, Ramazan Bayramı'na, Türkiye'nin 31 Mart mahallî idareler seçimlerini demokrasiye yakışır bir olgunlukla tamamlayarak dünyaya örnek olduğuna, milletin sandık vasıtasıyla mesajlarını verdiğine ve Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu demokratik mesajı aldıklarına, dört yıl boyunca seçim olmayacağına, milletin kendilerinden hizmet beklediğine ve belediyelerde çalışanların çeşitli gerekçeler gösterilerek ekmekleriyle oynanmaması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 27.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, geçmiş Ramazan Bayramı'na, 31 Mart seçim sonuçlarını bu Meclisin çok iyi değerlendirmesi gerektiğine, Türkiye'nin âdeta bir güvencesiz yaşam coğrafyasına dönüştüğüne, hasta tutsak sayısındaki artışa, 75 yaşındaki hasta tutsak Hatice Yıldız ile şartlı salıverilme hakkı engellenen Kadir Karabak'a, Türkiye'de çok ciddi bir ekonomik sorun olduğuna ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in belediyelerle ilgili verdiği demece ilişkin açıklaması
- 28.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, geçmiş Ramazan Bayramı'na, 31 Mart 2024 seçim sonuçlarının Türkiye'nin bugünü ve geleceği açısından çok önemli olduğuna, Cumhuriyet Halk Partisinin 1'inci parti olmasına, AKP'nin bugün bulunduğu noktaya nasıl geldiğine ve Türkiye'yi getirdiği duruma, kendilerinin "Meclisi çatıştıralım." dediklerine ve Genel Kuruldan bir saate geçebilecek 14 maddelik turizmle ilgili bir kanun teklifinin üç güne bölünmesine, AK PARTİ'nin gündeminin olmadığına ve halkın sorunlarıyla ilgilenmediğine ilişkin açıklaması
- 29.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili olan Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'a, verilen arada siyasi partilerin sahada çok çalıştığını düşündüğüne, geçmiş Ramazan Bayramı'na, 31 Mart seçim sonuçlarını tüm siyasi partilerin okuyacağına, seçmenin ezbere oy kullanmadığına, son on ayda Türkiye'nin 3 tane seçim geçirdiğine, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve yirmi iki yıldır Türkiye ve dünya tarihinin en başarılı partisinin AK PARTİ olduğuna ilişkin açıklaması
- 30.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Erzincan İlçe'te yaşanan maden faciasıyla ilgili verdikleri Meclis araştırması önergesinin bir an önce hayata geçirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 31.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 32.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, "Türkiye Büyük Millet Meclisinde İsrail'in yaptıklarını savunan bir insan var mı?" diye kürsüden sorduğu soruya tek bir gruptan "Evet." diye bir ses yükselmesine ilişkin açıklaması
- 33.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 34.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 75 yaşındaki hasta mahpus Hatice Yıldız'a ilişkin açıklaması
- 36.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, 31 Mart seçimlerinde Hatay'da asıl kazananın CHP olduğuna ilişkin açıklaması
- 37.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'da 350 kişinin istihdam edildiği Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Çağrı Merkezinin kapatılacağına dair haberler aldıklarına ilişkin açıklaması
- 38.- İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk'un, Van'da "gülen çocuk" olarak bilinen Muhammed'in bugün serbest bırakıldığına, aynı gerekçelerle tutsak olan Umut, Sedanur ve Sibel'den de güzel haber beklediklerine ve bugün Lezita grevine bir saldırı olduğuna ilişkin açıklaması
- 39.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın 108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

- 1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 31/3/2024 tarihinde yapılan mahallî idareler seçiminde belediye başkanı seçilerek mazbatalarını alan Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Mahallî İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca belediye başkanlığını tercih ettiklerine ilişkin tezkeresi (3/858)
- 2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 31/3/2024 tarihinde yapılan mahallî idareler seçiminde belediye başkanı seçilerek mazbatalarını alan Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Mahallî İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca belediye başkanlığını tercih ettiklerine ilişkin tezkeresi (3/859)
- 3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 31/3/2024 tarihinde yapılan mahallî idareler seçiminde belediye başkanı seçilerek mazbatalarını alan Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Mahallî İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca belediye başkanlığını tercih ettiklerine ilişkin tezkeresi (3/860)
- 4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 31/3/2024 tarihinde yapılan mahallî idareler seçiminde belediye başkanı seçilerek mazbatalarını alan Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, Mahallî İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca belediye başkanlığını tercih ettiklerine ilişkin tezkeresi (3/861)
- 5.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Mahmut Özer ve beraberindeki heyetin Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de "Barış ve Küresel Güvenlik İçin Diyalog: İş Birliği ve Bağlantısallık" konulu 6'ncı Dünya Kültürlerarası Diyalog Forumu'na katılımı hususuna ilişkin tezkeresi (3/862)

6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Milli Savunma Komisyonu Başkanı Hulusi Akar'ın, Bulgaristan Ulusal Meclisi Milli Savunma Komisyonu Başkanı Hristo Gadzhev'in vaki davetine icabetine ilişkin tezkeresi (3/863)

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Milli Savunma Komisyonu Başkanı Hulusi Akar'ın, Gürcistan Parlamentosu Savunma ve Güvenlik Komisyonu Başkanı Irakli Beraia'nın vaki davetine icabetine ilişkin tezkeresi (3/864)

B) Önergeler

1.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, (2/1945) esas numaralı 351 Sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanunu ve 5102 Sayılı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs Kredi Verilmesine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/45)

C) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Dışişleri ve Doğu Afrika İşbirliği Bakanı January Yusuf Makamba'ya "Hoş geldiniz." denilmesi

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, mevcut hayat pahalılığının sebeplerinin araştırılması ve özellikle emeklilerin ve dar gelirli kesimlerin olumsuz hayat koşullarının sona erdirilmesine dair alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 16/4/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Nisan 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Ordu ilinde yaşanan seçim şaibesi ve seçmen iradesine gölge düşürülmesinin görüşülmesi amacıyla 16/4/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Nisan 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, 31 Martta yaşanan seçim usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla 16/4/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Nisan 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, İsrail'in Gazze'de yaptığı katliamlara rağmen Türkiye'nin İsrail'le ticaretini sürdürmesinin neden ve sonuçlarının araştırılması amacıyla 16/4/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Nisan 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatleri ile gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmındaki sıralamanın yeniden düzenlenmesine; 108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ve 108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 104'üncü yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın kutlanması, günün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla Genel Kurulda özel gündemle görüşme yapılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23 Nisan 2024 Salı günü saat 14.00'te toplanmasına, bu toplantıda yapılacak görüşmelerde Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen siyasi partilerin Grup Başkanlarına onar dakika, grubu bulunmayan siyasi partilerin Genel Başkanlarına talepleri hâlinde üçer dakika süreyle söz verilmesine ve bu birleşimde başka konuların görüşülmemesine ilişkin önerisi

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Ordu Milletvekili Mustafa Hamarat'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşma sırasında İYİ Partiyeye sataşması nedeniyle konuşması

2.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman ile 73 Milletvekilinin Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2002) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 108)

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, KKTC'de görülen turuncgil yeşillenme hastalığının ülkemizde yayılmasına karşı alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/10018)

2.-İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, belediyeler tarafından kurulan hayvan bakımevlerine,

- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Viranşehir Belediyesinin gerçekleştirdiği ilaçlama ihalesine,

- Şanlıurfa Viranşehir Belediyesinin gerçekleştirdiği akaryakıt, mal ve yağ alımı ihalesine,

- Şanlıurfa Viranşehir Belediyesinin gerçekleştirdiği araç ve iş makinesi kiralama ihalesine,

- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkâri'ye bağlı bir köydeki güvenlik uygulamalarına,

- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'da açılması planlanan maden sahalarının akıbetine,

- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesince yürütülen ilan ve reklam işlerine,

- Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesinde çalışan personel sayısına,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılması planlanan İlimtepe 2. Etap Yol Projesi'nin akıbetine,

- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, bir kişinin kendi isteği dışında bir siyasi partiye üye yapıldığı iddiasına,

- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Cumhurbaşkanlığı Koruma Hizmetleri Genel Müdürlüğüne,

- Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elâzığ Belediyesinin borçlarına,

Elâzığ Belediyesi tarafından yapılacak bir konut projesine,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun nakil talebine,

Akhisar T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına,

İlişkin soruları ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/10089), (7/10092), (7/10093), (7/10094), (7/10222), (7/10227), (7/10321), (7/10460), (7/10568), (7/10570), (7/10571), (7/10649), (7/10650), (7/10652), (7/10653)

3.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, YEKDEM desteklerinden yararlanan enerji şirketlerine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/10209)

4.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, ülkemizde yeni bir nükleer enerji santrali yapılacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/10210)

5.- Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elâzığ'da bulunan hidroelektrik santrallere ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/10211)

6.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, Türkiye Taşkömürü Kurumuna işçi alımı için yürütülen süreçte usulsüzlük yapıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/10212)

7.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, 23 Şubat 2024 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde gaz sıkışması sonucu yaşanan patlamaya ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/10215)

8.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, MESEM'de yaşandığı iddia edilen usulsüzlüklere,

- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, Ben Okuyorum, İstanbul Okuyor Projesi kapsamında okullara alınması planlanan kitaplara,

- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, bir lisede görev yapan tarih öğretmeniyle ilgili iddialara,

- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarda yolsuzluk iddiası nedeniyle haklarında soruşturma yürütülen veya dava açılan çalışanlara,

- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, 2023-2024 eğitim öğretim yılında yaşanan iş kazalarında yaralanan ve hayatını kaybeden öğrencilere,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/10234), (7/10326), (7/10331), (7/10334), (7/10339)

9.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, ÇEDES Projesi kapsamında yapılan faaliyetlere,

- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, özel okulların fiyat artışlarına,

- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, deprem bölgesine inşa edilecek okullarla ilgili ihaleye,

- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Bakanlık tarafından hazırlanan biyoloji dersi müfredatına,

- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde bir belediye başkan adayının okullarda seçim çalışması yaptığı iddiasına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/10238), (7/10239), (7/10242), (7/10328), (7/10329)

10.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, yapımına devam edilen Isparta Yalvaç Organize Sanayi Bölgesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/10251)

11.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, kamu harcamalarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/10256)

12.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, merkezî yönetim bütçesinden yapılan bazı harcamalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/10257)

13.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlarda yolsuzluk iddiası nedeniyle haklarında soruşturma yürütülen veya dava açılan çalışanlara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/10308)

14.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Karaköprü ilçesine bağlı Yedikuyu Mahallesi'ne elektrik hattı kurulması talebine,

Şanlıurfa'nın Karaköprü ilçesine bağlı Ağızhan Mahallesi'ne elektrik hattı kurulması talebine,

İlişkin soruları ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/10309), (7/10310)

15.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son beş yılda yaşanan maden kazalarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/10311)

16.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, Zonguldak-Ankara D750 Karayolu'nda bulunan bilgi levhasında Ankara ve otoban bağlantısı bilgilerinin yer almamasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/10364)

17.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, ülke genelinde ve Isparta'da kamu bankalarından kredi kullanan çiftçi sayısına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/10481)

18.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Viranşehir Çevre Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/10483)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, TRT Radyo 3'ün Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesinde çekmemesine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/10487)

20.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından 2021 yılında yapılması planlanan Mahmutbey Kavşağı Projesi'nin reddedilme gerekçesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/10590)

21.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, Bartın-Amasra-Kurucayı-Cide Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/10591)

22.- Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elâzığ'ın Baskil ilçesindeki kanalizasyon altyapısı sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/10702)

23.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, MERNİS'te kayıtlı seçmenlere dair çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/10705)

16 Nisan 2024 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 71'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, geçirilen yerel seçimin bütün ülkeye hayırlı uğurlu olmasını dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Öncelikle, geçirdiğimiz yerel seçimin ülkedeki demokratik zeminin güçlenmesine; bütün engelli, dezavantajlı kesimler başta olmak üzere, toplumcu ve doğaya saygılı bir yönetime vesile olmasını diliyorum, bütün ülkeye de hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 2 Nisan 2024 tarihinde İstanbul'un Beşiktaş ilçesi Gayrettepe Mahallesi'ndeki gece kulübünde meydana gelen patlama sonucu 29 kişinin hayatını kaybettiği yangın hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'a aittir.

Buyurun Sayın Yıldırım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, 2 Nisan 2024 tarihinde İstanbul'un Beşiktaş ilçesi Gayrettepe Mahallesi'ndeki gece kulübünde meydana gelen patlama sonucu 29 kişinin hayatını kaybettiği yangına ilişkin gündem dışı konuşması

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; ben de sizleri öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Hem geçmiş Ramazan Bayramı'nızı tebrik ediyorum hem de 31 Martta yapmış olduğumuz, milletçe yapmış olduğumuz seçimimizin, yerel seçimlerin tüm ülkemize hayırlar getirmesini temenni ediyorum. Milletimizin yapmış olduğu bu seçimin tüm illerimize, ilçelerimize, köylerimize ve Meclisimize hayırlar getirmesini temenni ediyorum. Milletimiz tercihini yapmıştır; tüm partilerimiz buna göre, bu tercihe göre kendi konumlamalarını, değerlendirmelerini de yapacaktır.

Ben burada bugün gündem dışı söz alarak 2 Nisanda İstanbul Beşiktaş'ta ihmaller sonucu gerçekleşen ve 29 canımızın kaybıyla gerçekleşen bu menfur yangın olayıyla ilgili huzurlarınıza çıkmış bulunmaktayım. Cezai soruşturma devam ediyor, savcılık bir taraftan soruşturuyor, mülkiye müfettişleri soruşturmasına devam ediyor; kamuoyu olayların nasıl ve ne şekilde gerçekleştiğine dair değerlendirmelerini yapıyor. Ben de hem o bölgenin milletvekili olmam hasebiyle hem de gerçekten büyük, vahim bir olay olması hasebiyle bu değerlendirmelere katkı sunma adına söz almış bulunmaktayım. Buradan bu olayın takipçisi olacağımızı, bölgenin milletvekili olarak takipçisi olacağımızı ifade etmek istiyorum. Yalnız, bunu söylerken üzüldüğümüz noktalar da var. Bundan önceki buna benzer birtakım olaylar olduğunda canhıraş bir şekilde olayları gündeme taşıyan siyasilerimizin, yazarlarımızın, çizerlerimizin, fenomenlerimizin, sanatçılarımızın maalesef Beşiktaş'taki bu olay karşısında uykuya yattığını hep birlikte görüyoruz, herhangi bir yorum yapılmadığını görüyoruz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Efendim, daha önce reddettiniz, getirdik biz bunu.

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Siyasi parti liderlerimizin önceki olaylar karşısında "tweet" üstüne "tweet" attığına şahit olduk ama bu olaylar karşısında sadece "Rahmete kavuşan cenazelerimize, işçilerimize ve ailelerine Allah'tan rahmet diliyoruz." diye dilek ve temenniler kısmında kaldığını görüyoruz. Bu ikili bir yapıyı Mecliste aslında gündeme getirmek istedim. Neden? Mesela, bugün Balıkesir Belediye Başkanı olan arkadaşımız, 2016 yılında Adana'da bir yurttan meydana gelen yangınla ilgili şu ifadeyi kullanmış: "Öğrendik ki yangın merdivenlerinin kapısı kilitliymiş. Bu nedenle diyorum ki: Denetimsizlik katliam getirir ve denetimsizlik kader değildir. Bu olaya neden olan koşullar yine bağnaz düşüncenin sonucudur. Çocukların ölümü siyasidir, kadınların ölümü siyasidir, madencilerin ölümü siyasidir. İnsanların eceliyle ölmediği bir ülkede ölüm siyasidir." 2016 yılında CHP milletvekili olan arkadaşımız şimdi ne diyor? Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı oldu, hayırlı olsun, tebrik ediyoruz. "İstanbul Gayrettepe'de -Beşiktaş bile demiyor- meydana gelen yangında hayatını kaybeden yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine sabır ve başsağlığı, yaralanan yurttaşlarımıza acil şifalar diliyorum." Örnekleri çoğaltabiliriz. Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanımızdan, Grup Başkan Vekillerimizden, yazarlarımızdan, çizerlerimizden bu örnekleri çoğaltabiliriz. Ben burada diyorum ki: Ölümlerimiz, cenazelerimizi birbirimizle yarıştırmayalım. Senin sorumluluk alanında bir olay olmuşsa bu tarafın, bu tarafın sorumluluk alanında bir olay olmuşsa o tarafın birbirine saldırdığı, birbirini sorguladığı olaylar zincirine girmeyelim. 29 can da bizim, ondan önceki vefat eden canlar da bizim, tüm canlar bizim. Hep birlikte yaklaşalım, hukuku rahatlatalım; soruşturma yapan insanlarımızı, soruşturma yapan savcılarımızı, mahkemelerimizi rahatlatan her türlü bilgiyi, belgeyi, açıklamayı onlarla paylaşalım diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Tabii, vaktimiz hızlı geçti.

Son olarak şunu söyleyeyim: Burada hem Beşiktaş Belediyemizin hem de İstanbul Büyükşehir Belediyemizin sorumlu olduğu açıktır. 2006 yılında alınan bir itfaiye raporuyla 2018'de, 2020'de nitelik değişikliği sebebiyle ruhsat verilemez. Beşiktaş Belediye Başkanının olay günü "tweet"ine bakıyoruz, diyor ki: "Bana tebrik için çiçek göndermeyin, çiçekleri falan yerlere gönderin." Ya, 29 insanımız ölmüş, bırak çiçeği böceği kardeşim, olayın başına gel. İBB Başkanımız diyor ki: "Burayla ilgili şikâyet olmamış." Site Başkanı diyor ki: "Biz defalarca, yıllarca şikâyet ettik." Ama herhangi bir vakıf, dernek, Kur'an kursu olduğunda acımasızca orayı yıkan insanlarımız burayı, maalesef, yıkmadılar; bunu da hep birlikte görüyoruz. O Site Başkanımızın şikâyetlerinin hep birlikte takipçisi olacağımızı ifade etmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Vatandaş notunu verdi Adem Bey, çok üzülme sen, vatandaş notunu verdi.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yıldırım.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ayırının kim olup olmadığına vatandaş notunu verdi, İstanbul'da da, Beşiktaş'ta da verdi; üzüldünüz ama böyle oldu.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Biz notu kırıyoruz, vatandaş Beşiktaş'ta otuz yıldır veriyor. 29 kişiyi öldürmek için vatandaş not vermiyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Verdi, verdi, notunu verdi. Almadın mı daha sen o dersi ya! Daha almadın mı o dersi ya! Almış olman lazım o dersi senin!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Kusura bakmayın, 29 kişinin ölmesi için vatandaş not vermiyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Vatandaş not verdi, daha nasıl versin ya! Daha o ders değil mi diyorsunuz?

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, İsrail'in Gazze'de sürdürdüğü mezalimin soykırıma dönüşmesi hakkında söz isteyen Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

2.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, İsrail'in Gazze'de sürdürdüğü mezalimin soykırıma dönüşmesine ilişkin gündem dışı konuşması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; öncelikle geçmiş Ramazan Bayramı'mızı ve 31 Mart yerel seçim sonuçlarını tebrik ediyor, ülkemize, insanımıza ve seçilenlere hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

Gazze'de düne kadar yaşadıklarımız insanlık tarihi açısından utanç verici bir dramdı, bugünkü tarih itibarıyla maalesef korkunç bir trajediye dönüştü. Şu acı tabloya bir bakın, tam 14 bin bebek, çocuk katledildi, tam 9.220 savunmasız kadın öldürüldü; şimdiye kadar toplam 32.333 insan hayattan koparıldı, yaralı sayısı tamı tamına 74.694 oldu. Bu kirli savaş katliamı çoktan aştı,

bunun adı artık bir soykırımdır. Ben şimdi buradan soruyorum: "Ey İsrail!" diyenler neredesiniz? "Ey Amerika!" "Ey Beyaz Saray!" diye haykırırlar hangi sütre gerisindesiniz? "One minute" nidanıza ne oldu? "Siz öldürmeyi iyi bilirsiniz." diyen siz değil misiniz? İşte, şu an en iyi bildikleri işi yapmıyorlar mı? On binlerce günahsız insanın canına kıymadılar mı, kıymıyorlar mı? Siz ne yapıyorsunuz? "Dostlar alışverişte görsün." türünden bir iki kınama yapıyormuş gibi görünüyorsunuz, hepsi o kadar. Üstelik, İsrail'le geniş kapsamlı ticaret faaliyetini devam ettiriyor olmanız, gemiler dolusu her kalemden malı itinayla katil ülkenin limanlarına ulaştırıyor olmanız hangi riyakârlığın sonucu? Bunu yüce Türk milletine bir açıklayın hele zira bu konu Türk kamuoyunu derinden yaralamaktadır.

Kıymetli milletvekilleri, İsrail'in Gazze'de sürdürdüğü mezalim resmen soykırıma dönüştü. Bundan tam altı ay önce, 12/10/2023 tarihinde savaşın boyutlarını yerinde gözlemlemek amacıyla Meclisimiz İnsan Hakları İnceleme Komisyonundan Gazze inceleme heyeti oluşturulmasını talep ettim, maalesef cevap bile verilmedi. Soruyorum: Koskoca Türkiye Cumhuriyeti devletinin Gazze'ye, Filistin'e 1 milletvekilini bile gönderememiş olması acaba ne anlama geliyor? Hayırdır, bu suskunluğunuz niye? Mesela, Sayın Dışişleri Bakanının ağzını neden bıçak açmıyor? Meclise lütfedip gelerek neden bir bilgi vermez? Ne yani, henüz yeterince gerekçe oluşmadı mı? İsrail'in, Filistin'in Gazze Şeridi'ni aylardır sivilleri de hedef alarak yerleşim yeri, pazar yeri, okul, ibadethane, hastane dâhil bombalaması, taş üstünde taş bırakmaması yeterli gerekçe değil mi? Daha neyin olması gerekiyor? Siz iktidar olarak daha ne olunca harekete geçeceksiniz? Mesela, 1,5 milyon insan âdeta kapana sıkıştırılmadı mı? Küçükük bir kara parçası karadan, havadan ve denizden bloke edilerek sivillerin tüm insani ihtiyaç ve temel gereksinimleri, ilaç ve tedavi amaçlı cihazlara ulaşımı engellenmedi mi? Üstelik sınır kapıları da kapatılarak günahsız insanlara tarihin en acımasız ambargosu uygulanmıyor mu?

Şimdi, bir şeyi daha hatırlatacağım: İsrail'in kanlı saldırılarından biri de 12 Şubat tarihinde yapılmıştı, bu saldırıda 120 insan katledildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) – Tamamlayacağım efendim.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) – O günlerde Bursa'da AK PARTİ'li Osmangazi Belediyesi dört gün üst üste konser yaptı biliyor musunuz? Uyardık "Yapmayın, etmeyin; konserleri iptal edin." dedik, etmediler. Âdeta yas tutan duvarlar dahi duydu, zatımuhteremler duymadı. Kentin merkezinde kurulan devasa ses sistemleriyle o katliam günlerinde günahsız insanların kanları üzerinde tepinildi. Ne uğruna? 4 tane oy uğruna. Peki, aldınız mı? Evet, aldınız ama sandıktan çıkan büyük değişim sonucuyla Bursa Osmangazi'de alabileceğiniz en büyük dersi aldınız.

Sudan bahanelerle Cumhuriyet Bayramı konserlerini iptal eden zihniyetiniz batsın!

Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkoğlu.

Gündem dışı üçüncü söz, Divanü Lûgat-it-Türk'ün 950'nci yılından Türkiye'nin 2'nci yüzyılına tanım yapmanın zorunluluğuyla Türkiye Yüzyılı hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları'na aittir.

Buyurun Sayın Hacıoğulları. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları'nın, Divanü Lûgat-it-Türk'ün 950'nci yılından Türkiye'nin 2'nci yüzyılına tanım yapmanın zorunluluğuyla Türkiye Yüzyılı'na ilişkin gündem dışı konuşması

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bu yıl Divanü Lûgat-it-Türk'ün 950'nci yılı. Nedir Divanü Lûgat-it-Türk, sadece bir sözlük mü? Elbette hayır. Kâşgarlı'nın bize armağan ettiği Divan, tanım yapma iradesinin adıdır ve dokuz yüz elli yıl öncesinden bize, bugüne seslenerek "Tanım yapmaz, tanım yapamazsan ancak tanımlanırsın." der.

Efendiler, hanımefendiler; dünyamız birinci ve ikinci kapitalist, emperyalist paylaşım savaşı sonrası kurulan ekonomik, siyasi, sanatsal ve kültürel organizasyonlarla yürüyemeyeceğini, devam edemeyeceğini gösterdi; mülteci krizinde gösterdi, pandemide gösterdi bunu. 1945 sonrası kurulan organizasyonlar insanın ve doğanın yeni ihtiyaçlarına çözüm bulamıyor artık. Bakın, en son Gazze katliamıyla gördük bu organizasyon semasının değişmesi gerektiğini. Yaşadığımız her bir küresel ya da bölgesel sorunda çaresizliğini bir kez daha tespit ettiğimiz, beceriksizliğini görmeye devam edeceğimiz bu eski organizasyonun ivedilikle değişmesi gerek. İnsanlık ve doğa, yaşadığımız dünya için bu değişim gerekli. İşte, tam böyle bir dönemde biz Türkler "İnsan ve dünya için daha adil bir dünya mümkün." diyerek dokuz yüz elli yıl önce söylediğimiz, yaptığımız gibi yine yeni bir tanımlama girişiminde bulunduk. Türkiye Yüzyılı bu önerinin, bu girişimin adıdır. Sadece bir coğrafyaya, zemine değil bir zamana talip olmanın adıdır Türkiye Yüzyılı, tanım yapma iradesinin ve cesaretinin adıdır.

Sayın milletvekilleri, Türkiye Yüzyılı Gazi Meclisimizin çatısı altında bulunan A ya da B partisinin değil, Türkiye Cumhuriyeti'nin binlerce yıllık Türk devlet geleneğinin sıkışan ve çaresiz kalan dünya, insanlık ve doğa için önerisidir. Türkiye Yüzyılı, Türklerin bin yıl sonra kendini ve dünyayı yeniden tanımladığı zamanın adıdır. Tanımlamak, yüksek irade gerektirir; insan ancak tanım yaparak fark ettiği kendini, benini sende ve ötekinde, ötesinde ve ötenin de ötesinde konumlandırır. Doğru, insan renk renk yaratıldı; içine düştüğü coğrafya, zaman ve mekânın koşullarıyla renk, farklı dil ve fitratlarla yaratıldı. Bu farklar, farklılıklarımız bizim ayetlerimiz, bu doğru fakat zenginliğimiz olarak adlandırdığımız farklılıklarımız bizim için aynı zamanda bir imtihan sebebi. Bir Türk için onur ve gurur kaynağı olan Türk dili ve Türklüğü aslında onun ancak bir imtihandır. Bir Kürt'ün onur ve gurur kaynağı olan Kürtlüğü, Kürtçesi; Arap'ın, Çerkez'in, Laz'ın Araplık, Çerkezlik ya da Lazlıkla imtihanı gibi. Bizler seçmeden, seçim, tercih imkânına sahip olmadan içine düştüğümüz ve sonunda fark ettiğimiz, sonunda çark ettiğimiz her bir ayetten bir olmak, birleşmek, tevhit, inanç ve arzusu adına imtihana tabiyiz. Peki, bir olmak, birlik olmak zorunda mıyız? Evet çünkü hayatta kalmamız, dünyanın ve insan soyunun devamı için birbirimize ihtiyacımız var.

Gazi Meclisimizin siz saygıdeğer üyeleri, saygıdeğer vekiller, milletin vekilleri; size ihtiyacımız var, sizin de bize ihtiyacı var. Bakın, iki hafta önce 31 Martta bir yerel seçim yaşadık. Tam adı "mahallî idareler seçimi" yani her bir coğrafi farklılığın bir zenginlik olarak kendini gösterdiği, göstermesi gerektiği bir seçim. Hakkâri'de iklim farklı, Edirne'de bambaşka, Adana sıcak, Erzurum'da kar, Çanakkale'de rüzgâr... Kendi anlaştığı, sevdiği, saygı duyduğu bir idareciyi seçti Konya, Ordu, Ankara, Manisa, Antalya, Rize. Bundan daha doğal ne olabilir, değil mi? Normal olmayan; farklı coğrafyaların ihtiyaçlarından kaynaklı gösterdikleri farklı tepkilerden tek, aynı sonucu çıkarmaya çalışmak oysa birleşen, birleştirmemiz gereken arzumuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (Devamla) – Devam edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (Devamla) – Efendiler, hanımefendiler; Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında, farklılıklarımızla zenginleştiğimiz bu çatı altında birlik arzumuzla bir imtihtandayız. Türkiye Yüzyılı insanlığın binlerce yıllık istiklal ve hürriyet yürüyüşünün yeni adıdır. Tanımlama bekleyen dünyayı tanımlayacak olan yüksek, özgür ve bağımsız irade ve cesaretin adıdır Türkiye Yüzyılı. Bunu başaracak, bu birliği sağlayacak millet İbrahim'in milletidir, bu millet Türk milletidir.

Sizlerle bu kutlu mazlumlar yürüyüşünün yoldaşı olmaktan, Türk milletinin büyük Meclis çatısı altında bulunmaktan dolayı onur duyuyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Vekil.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Milliyetçi Hareket Partisinde Grup Başkan Vekili olarak göreve başlayan Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'a Başkanlık Divanı olarak hayırlı uğurlu olmasını dilediklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisinde yeni bir Grup Başkan Vekili göreve başladı. Nevşehir Milletvekili Sayın Filiz Kılıç'a Başkanlık Divanı olarak hayırlı uğurlu olmasını diliyoruz. (AK PARTİ, MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Teşekkürler, sağ olun.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 3 sayın milletvekili parmak izi meselesinden dolayı giremedi söz hakkına, 20 milletvekilinin haricinde bu 3 milletvekiline de söz hakkı vereceğim. Safahat içerisinde, elimizden geldiğince, yaygın bir şekilde, 20'nin dışında kalan diğer arkadaşların da söz talebini karşılamaya çalışacağız.

İlk söz, Mersin Milletvekili Sayın Faruk Dinç'e aittir.

Buyurun Sayın Dinç.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, siyonist işgal çetesinin Filistin halkına yönelik sürdürdüğü barbarlığın dünyanın gözleri önünde devam ettiğine ilişkin açıklaması

FARUK DİNÇ (Mersin) – Bismillahirrahmanirrahim.

Siyonist işgal çetesinin Filistin halkına yönelik sürdürdüğü barbarlık dünyanın gözleri önünde devam ediyor. Şifa Hastanesinin altından yüzlerce ceset çıkması dünyayı harekete geçiremedi, kömürleşmiş çocuk cesetleri dünyayı harekete geçiremedi; maalesef, kadınların, çocukların iniltisine ciddi tepki gösteren bir ülke olmadı.

Gazze'nin kuzeyindeki yıkımı ve katliamları şimdi de Refah'ta uygulamak istiyorlar. Altı aydır, Gazze halkını, soykırım politikasıyla göçe zorlayan siyonist katiller, 1,5 milyon insanın sığındığı Refah'a yönelik saldırılara hazırlanıyor.

Hiçbir gündem Gazze'de gerçekleştirilen soykırımı gölgede bırakmamalı, unutturmamalıdır. Türkiye halkına ve siyasetine çağrımdır: Lütfen, gündemimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dinç.

Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin...

Buyurun Sayın Şevkin.

2.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, bu yıl 76'ncısı düzenlenen Jeoloji Kurultayı'na ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Jeoloji Mühendisleri Odası bu hafta önemli bir etkinlik gerçekleştiriyor. Her yıl farklı bir konu seçen ve bu yıl 76'ncısı düzenlenen Jeoloji Kurultayı'nın ana teması afete dirençli kentlerdir.

Ülkemiz yerleşim alanlarının yanlış seçimi, plansız ve çarpık kentleşme, sağlıksız denetim, kalitesiz malzeme kullanımı ve kötü yapı stoku nedeniyle doğa ve insan kaynaklı afetler sonucu büyük yıkım, can ve mal kaybı ve yıllarca süren travma yaşıyor. Bu da ülkemizin afetler konusunda hiç de hazırlıklı olmadığını gösteriyor. Kurultay boyunca 400'ün üzerinde oturumun, onlarca belgesel gösteriminin ve serginin, ülkemizde son yıllarda sıklıkla yaşadığımız afetlerin üstesinden gelmek için ışık tutmasını ve ilgililerin bu bilimsel çalışmalardan yararlanmasının önemini vurgulamak istiyorum.

Jeoloji Mühendisleri Odamıza ve hocalarımıza teşekkürlerimi sunuyorum.

BAŞKAN - Urfa Milletvekili Sayın Mahmut Tanal...

3.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

11 Nisan 1920 tarihi Şanlıurfa'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümünü kutluyorum, şehitlerimizin anıları önünde saygıyla eğiliyorum.

11 Nisan 1920, Şanlıurfa'mızın vatan aşkı uğruna sergilediği kararlılığın ve azmin tarihidir. Şanlıurfa halkı olarak bugün de aynı kararlılık ve vatanseverlik ruhuyla hareket ediyoruz. Şehrimizin kalkınması ve gelişmesi için tarihten aldığımız güçle hep birlikte, yorulmadan çalışacağız.

"Kolumu salladım toplar oynadı, yaşasın Urfalılar teslim olmadı." sözleriyle herkesi selamlıyorum, saygı ve hürmetlerimi sunuyorum.

BAŞKAN – Şırnak Milletvekili Sayın Arslan Tatar...

4.- Şırnak Milletvekili Arslan Tatar'ın, Gabar'da keşfedilen petrole ilişkin açıklaması

ARSLAN TATAR (Şırnak) – Güzel şehrim Şırnak'ta yeni kalkınma dönemi hızlı bir şekilde devam etmektedir. Gabar'da keşfedilen petrol Türkiye'nin en kaliteli ve en çok üretilen petrolü olmuştur. Gabar'da Şehit Esmâ Çevik ve Şehit Aybüke Yalçın Petrol Sahalarında sondajı tamamlanan ve üretime geçilen kuyulardan cumhuriyet tarihinin rekoru günlük 40 bin varil ham petrol üretilmektedir. Böylelikle ham petrol ithalatında dışa bağımlılığımız azalacak ve önümüzdeki dönemlerde cari açığın azalmasında önemli bir avantaj olacak. Gabar'da 33 kuyuda üretim gerçekleştirilerek kuyu başı ortalama üretimimiz 1.200 varilli geçmiş durumdadır. Hedefimiz 2024 yılı sonunda günde 100 bin varile ulaşmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Kastamonu Milletvekili Sayın Fatma Serap Ekmekci...

5.- Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmekci'nin, Turizm Haftası'na ilişkin açıklaması

FATMA SERAP EKMEKÇİ (Kastamonu) - İçinde bulunduğumuz Turizm Haftası, turizm sezonunun açılışı amacıyla 1977 yılından itibaren kutlanmaya başlandı. AK PARTİ iktidarımızın atak, rekabetçi ve sürdürülür turizm politikaları sayesinde ülkemizde turizm kısa zamanlı sezon sınırından kurtuldu ve tüm yıla yayıldı. Bu nedenle, Turizm Haftası turizmde daha ileri hedeflere koşmak için bilinç, irade, muhasebe içeren farkındalık haftasına dönüştü. Cumhurbaşkanımız, Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde dünya turizm pastasındaki payını her yıl rekorlar kırarak artıran ülkemizin bu ivmesini sürdürceğinden şüphemiz yok. Temsilcisi olduğum Kastamonu'nun da turizmdeki gelirini Türkiye Yüzyılı'nda daha da arttırmak için kamu, meslek odaları ve özel sektörümüzle ortak akıl ve iş birliği içinde çalışmalarımızı daha da üst seviyeye çıkaracağız.

Turizm Haftası sektörün tüm paydaşlarına kutlu olsun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Konya Milletvekili Sayın Mehmet Baykan...

6.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, bazı milletvekillerinin son dönemde yaşanan olumsuzluklarda kendi belediyelerinin sorumluluklarını sorumsuzluk hâline getirip kabahati iktidara, Hükûmete ve devlet kurumlarına yıkmaya çalıştıklarına ilişkin açıklaması

MEHMET BAYKAN (Konya) - Bazı milletvekillerimiz son dönemde yaşanan olumsuzluklarda kendi belediyelerinin sorumluluklarını sorumsuzluk hâline getirip kabahati iktidara, Hükûmete, devlet kurumlarına yıkmaya çalışıyor. 2017 yılında hizmete giren ve yedi yıldır hizmet veren, kendilerinin bakımını bile düzgün yaptıramadıkları teleferikle ilgili sorumluluğu Sanayi Bakanlığına yıkmaya çalışıyor ve hatta daha da ileri gidip -ne yiyip içiyorlarsa- Sayın Binalı Yıldırım'ın ve Menderes Türel'in tutuklanmasını isteyebiliyorlar. İstanbul'da yaşanan yangın faciası zamanında ve usulüne uygun denetimler yapılmadığı için yaşanıyor ancak ne Büyükşehir Belediyesi ne de ilçe belediyesi sorumluluk almıyor. Ama çıkıp işletmeyi beceremediğiniz teleferik faciasında Hükûmeti suçlayabiliyorsunuz. Burada da korkarım ki yaşasaydı Kadir Başkan suçlanacaktı. Sorumluların ellerindeki tesis, araç ve gereçleri nasıl kullanılmaz hâle getirdiğini tüm kamuoyu görüyor. Korkuyorum ki bu beceriksizliğiniz ve iş bilmezliğiniz daha çok canlar yakacak. Bunları size emanet eden AK PARTİ'yle değil, basiretsiz yöneticilerinizle ilgilenin ve kendi kabahatlerinizi örtmek için başkalarını suçlamaktan vazgeçin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Muş Milletvekili Sayın Sümeyye Boz...

7.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, 31 Mart yerel seçimlerinden sonra halkın iradesini gasbetmeye dönük birtakım çabalar olmasına ve halkın iradesine sahip çıkanlara ilişkin açıklaması

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Teşekkürler Başkan.

31 Mart yerel seçimlerini geride bıraktık. Tüm kürdistan'da, başta da Şırnak, Kars, Savur ve Van olmak üzere Muşta da halkın iradesini gasbetmeye dönük birtakım çabalar oldu ancak halkın direnişi sonucunda ve halkın çabalarıyla bunlar boşa çıkarıldı. Bu vesileyle, buradan hareketle Muş merkezde Tuba Sayılğan ve Sırrı Söylemez, Bulanık'ta Aryan Doğan ve Arafat Kardağı, Varto'da Gülbahar Kaya ve Gıyasettin Aydemir, Malazgirt'te Gülistan Özel ve Ahmet Kenan Türker Eş Başkanlarımızı ve bununla birlikte Korkut Vartinis'te Salih Elçi, Bulanık Elmakaya'da İsmail Dunder'i tebrik ediyor ve başarılar diliyorum.

Buradan, aynı şekilde, sandığa giden, emek veren bütün il, ilçe örgütlerimiz, sandık görevlileri, müşahitler hepsine de göstermiş oldukları emekten ve bu iradeye sahip çıktıklarından dolayı tekrardan teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Adana Milletvekili Sayın Ayhan Barut...

8.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ülkeyi ekonomik uçuruma sürükleyen tek adam rejiminin yerel seçimde ilk tokadı yediğine ve Merkez Bankasının açıkladığı 2023 yılı zararına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, ekonominin sorumlusu olarak kendini gösteren, "Ben ekonomistim." diyerek, nas bahanesiyle ülkeyi ekonomik uçuruma sürükleyen tek adam rejimi, yerel seçimde ilk tokadı yedi, devamı inşallah genel seçimlerde olacak ama iktidarınızın ekonomik açıdan halkımıza ve ülke ekonomisine yapmadığı kalmadı. Saray ve liyakatsiz yönetimin yanlışlarının bedelini biz ödüyoruz. Tüm uyarı ve ikazlara rağmen yanlıştı ısrar sonucu -daha yeni- Merkez Bankası 2023 yılında 818,2 milyar lira zarar ettiğini açıkladı. Seçim öncesi bilerek gerekli açıklamayı yapmadılar ama şu an tablo net olarak ortada. Anlamsız faiz inatları, kur korumalı mevduat uygulaması ve kasıtlı yanlış ekonomik politikalar nedeniyle ülke yangın yerine döndü; açlık, yoksulluk, işsizlik patladı; emekçiye, işçiye, memura yok, saraya her şey var. Düşün artık milletin yakasından, çekin ellerini milletin cebinden.

BAŞKAN - Şanlıurfa Milletvekili Sayın Cevahir Asuman Yazmacı...

Buyurun Sayın Yazmacı.

9.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Şanlıurfa'nın bayramda âdeta ziyaretçi akınına uğradığına ilişkin açıklaması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarihin sıfır noktası, kültür ve medeniyet hazinelerinin kenti, peygamberler şehri Şanlıurfa'mız bayramda âdeta ziyaretçi akınına uğradı. Bayram tatilini tarih ve kültürle iç içe geçirmek isteyenlerin tercihi şanlı şehrimiz oldu. Dokuz günlük bayram tatili süresince UNESCO Dünya Mirası Listesi'ndeki Göbeklitepe'yi 64.570 kişi, Şanlıurfa Arkeoloji ve Mozaik Müzelerini ise 14.482 kişi ziyaret etti. Şanlıurfa'mız Göbeklitepe, Karahantepe, Balıklıgöl, Şanlıurfa Kalesi, Hazreti İbrahim Makamı, Hazreti Eyyüp Sabır Makamı, Kızılkoyun Nekropolü, Harran Evleri, Halfeti ve sıra gecelerini görüp yaşamak isteyenleri bekliyor.

Tatilde kentimizi tercih eden tüm vatandaşlarımıza hemşehrilerimiz adına teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Uşak Milletvekili Sayın Ali Karaoba...

Buyurun Sayın Karaoba.

10.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 31 Mart yerel seçim sonuçlarına ve kırmızının Uşak'a ve Türkiye'ye çok yakıştığına ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle 31 Mart yerel seçim sonuçlarının ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum. Bu demokrasi yarışında yer alan tüm adayları tebrik ediyorum.

Şehrim Uşak ve Türkiye genelinde gerçekleşen büyük ve önemli değişimler ise ülkemiz ve gelecek adına büyük bir umut olmuştur. Uşak merkezde kazanan Özkan Yalın'ı, Eşme'de kazanan Yılmaz Tozan'ı, Karahallı'da kazanan Ramazan Karakaya'yı tebrik ediyorum. Aday olup kazanamayan Etem Erdem'e, Selim Saka'ya, Nurettin Kozaklı'ya, Ramazan Dönmez'e emekleri için şükranlarımı sunuyorum.

Tüm Türkiye'de hangi siyasi partiden olursa olsun muhtarlarımıza, Meclis üyelerimize ve başkanlarımıza başarılar diliyorum.

Milletimizin değişim talebiyle sonuçlanan seçimler göstermiştir ki umut bu toprakları terk etmedi, halkımız partimize güvenerek büyük bir sorumluluk verdi ve birinci parti yaptı.

Kırmızı Uşak'a ve Türkiye'ye çok yakışıyor. Yaşasın kırmızı-beyaz, yaşasın Türkiye!

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Amasya Milletvekili Sayın Reşat Karagöz...

11.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, halkın 2024 yerel seçimlerinde Amasya başta olmak üzere tüm Türkiye'de Cumhuriyet Halk Partisini yerelde iktidar, AKP'yi ana muhalefet partisi yaptığına ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Çok yoğun ve zorlu geçen bir yerel seçim dönemini Cumhuriyet Halk Partisi olarak başarılı bir şekilde geride bırakmanın haklı gururunu yaşıyoruz. Halkımızın göstermiş olduğu teveccühle kırk yedi yıl sonra Amasya merkez ve Taşova'ya baharı getirirken Merzifon ve Gümüşhacıköy'de sosyal demokrat belediyeçilik anlayışımızı üçüncü döneme taşıyoruz.

2024 yerel seçimlerinde AKP'yi ana muhalefet partisi yapan halkımız, vatandaşın sırtına yük olan rantçı belediyeçilik anlayışına karşı sosyal demokrat belediyeçiliği savunarak Amasya başta olmak üzere tüm Türkiye'de Cumhuriyet Halk Partisini

yerelde iktidar yapmıştır. Bu başarının mimarı olan başta Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel'e olmak üzere MYK üyelerimize, Parti Meclisimize, milletvekillerimize, belediye başkanlarımıza, il, ilçe başkanlarımıza, kadın ve gençlik kollarımıza, Cumhuriyet Halk Partili yol arkadaşlarımıza ve bizlerden desteğini esirgemeyen tüm halkımıza teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Diyarbakır Milletvekili Sayın Mehmet Sait Yaz...

Buyurun Sayın Yaz.

12.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, İran'ın İsrail'i füzelerle vurmasına ilişkin açıklaması

MEHMET SAIT YAZ (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

(Hatip tarafından Fİl suresinin 1'inci ayetikerimesinin okunması)

MEHMET SAIT YAZ (Diyarbakır) – “Gözünde canlandırabilir misin Rabb'inin fil ordusuna neler yaptığını? Başlarına geçirmedi mi onların ince tasarlanmış hain hilelerini? Onların üzerlerine katar katar bilinmeyen nitelikte uçan taşıyıcı varlıklar salmadı mı? Onlara taş kesilmiş, balçık türü, tanımlanamayan şeyler atıyorlardı. Derken Rabb'in onları yenilmiş, delik deşik edilmiş yapraklara çevirdi.”

Evet, İran, İsrail'i vurdu; “Vurulmaz.” denilen, “Hiç kimse onlara karşı çıkamaz.” denilen İsrail ve Amerika'yı İran füzelerle vurdu. Ben, bu nedenle İsrail'e, büyük şeytana taş atan, füze atan İran ve İran halkını tebrik ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Adana Milletvekili Sayın Orhan Sümer...

13.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, halkın yerel seçimlerde başta Adana olmak üzere tüm Türkiye'de sosyal demokrat belediyeçilik anlayışını hâkim kılmasına ve ülkede derin bir ekonomik kriz yaşandığına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geride bıraktığımız yerel seçimlerde başta memleketim Adana ve tüm Türkiye'de büyük bir başarı elde ederek sosyal demokrat belediyeçilik anlayışını hâkim kılan halkımıza ve Cumhuriyet Halk Partisinin tüm örgüt emekçilerine teşekkür ediyorum.

Ülkemizde yirmi üç yıllık saray iktidarının anlamak ve görmek istemediği derin bir ekonomik kriz yaşanıyor. Bugün gıda harcamasıyla birlikte giyim, konut, kira, elektrik, su, yakıt, ulaşım, eğitim, sağlık gibi yapılması zorunlu harcamaların toplam tutarı 55 bin lirayı geçmektedir yani yoksulluk sınırı 55 bin lira, emekli maaşı maalesef 10 bin liradır. Toplumun büyük bir kesimi açlık ve yoksulluk sınırının altında yaşamını sürdürmeye çalışıyor. Saray iktidarının “İtibardan tasarruf olmaz.” diyerek yaptığı lüks ve şatafatlı harcamalar 31 Martta vatandaşın sandıkta verdiği cevapla görülmüştür ki artık milletin canına tak etmiştir. Saray iktidarı vatandaşın enflasyona ezilen politikalarından derhâl kurtulmalıdır.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Sayın Mehmet Aşila...

14.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila'nın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının İstanbul özelinde açıkladığı kentsel dönüşüm finansman desteğinin Kocaeli'yi de kapsamaması gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kentsel dönüşüm için Çevre Bakanlığının İstanbul özelinde açıkladığı toplamda 1 milyon 500 bin desteğin 700 bini hibe, 100 bini taşınma ve kira yardımı ve kalan 700 bini uzun vadeli kredi finansman desteği neden İstanbul'la aynı deprem risklerini taşımasına rağmen Kocaeli ilimizi kapsamamaktadır? Ayrıca, İstanbul'da Yarısı Bizden Kampanyası'yla 300 bin adet bağımsız bölüm konutun dönüşümü hedeflenirken biz de Kocaeli olarak toplam 100 bine yakın acil dönüşüm bekleyen konutumuz ve bunların yüzde 10'unu yani 30 binini Yarısı Bizden Kampanyası'na dâhil ederek İstanbul'a sağlanan desteğin onda 1'i kadar Kocaeli'mize sağlanmasını istiyoruz. İstanbul'a uygulanan modelin Kocaeli'mize de uygulanmasının takipçisi olacağımızı ifade ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aşila, bu vesileyle, hastanedeydim, mesajınızı bugün görebildim, teşekkür ederim, sağ olun.

Aydın Milletvekili Sayın Evrim Karakoz...

15.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, milletin 31 Mart seçimlerinde verdiği mesaja ilişkin açıklaması

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) – Yüce milletimiz 31 Martta büyük bir dayanışma göstererek Cumhuriyet Halk Partisini birinci parti yapmıştır. AKP iktidarının kötü politikalarına da “Yeter artık!” diyerek büyük bir mesaj vermiştir. Bu seçimin kazananı emeklilerdir, asgari ücretlilerdir, atama bekleyen öğretmenlerdir, çiftçimizdir, esnafımızdır, Türkiye ittifakıdır.

Aydın büyükşehirde Özlem Çerçioğlu'nu yüzde 50'nin üzerinde bir oyla tekrar seçen, Aydın'da 7 olan CHP'li ilçe belediye sayısını 13'e çıkaran hemşehrilerime büyük destekleri için çok teşekkür ediyorum.

Bugüne kadar olduğu gibi, oy versin vermesin kimseyi ayırmadan, birlik, beraberlik ve dayanışma ruhuyla kentlerimizi yönetmeye devam edeceğiz. Türkiye ittifakı olarak da ilk genel seçimlerde hep birlikte Cumhuriyet Halk Partisini iktidara taşıyacağız.

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Sayın Süleyman Bülbül...

16.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, JES'lerin ve maden ocaklarının Aydın'a yapılan en büyük ihanetlerden biri olduğuna ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Gözünü para doyuramamış rantçılar tarafından Aydın'ın havası, suyu, toprağı JES'lerle yıllardır zehirleniyor. Bu zehirlemeye, canlı sağlığının hiçe sayılmasına, Aydın'lı hemşehrilerimizin sağlığının göz ardı edilmesine bir yenisi daha eklendi. Kuyucak'a bağlı Kurtuluş Mahallesi'nde bir jeotermal firması daha Aydın ekonomisinin kalbi olan incir ve zeytin ağaçlarımızı katlediyor. Verimli toprağıyla, zeytiniyle, kuru inciriyle, kestanesiyle, çileğiyle bilinen memleketim yer altı sularındaki arsenik ve tuzluluk oranıyla toprağındaki verimliliği kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalıyor. Her zaman söyledim, yine söylüyorum: JES'ler ve maden ocakları Aydın'a yapılan en büyük ihanetlerden biridir. Memleketimizi yağmalamanıza; toprağımızı, havamızı, suyumuzu kirlletmenize müsaade etmeyeceğiz. Vatandaşlarımıza göz göre göre zehirlemenize izin vermeyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Çiçek Otlu...

17.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, kendilerinin “Yoksulluğa isyan et, örgütlen.” diyerek işçileri, emekçileri ve kadınları 1 Mayıs'ta Taksim'e çağırdıklarına ilişkin açıklaması

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bir günde 6 işçinin, Gayrettepe'de 29 işçinin katledildiği; bir günde 8 kadının katledildiği, kadına yönelik şiddetin yanı sıra yoksulluk krizinin her geçen gün daha fazla derinleştiği görülüyor. İktidarın ekonomi politikaları sonucu döviz yükseliyor, emek sömürsü artıyor. Bir avuç asalak sermaye sahibi daha zengin olsun diye işçiler, emekçiler, kadınlar sömürülüyor, işlerine son veriliyor. Her geçen gün halk yoksullaşılıyor ama en çok kadınlar yoksullaşılıyor; zamlar şimşek hızıyla geliyor, sefalet, açlık büyüyor; emekliler ölüyor ve bizler “Yoksulluğa isyan et, örgütlen.” diyerek 1 Mayıs'ta alanlara; işçileri, emekçileri, kadınları 1 Mayıs'ta Taksim'e çağırıyoruz. 1 Mayısımız kutlu olsun.

BAŞKAN – Burdur Milletvekili Sayın İzzet Akbulut...

18.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, çiğ süt fiyatına gelen yüzde 8,5'lik zammın yeterli olmadığına ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çiğ süt fiyatına yüzde 8,5 zam geldi ama ne yazık ki yem fiyatları başta olmak üzere birçok maliyet tablosuna baktığımızda bu zam fiyatının çok yeterli olmadığını düşünüyoruz. Yine, süt üreticilerimiz, çiftçilerimiz, üreticilerimiz desteklemelerinin birçoğunu seçim öncesinde aldılar, yalnız süt ve buzağı desteklemeleri ne yazık ki hesaplarına yatmadı. Tabii, bu yem fiyatlarının artışını durdurmadığımız müddetçe süt fiyatlarındaki artışın hiçbir mana ifade etmediği, ne üreticinin ne de tüketicinin mutlu olduğu bir tabloyla bizi karşı karşıya bırakıyor. Muhakkak ki maliyet tablosu çıkartılmalı, olası girdi artışları, maliyet artışları "destekleme" adı altında üreticilerimize geri ödenmelidir diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Kütahya Milletvekili Sayın Ali Fazıl Kasap...

19.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, yerel seçimlere üç gün kala Kütahya'da açılan şehir hastanesine ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) -Teşekkürler Sayın Başkan.

Yerel seçimlere üç gün kala Kütahya'da bir şehir hastanesi açtınız, göstermelik, evlere şenlik. Mevcut firmanın temin etmesi gereken tıbbi cihazların ildeki Tavşanlı Devlet Hastanesinden ve Evliya Çelebi Eğitim Araştırma Hastanesinden... Sağlık Müdürlüğü'nün ve Kütahya Valiliğinin yazısıyla şehir hastanesine müteahhit firmanın yükümlülüğünde olması gereken alet edevat ve demirbaşların taşındığına dair elimizde belgeler var. Bu ne biçim bir hadsizliktir, bu ne biçim bir soygundur; Yörük sırtından kurban kesiyorsunuz! Kamu mallarını müteahhit firmaya -sözleşme gereği yapması gereken, yükümlülükleri yerine getirmesi gereken firmaya- peşkeş çekiyorsunuz. Bu gidişat bir soygun düzenidir. Bu usulsüzlüktür, bu soygun daha da derinleşiyor. Ne varsa kamuda bu hastanelere aktarılıyor ve göstermelik hastaneler yapılıyor. Savcılara da buradan suç duyurusunda bulunuyorum: Bu düzen bitmeli.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Sayın Kezban Konukçu...

20.- İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'nun, İstanbul Gayrettepe'de ruhsat alınmadan yaptırılan tadilat sırasında çoğu sigortasız 29 emekçinin katledilmesine ve bu katliamın sorumlularına ilişkin açıklaması

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - İstanbul Gayrettepe'de ruhsat alınmadan yaptırılan tadilat sırasında bir iş cinayetiyle çoğu sigortasız 29 emekçi katledildi. Tadilat sırasında hiçbir iş güvenliği önleminin alınmadığı, işçilerin üzerlerinde hiçbir koruyucu malzeme olmadığı, mekânın yangın söndürme sisteminin çalışmaz durumda olduğu, iş yeri açılışının Ramazan Bayramı'na yetişmesi için tadilatın aceleye getirildiği, tadilatla çalıştırılan 30 kişiden 13'ünün tadilat ve inşaat işleriyle alakası olmayan mekânın personeli olduğu ortaya çıkmıştır. Bu katliamın sorumluları hem işletmenin sahibi patronlar hem de denetim görevini yerine getirmeyen kamu görevlileridir. Birileri daha zengin olsun diye emekçilerin göz göre göre ölmesine izin vermeyeceğiz, seyirci kalmayacağız. Yalan, talan ve soygun düzeninizin sonunu getirmek için var gücümüzle çalışacağız. 1 Mayıs'ta da Taksim'de buluşarak mücadeleyi emekçilerle birlikte yükselteceğiz.

BAŞKAN - Gaziantep Milletvekili Sayın Şahzade Demir...

Buyurun Sayın Demir.

21.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, geçmiş Ramazan Bayramı'na ve seçim sonuçlarına ilişkin açıklaması

ŞAHZADE DEMİR (Gaziantep) - Bismillahirrahmanirrahim.

Öncelikle İslam ümmetinin, aziz milletimizin ve vekillerinin geçmiş Ramazan Bayramı'nı tebrik ediyorum.

Bu oturum aynı zamanda seçimlerden sonraki ilk oturum. Bu vesileyle seçimlerin ve sonuçlarının memleketimiz için hayırlar getirmesini diliyorum. Sonuçlar göstermiştir ki iktidarından muhalefetine siyaset kurumu vatandaşından uzaklaşmış, halkın razı gelmediği politikalara yönelmiştir. Halkın basireti de buna tepkisini koymuş, gerek tercihi değiştirerek gerek sandığa gitmeyerek önemli bir mesaj vermiştir. Siyaset kurumuna düşen ders bu mesajın muhatabı olduğunu unutmamak, halkın gündeminden uzaklaşmamak, yanıltıcı ısrar etmemektir. Rövanşist ve marjinal eğilimlere girilmeden hizmette yarışılan bir dönem diliyorum. Seçim öncesinde gerek bize gerek diğer rakiplerimize karşı iftira, hakaret ve edep dışı söz söyleme yarışının da yerini makul, yapıcı ve onarıcı siyasete bırakmasını temenni ediyor, Genel Kurulu selamlıyorum.

BAŞKAN - Tekirdağ Milletvekili Sayın Nurten Yontar...

22.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, 31 Mart seçimlerinin kaybedenlerine ve kazananlarına ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, bir yerel seçimi daha geride bıraktık. 31 Mart seçimlerinin kaybedenleri ve kazananları olmuştur. Emeklinin sesine kulakları tıkayanlar, işçinin, memurun hakkını yiyenler, demokrasiyi, hukuku ayaklar altına alanlar, tarikatların ve cemaatlerin önünde el pençe divan duranlar, mülakat yöntemiyle gençlerimizin işe girme hakkını gasbedenler, doğayı ve çevreyi talan ettirenler, Türkiye'yi liyakatten uzaklaştırarak eş dost, akraba ilişkileriyle yönetenler, oturdukları koltukların verdiği güçle kendini devlet sanan, siyasi parti temsilcisi gibi sokaklarda seçim çalışması yapanlar bu seçimi kaybetmiştir. Seçimin kazananına gelirsek cumhuriyet, demokrasi, halk için üreten belediyeler, alçak gönüllülük, tevazu sahibi insanlar, kısaca, halkımızın tümü, Türkiye ittifakı seçimin kazananı olmuştur.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Önder Aksakal...

23.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, seçimsiz geçirilecek en az dört yıllık süreçte yapılması gerekenlere ve Kültür ve Turizm Bakanına bulunduğu çağrıya ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kırk beş günlük bir aradan sonra yüce Meclisimizin yeni çalışma döneminde tüm vekillerimize başarı ve kolaylıklar diliyorum. En az dört yıl seçimsiz geçirileceği öngörülen önümüzdeki süreçte başta enflasyon ve hayat pahalılığıyla mücadele olmak üzere toplumsal refahı artırmak için üretimin dolayısıyla ihracat kalemlerinin çoğaltılması ve üç yüz altmış beş günün tamamını kapsayabilecek bir kapasiteye sahip turizm altyapılarının güçlendirilmesi için gerekli çalışmalar en kısa zamanda hayata geçirilmelidir.

Buradan Sayın Kültür ve Turizm Bakanına bir çağrıda bulunmak istiyorum: Önümüz yaz mevsimi ve yoğun bir turizm dönemi yaşanması konusunda planlanan kayda değer çalışmalar zaman geçirilmeden kamuoyuyla paylaşılmalı, yabancı turistlerin istifadesine sunulan ucuz fiyat tarifelerinin mutlak surette kendi insanlarımızın da istifade edeceği düzeylere indirilebilmesi amacıyla turizm sektörünün desteklenmesi sağlanmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Saadet Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın İsa Mesih Şahin'e aittir.

Buyurun Sayın Şahin.

24.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, seçim ve bayram sonrası yoğun bir mesaiye başlandığına, geçmiş ramazan ayına ve Ramazan Bayramı'na, seçim sonuçlarının verdiği mesajı her siyasi partinin doğru okuması gerektiğine, emeklilerinin 10 bin lirayla geçinemediklerine, atama bekleyen öğretmenlerin gözünün kulağının bugün toplanan Kabinede olduğuna, mülakata, Beşiktaş'taki yangın faciasına ve Antalya'daki teleferik kazasına, bugünün Türkiye'de hükümet sisteminin değiştiği gün olduğuna ve bu sistemin bu hâliyle milletin dokusuyla uyumadığına, Gazze sorununun tüm acısıyla devam ettiğine, İsrail'le yapılan ticaretle ilgili bir itirazlarının olduğuna, İran-İsrail arasında yaşanan krize ve Türkiye'nin bölgede daha aktif bir tutum ortaya koymak zorunda olduğuna ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) -Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Tabii, seçim ve bayram sonrası yoğun bir mesaiye başlıyoruz, tüm siyasi partilerimize, milletvekillerimize, değerli Başkanlık kuruluna ve çalışma arkadaşlarımıza başarılar diliyorum.

Ramazan ayını, Ramazan Bayramı'nı geride bıraktık, ben tekrar geçmiş ramazan ayınızı ve Ramazan Bayramı'nızı tebrik ediyorum, hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Evet, değerli milletvekilleri, önemli bir seçimi geride bıraktık, göreve seçilen tüm yerel yöneticilerimizi tebrik ediyorum. Milletimizin verdiği her karara saygı duyulmalıdır ve bu mesajdan ders çıkarılmalıdır. Seçim sonuçları hiç şüphesiz ki her siyasi partiye açık mesajlar vermiştir, her siyasi parti bu mesajları doğru okumalıdır. Elbette biz de vatandaşımızın mesajını doğru okuyup vatandaşımızın arzu edeceği, güçlü, yeni bir siyasi aklı, yeni bir hikâyeyi ortaya koyacağımızı ifade etmek istiyorum.

Evet, seçimler geçti, Türkiye Büyük Millet Meclisinin önemli gündemleri olmalı diye düşünüyoruz; önemli sorunlarımız var, sokağın önemli sorunları var. Seçimde hiç şüphesiz ki en önemli mesajı emeklilerimiz vermiştir. Emeklimizin geçim sıkıntısına, 10 bin lira maaşla geçinemeyeceği gerçeğine bir kere daha dikkat çekmek istiyoruz. Bu sorun çözülmelidir. Emeklimiz nefes alana kadar biz bu yapıcı muhalefet anlayışımızı ortaya koymaya devam edeceğiz.

Atama bekleyen öğretmenlerimizin gözü de kulağı da bugünkü Kabinede; sekiz aydır bekliyor bu gençler. Sonuna kadar genç arkadaşlarımızın yanındayız. Onlar adına tekrar buradan seslenmek istiyoruz: Türkiye üzerinde kambur olan bu mülakat zilletini kaldırın artık diyoruz; adalet için kaldırın, liyakat için kaldırın, Türkiye'nin geleceği için kaldırın. Ve bir şey daha ekliyorum: Dağ fare doğurmasın, öğretmen adaylarımız hayal kırıklığına uğramasın, yeterli sayıda öğretmen ataması açıklansın diyoruz.

Evet, vatandaşımızın sorunu çok. Bizim, önemli olan bütün konuları Türkiye Büyük Millet Meclisine vatandaşımız adına taşıyacağımızı buradan bir kere daha ifade etmek istiyorum.

Seçim sonrasında Beşiktaş'ta bir yangın faciası, Antalya'da bir teleferik kazası yaşandı. Bu kazalarda hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. 2 kaza da önemlidir, bu 2 kazanın da en ince ayrıntısına kadar detayları araştırılmalıdır, yasal süreçler titizlikle yürütülmelidir ve burada hiçbir siyasi beklenti de olmadan bu süreçler titizlikle yürütülmelidir diye ifade etmek istiyorum.

Bugün önemli bir gün değerli milletvekilleri; Türkiye'de hükûmet sisteminin değiştiği gün bugün. Şöyle bir geriye dönüp baktığımızda, mevcut sistemin bu hâliyle milletimizin dokusuyla uyumadığını görüyoruz; kuvvetler ayrılığı ilkesinin, bu sistemden maalesef bu hâliyle zarar gördüğünü görüyoruz. Bir kere daha ifade etmek istiyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Eğer Türkiye bu sistemle yoluna devam edecekse bu sistemin revizyona uğraması şarttır. Ben, buradan Sayın Cumhurbaşkanımıza bir çağrıda bulunmak istiyorum: Evet, bizim eleştirilerimiz, itirazlarımız var zaman zaman ancak Sayın Cumhurbaşkanının bu ülkeye önemli hizmetleri olmuştur, bir önemli hizmeti daha olsun Sayın Cumhurbaşkanımızın Sistemin en önemli sancısı olan şu partili Cumhurbaşkanlığı uygulamasına son verilmesi, tarafsız bir Cumhurbaşkanlığı makamının olması ve kuvvetler ayrılığı ilkesinin güçlenmesi için Sayın Cumhurbaşkanımızdan tarihî bir adım beklediğimizin altını çizmek istiyorum.

Gazze sorunu maalesef tüm acısıyla devam ediyor, İsrail'in barbarlığı devam ediyor ve dünyanın gözü önünde İsrail bir soykırım suçu işliyor. Bu anlamda, bu suça sessiz kalamayız, Türkiye olarak daha fazla aktif rol almamız gerektiğinin altını bir kere daha çizmek istiyorum. Burada bizim bir itirazımız vardı, İsrail'le...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – İsrail'le yapılan ticaretle ilgili bir itirazımız var, iktidar kanadı bunu ısrarla reddetmişti, 9 Nisanda Ticaret Bakanlığının bir açıklaması var 54 kalemde ticaretin kısıtlandığına ilişkin. Arkadaşlar, eğer daha önceki itirazlarınızda haklıysanız bu kısıtlama ne anlama geliyor? Bir arkadaşımız açıklarsa gerçekten memnun oluruz. Bir soru daha: Kısıtlama getirilmeyen, devam eden ticaret kalemleri var mıdır? Bu konularda kamuoyunun sağlıklı bir şekilde aydınlatılması gerektiğini ifade ediyoruz. Tam kapsamlı bir ambargo istediğimizi, limanlarımızın ve hava sahamızın da İsrail'e kapatılması gerektiği talebimizi bir kere daha tekrarlıyoruz.

İran-İsrail arasında bir kriz yaşanıyor. Biz "Yurtta sulh, dünyada sulh." ilkesini savunan bir millet olarak her zaman bölgemizde barışın tarafındayız. Bölgede bölgesel bir barış ve Filistin'de kalıcı bir çözüm için, kalıcı bir barış için Türkiye daha fazla aktif rol almalıdır. Ancak bizim dikkatimizi çeken bir husus...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım, son defa, toparlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, lütfen...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Son cümlelerim...

BAŞKAN – Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Kriz gecesi 85 milyon vatandaşımızı rahatlatacak bir açıklama bekledik. Bu tür durumlarda devlet ciddiyetinin gereği olarak bir kriz masası oluşturulmalıdır; oluşturuldu mu bilmiyoruz. Vatandaş rahatlatacak açıklamalar yapılmalıdır; neden yapılmadı o gece, gerçekten merak ediyoruz. Türkiye bölgesel bir güçtür, güçlü bir devlettir dolayısıyla bu güçlü devletin gereği olarak edilgen ve pasif bir tutum ortaya koymayız, bunu kabul edemeyiz değerli milletvekilleri. Gücümüzün farkında olmak zorundayız, buna göre daha aktif bir tutum ortaya koymak zorundayız. Bölgedeki krizin tek çözümü Gazze'de savaşın bitmesi ve Filistin'de adil, kalıcı bir çözümün, bir barışın sağlanmasıdır. Bunun için de Türkiye üzerine düşeni eksiksiz yapmalıdır diyorum.

Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Rica ederim.

İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Grup Başkan Vekili Sayın Erhan Usta.

Buyurun Sayın Usta.

25.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, bir buçuk ay aradan sonra Genel Kurulun tekrar çalışmaya başladığına, geçen Ramazan Bayramı'na, 31 Mart seçimlerinde seçilen belediye başkanlarına, bu seçimlerde vatandaşın verdiği mesajı her siyasi partinin doğru okuması gerektiğine ve iktidarın yaşadığı hezimete, 14 Mayıs'tan bugüne ekonominin kötü gidişatının en önemli etkenlerine, 16 Nisanın Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin referandumla kabul edildiği gün olduğuna, Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Samsun'un Bafra ilçesi Belediye Başkanlığı seçimlerinde yaşananlara, İran ile İsrail arasındaki gerilime ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin bu konuda millî menfaat çerçevesinde bir pozisyon alması gerektiğine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Bir buçuk ay aradan sonra Genel Kurulumuz tekrar çalışmaya başlamıştır; çalışmalarımızın memleketimiz, milletimiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Ramazan Bayramı'nı geçirdik. Ben bütün milletvekillerinin, bütün Meclis çalışanlarının ve milletimizin geçmiş Ramazan Bayramı'nı da kutluyorum.

31 Mart seçimleri oldu, bu seçimlerin milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum. Yeni seçilen belediye başkanlarına veya tekrar seçilen belediye başkanlarının tamamına da başarılar diliyorum. Özellikle milletvekili arkadaşlarımızdan da belediye başkanı seçilenler oldu, onlara da güzel, hayırlı çalışmalar temenni ediyorum.

Tabii, bu seçimlerin, milletimizin mutlaka -her seçim olduğu gibi- bir mesajı olmuştur, bu mesajı iyi anlamak, doğru okumak durumundayız; her siyasi partinin bunu yapmasının ülke açısından ve siyasi partisi açısından da faydalı olacağını değerlendiriyoruz. Tabii, bunun, yerel seçimlerin birtakım sonuçları olmuştur. Şimdi, bundan önceki 14 Mayıs seçimleri ile 14-28 Mayıs seçimlerinde milletimiz sayın Cumhurbaşkanına ve AK PARTİ'ye bir imkân tanımıştı, aradan geçen on bir aylık süre içerisinde fahiş zamlar, önü alınamayan enflasyon milletimizi canından bezdirmiştir, iktidar milletimizin haklı taleplerine kulağını tıkamıştır ve bunun sonucunda da bu seçimlerde büyük bir hezimet yaşamıştır.

Değerli arkadaşlar, şöyle 14 Mayıstan bu yana bir geriye doğru baktığımızda, hani fiyatlarda nasıl bir değişim oldu diye baktığımızda benzinin fiyatı 20 liradan 44 liraya, efendim, euro 21 liradan 34,5 liraya, dolar 19 liradan 32 liraya, ekmek 5 liradan 10 liraya, çiğ sütün fiyatı 8,5 liradan 14,5 liraya çıkmış; dana etinde yüzde 85, kuzu etinde yüzde 124 artış olmuş. Bu ekonomik veriler ışığında en temel gıda maddeleri ile enerji fiyatlarındaki artış vatandaşımızın sırtına küfe olarak yüklemiştir. Tabii, bunlar tek başına ölçü de değil; hukuk devleti ilkelerinin görmezden gelinmesi, demokrasiye yönelik saldırılar ve adalete olan inancın azalması gibi birçok husus ekonominin kötü gidişatında en önemli etkenler olmuştur. Hükûmetin bu anlamda buralarda düzeltme yapılmadan ekonomiye ilişkin verilerin de düzeltilemeyeceğini bilmesi gerekir.

Değerli arkadaşlar, yedi yıl önce bugün, 16 Nisan, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin referandumla kabul edildiği gündür. Burada, tabii, bu konunun çok detayına girmeyeceğim, bu konu sürekli konuştuğumuz bir konu ancak sadece şunu söyleyeceğim: Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçtikten sonra Türkiye'nin ekonomik verileri başta olmak üzere bir değerlendirme yapılmasının, iktidar tarafından bir değerlendirme yapılmasının son derece sağlıklı olacağını ve ülkenin faydasına olacağını düşünüyorum. Veya mesela, uluslararası endekslerde Türkiye nereden nereye geldi, ekonomide nereden nereye geldi, nasıl bir kötüleşme oldu, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin bu kötüleşmede katkısı nedir? Bu ülkenin faydasına bir iş yapmak istiyorsak bunların objektif olarak değerlendirilmesi gerekir, sadece bunu söylemek istiyorum. Bu değerlendirmelerimizi de önümüzdeki günlerde elbette yapacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamuoyunda malum olduğu üzere Ordu Büyükşehir seçimlerinde çok şaibeli bir seçim geçirdik yani orada çok ciddi problemler oldu. Geçersiz oy sayısının Türkiye ortalamasının çok üzerinde olması, sandık kurulu başkanlarının kanununa aykırı bir şekilde parti üyesi olması, oy çuvallarına ait olduğu iddia edilen görüntülerde seçim güvenliğinin hiçe sayılması gibi nedenlerle biz bu seçimlere itiraz ettik fakat itirazlarımızın hepsi maalesef reddedildi. Bu seçimlerin yenilenmesi gerekiyor. Bu konuyu daha fazla uzatmayacağım, zaten bununla ilgili bugün bizim bir genel görüşme talebimiz var, Meclis Genel Kuruluna bu konuyu getireceğiz.

Samsun'da yaşadığımız diğer bir husus var, o da -çok enteresan bir şekilde değerli arkadaşlar- Samsun'un Bafra ilçesinde DSP Belediye Başkanı Adayı Murat Arabacı'nın ismi Memleket Partisi adayı olarak oy pusulasına yazılıyor yani DSP'nin adayı Memleket Partisi... Oysa Memleket Partisinin bir adayı olmayacaktı. DSP'nin logosu yok, onun adayı başka bir partide yazılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Bitireceğim Sayın Başkanım.

Tabii, bunun üzerine DSP'nin itiraza yetkili kişisi buna itiraz etti, DSP Genel Merkezi itirazını geri alması için kendisine baskı yaptı. İtirazını geri almayınca da bu kişinin yetkisi elinden alındı. Ancak, tabii, itirazlar yapılmıştı, Bafra'daki Seçim Kurulu 3'e 3 kaldı ve konu ile geldi, il ve YSK da bu itirazları reddetti. Hâlbuki, yine Samsun'da 1999 yılında benzer bir olay yaşanmış ve orada seçimlerin yenilenmesi kararı alınmıştı. Bu kadar fahiş bir hata. Bu fahiş bir hatadır arkadaşlar, seçime giren bir partinin ismi yok, seçime girmeyen partinin ismi var, adayın ismi başka bir partiye yazılmış; bunun için seçim kurullarının verdiği karar "Efendim, bu sonucu değiştirecek bir şey değil." Ya, siz nereden biliyorsunuz? Ya, siz milletin yerine mi kendinizi koyuyorsunuz? Nasıl sonucu değiştirecek bir şey olmayabilir bu? Ama bu kadar hukuksuzluğun olduğu bir memlekette, Özlem Hanım, Mehmet Şimşek ekonomiyi ilişkin ne yaparsa yapsın bir adım atamayacaktır, kimse bir adım atamayacaktır. Ya, hukuk esas olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Bir iki dakika içerisinde bitireceğim Başkanım.

Üstelik emsal kararlar var yani başka yerlerde de vardır mutlaka ama başka yere gitmeye bile gerek yok. Samsun'da daha önce aynısı yaşanmış bir olay var ve seçim yenilenmiş. Bu seçim nasıl yenilenmez? Bu kadar hukuksuzluğa nasıl tahammül ediyorsunuz, bunu anlamak mümkün değil. Dolayısıyla, bunları düzeltmek lazım eğer bu ülkenin hayrını istiyorsanız. Kendinize güveniyorsanız, seçim yenilenir, tekrar seçim yapılır, tekrar kazanacaksınız, kazanırsınız. Şimdi, tabii, burada şunu çok net biliyoruz: AK PARTİ'nin kaybettiği bir durum olsaydı bu seçim çok net bir şekilde yenilenecekti ama AK PARTİ orada seçimi aldığı için maalesef bu seçimin yenilenmesi bir zaruret olduğu hâlde bu yenilenme yapılmadı.

Şimdi, İsrail ile İran arasındaki gerilimi bütün dünya, kamuoyu gibi biz de İYİ Parti olarak tedirginlikle takip ediyoruz. Dış politikadaki birinci esas, hepimizin bildiği gibi, ülkemizin millî menfaatleridir. Bu kapsamda, Türkiye Cumhuriyeti devletinin İsrail ile İran arasındaki gerilimi devlet aklının gerektirdiği tecrübeyle okuyup millî menfaat çerçevesi içerisinde yorumlayarak pozisyon alması tartışmasız bir gerçek olarak kabul edilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Henüz on altı yıllık genç bir cumhuriyetken bile İkinci Dünya Savaşı yıkımının dışında kalmayı başaran devlet aklımızı, dünyadaki hassas dengeleri gözetken diplomasi anlayışımızı ve her şartta Türkiye'nin çıkarlarını korumayı önceleyen millî duruşumuzu bugün cumhuriyetimizin 100'üncü yılında daha da net, daha da kararlı ve her daim tutarlı bir şekilde sergilemeliyiz. İki ülke arasındaki gerilimin tırmanması ve olası yayılma riskine karşı millî menfaatlerimiz doğrultusunda ülkemizi bir savaş yangınından korumayı stratejik öncelik olarak belirlemeliyiz. Sorumlu muhalefet anlayışımız gereği, Hükûmetin konuya hassasiyetle yaklaşması gerektiğini bildiriyor, hariciye politikasının Türk devletini büyük bir ateş çemberi içerisine atmadan diplomatik beceriyle üstesinden gelmesi hususundaki uyarımızı yüce Meclisimizden tarihe şerh olarak düşmek istiyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurun Sayın Akçay.

26.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, bugün itibarıyla Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilliği görevine başlayan Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç ile bu görevi beş yıl süreyle yürüttükten sonra yeni görevler üstlenecek olan Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'e, Ramazan Bayramı'na, Türkiye'nin 31 Mart mahallî idareler seçimlerini demokrasiye yakışır bir olgunlukla tamamlayarak dünyaya örnek olduğuna, milletin sandık vasıtasıyla mesajlarını verdiği ve Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu demokratik mesajı aldıklarına, dört yıl boyunca seçim olmayacağına, milletin kendilerinden hizmet beklediğine ve belediyelerde çalışanların çeşitli gerekçeler gösterilerek ekmekleriyle oynanmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Nevşehir Milletvekilimiz, Genel Başkan Yardımcımız Sayın Filiz Kılıç, bugün itibarıyla Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilliği görevine başlamıştır. Kıymetli arkadaşımız Sayın Filiz Kılıç'ı tebrik ediyor, hayırlı olsun diyor ve başarılar diliyorum.

Ayrıca, beş yılı aşkın bir süreyle birlikte Grup Başkan Vekilliği görevini yürüttüğümüz kıymetli arkadaşım, kardeşim Sayın Levent Bülbül'e de teşekkürlerimi, tebriklerimi ve sevgilerimi sunuyorum. Bundan sonra üstleneceği yeni görevlerde de başarılar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle bütün milletvekillerimizin, tüm Meclis personelinin, aziz milletimizin ve İslam âleminin mübarek Ramazan Bayramı'nı tebrik ediyorum. Sağlık, birlik, beraberlik ve huzur içinde nice bayramlara kavuşmayı diliyorum.

Sayın Başkan, Türkiye, 31 Mart mahallî idareler seçimlerini demokrasiye yakışır bir olgunlukla tamamlayarak tüm dünyaya demokrasi bakımından örnek olmuştur. Milliyetçi Hareket Partisi olarak her zaman demokrasinin, millî iradenin, sandığın yanında yer aldık. Millî irade sandıkta tecelli etmiştir. Aziz milletimizin takdir ve tercihi başımızın üstündedir, sandıktan çıkan karara saygımız tamdır. Aziz milletimiz sandık vasıtasıyla mesajlarını da vermiştir. Milliyetçi Hareket Partisi, bu demokratik mesajı almıştır. Seçim sonuçlarının çok boyutlu değerlendirmelerini de yaptık. Milliyetçi Hareket Partisi olarak büyükşehirlerde, tüm büyükşehirlerde ittifak olarak girdik. Ayrıca, Milliyetçi Hareket Partisi bu seçimde 227 belediye başkanlığı kazanmıştır ve seçimlere katıldığımız 51 ilde il genel meclislerinde yüzde 16'yı aşkın bir oy potansiyeline sahiptir. 31 Mart seçimleri bütün herkese, bilhassa demokrasiye ve kendi ülkemize inancı zayıf olan kesimlere de çok önemli mesajlar vermiştir. Kaybettiği seçimlerden sonra kendisi hariç herkesi suçlayan, seçimlerin meşruiyetini tartışmaya açmaya çalışan, demokrasiyi ve millî iradeyi hazmedemeyen bazı kesimler bu defa seçim sonuçlarına itiraz etmemiştir. Demek ki neymiş? Türkiye güvenilir seçimler yapıyormuş. Türkiye, bu konuda dünyanın önde gelen ülkeleri arasındadır. Demek ki oylar çalınmıyormuş, trafolarla kedi girmiyormuş, Anadolu Ajansı manipülasyon yapmıyormuş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Türkiye demokrasiyle yönetiliyor. Sonuçlardan bağımsız olarak bu seçimin galibi öncelikle demokrasimizdir, millî iradedir. 31 Mart seçimlerinde Türkiye kazanmıştır; kazanan 85 milyondur, aziz milletimizdir. Seçimler geride kalmıştır, önümüzdeki dört yıl boyunca seçim yoktur. Önümüzdeki dönem, istikrar ve güven içinde Türk ve Türkiye Yüzyılı hedefine ulaşma dönemidir. Siyaseti kör dövüşüne çevirmemek gerekmektedir. Milletimiz bizden hizmet beklemektedir.

Bu vesileyle, bütün belediyelerde, çalışan hiç kimseye siyasi görüşü ve tutumu nedeniyle asla mobbing, baskı, tehdit ve sürgün yapılmamalı, işten çıkarılarak kimsenin ekmeğiyle de oynanmamalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akçay.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Sezai Temelli.

Buyurun Sayın Temelli.

27.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, geçmiş Ramazan Bayramı'na, 31 Mart seçim sonuçlarını bu Meclisin çok iyi değerlendirmesi gerektiğine, Türkiye'nin âdeta bir güvencesiz yaşam coğrafyasına dönüştüğüne, hasta tutsak sayısındaki artışa, 75 yaşındaki hasta tutsak Hatice Yıldız ile şartlı salıverilme hakkı engellenen Kadir Karabak'a, Türkiye'de çok ciddi bir ekonomik sorun olduğuna ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in belediyelerle ilgili verdiği demece ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, herkesin geçmişi Ramazan Bayramı'nı ben de kutlamak istiyorum.

Çok önemli bir seçimi geride bıraktık, 31 Mart seçimleri. 31 Mart seçimlerinin sonuçlarını öncelikle bu Meclisin çok iyi değerlendirmesi gerektiğine inanıyorum. Tüm siyasi partilerin 31 Mart yerel seçimleri sonuçlarını değerlendirerek burada sadece Meclisin aritmetiğine göre değil, oluşmuş siyasi iklime göre de artık siyaset üretmeleri gerektiğine inanıyoruz.

Evet, DEM PARTİ olarak 31 Mart seçimlerine siyasetin mor rengini olabildiğince güçlü bir şekilde yansıttık. Türkiye halkları, Türkiye toplumu, emekçiler, kadınlar demokrasiden yana olan tavrını bir kez daha çok net bir şekilde sandıkta gösterdi. Ama hâlâ görüyoruz ki bu seçim sonuçlarını değerlendirmekten yoksun olanlar, demokrasiden kaçanlar, siyaseti halka rağmen yapmakla kendini sorumlu görenler halklara dönüp "HDP kapatılmalı." "DEM PARTİ kapatılmalı." gibi bir düsturu, bir direktifi vermekten kendilerini alıkoymıyorlar. DEM PARTİ'nin, HDP'nin neden kapatılamayacağına 31 Mart günü Türkiye halkları İstanbul'da, Mersin'de, Van'da, Mardin'de Diyarbakır'da, Muş'ta çok iyi göstermiştir; bundan gereken dersi de inanıyorum ki bütün siyasi partiler alacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye âdeta bir güvencesiz yaşam coğrafyasına dönüşmüş durumdadır. Türkiye'de hayat pahalılığı içinde insanlar bir yaşam mücadelesi vermektedir. Türkiye'de ciddi anlamda bir güvencesizlik söz konusudur. Bazen iş cinayetinde, bazen sokak ortasında, bazen trafik kazasında... Şu geride bıraktığımız bayramda bile 75 kişi trafik kazasında yaşamını yitirdi, Allah'tan rahmet diliyorum fakat İçişleri Bakanı istifa etmek yerine kalktı, neredeyse bunun iyi bir şey olduğunu yani daha fazlası olmadığına sevinecek bir açıklamada bulundu. Oysa 75 insan bayrama giderken yollarda yaşamını yitirdi. Bazen bir maganda kurşunu, bazen yangın, sel, deprem, maden yani yaşamın her alanında insanlar için güvenceli bir iklim, güvenli bir yaşam alanı söz konusu değil. Son üç ay içinde yüzlerce insan yaşamını yitirdi. İşte, İstanbul Beşiktaş'ta çıkan yangında maalesef 29 kişi hayatını yitirdi. İş Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin açıkladığı rakamlara bakarsak son üç ayda -bu 29 kişi buna dâhil değil- 425 işçi iş cinayetlerinde yaşamını kaybetti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Temelli.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – 12 Nisan'da Antalya'da 1 kişi yaşamını yitirdi; yine, 17 kişi yaralandı, 185 kişi saatlerce

teleferikte asılı kaldı. 50 milyon dolar verip uzaya turist göndereceğinize teleferikleri tamir edebilirsiniz. Dolayısıyla bizim yaşamımızın ne kadar ucuz olduğunun ve ne kadar ciddiye alınmadığının ölçüleri bunlar. Muş'ta, Korkut ilçesinde 7 yaşındaki Asya Arat dereye düşerek hayatını kaybetti. Bunun gibi binlerce örnek sayabiliriz ama maalesef, işte Türkiye'deki insan manzarası, insana verilen değer bu.

Bir başka olaydan bahsetmek istiyorum. Hasta tutsaklar konusunu burada defalarca gündeme getirdik fakat bu konuda hiçbir duyarlılıkla karşılaşmadık. Türkiye'de 1.600'e yakın hasta tutsak var; bunların 500'e yakını çok acil olarak tahliye edilmesi gerekirken hasta tutsak sayısı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, toparlayacağım ama birkaç tane daha önemli konu var.

Hasta tutsak konusunu gündeme getirmemize rağmen hasta tutsak sayısı artıyor Türkiye'de. En son Hatice Yıldız... Hatice Yıldız 75 yaşında; yüksek tansiyonu var, kemik erimesi var, görme bozukluğu var. Oğlu en son ziyaretinde annesinin havalandırmaya çıktığı sırada baygınlık geçirdiğini ve hastaneye kaldırıldığını söyledi. Bu da hastaneye kaldırılma fotoğrafı, gerçekten içler acısı bir durum. Pekî, neden Hatice Yıldız cezaevinde? Hatice Yıldız, cezaevinde olan kızına para yollamış kantinden alışveriş yapabilsin diye. Kantinden parayla alışveriş yapıyor ve para yollamak kadar doğal bir şey yok. "Vay, sen kızına neden para yolladın?" diye 75 yaşındaki Hatice Yıldız cezaevinde şu anda. İşte Türkiye'deki adalet sorunu dediğiniz sorun, tam da buralarda saklı olan sorunlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Bir başka cezaevi hikâyesi Kadir Karabak. Kadir Karabak, Tekirdağ 2 no.lu F Tipi Cezaevinde. Disiplin cezası olmamasına rağmen şartlı salıverilme hakkı 15 Kasım 2022 tarihinden beri engelleniyor sistematik bir biçimde. Pekî, neden engelleniyor? Bakın, gerekçe ne biliyor musunuz? Kızlarının ismi. Kızlarının ismi Asmin ve Zilan. Dolayısıyla burada bir cümle Kürtçeye tahammül edemeyenler şimdi artık isimlerimize sırayı getirdiler. Kızlarımızın, çocuklarımızın isimlerine tahammül edemiyorlar ve şartlı salıverilme hakkı sadece çocuklarının isimlerinden dolayı Kadir Karabak'tan esirgeniyor.

Son olarak Sayın Başkan, Türkiye'de çok ciddi bir ekonomik sorun var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Türkiye'de açlık sınırı 16.646 lira, yoksulluk sınırı 57.578 lira, asgari ücret ile açlık sınırı neredeyse aynı düzeyde, 6 milyondan fazla emekli 10 bin lira alıyor. Durum bu kadar vahim, çok vahim bir tabloyla karşı karşıyayız. Ciddi anlamda bir geçim sıkıntısı var, yoksulluk var ve bu yoksulluk giderek yaygınlaşıyor, derinleşiyor fakat bir başarımız da var. Nedir? Venezuela'yı geçtik, artık Dünya Sefalet Endeksi'nde 5'inci sıradayız. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek övünecekse gitsin, bununla övünsün. Oysa Şimşek hâlâ gözünü emeklinin maaşına, asgari ücretlinin maaşına dikmiş durumda. Ücretlerin enflasyonun nedeni olduğu gibi saplantılı bir hâlde karşı karşıyayız. Ben Şimşek'in gerçekten bir iktisat fakültesi mezunu olduğundan artık şüpheye düşüyorum; ya yanlış bir şey okudu ya derslerini ihmal etti.

Şimdi, son bir şey daha...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Tamamlıyorum.

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Yine bir demec vermiş, demiş ki: "Belediyeler kendi yağıyla kavrulsun." Şimdi, bizim kazandığımız belediyeler kayyumlarla yönetildi beş sene ve kazandığımız belediyelerin bir kısmı da AKP belediyeleriydi. Dolayısıyla biz o belediyelerden içeriye girdiğimizde... Sayın Şimşek, orada -hani hatırlarsınız- 2019'da halıyı alıp götürmüşlerdi, şimdi girdiğimizde orada yağ falan yok, kavrulacak yağ kalmamış durumda, soyup soğana çevirmiş ve dünya kadar da borç bırakıp gitmiş durumdadır. Dolayısıyla biz kendi yağımızda kavruluruz ama siz kendi belediyelerinizin ve kayyumların tahribatını yani borçlarını bir an önce üstlenmek zorundasınız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Temelli.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Gökhan Günaydın konuşacaklar.

Buyurun.

28.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, geçmiş Ramazan Bayramı'na, 31 Mart 2024 seçim sonuçlarının Türkiye'nin bugünü ve geleceği açısından çok önemli olduğuna, Cumhuriyet Halk Partisinin 1'inci parti olmasına, AKP'nin bugün bulunduğu noktaya nasıl geldiğine ve Türkiye'yi getirdiği duruma, kendilerinin "Meclisi çatıştıralım." dediklerine ve Genel Kuruldan bir saate geçebilecek 14 maddelik turizmle ilgili bir kanun teklifinin üç güne bölünmesine, AK PARTİ'nin gündeminin olmadığına ve halkın sorunlarıyla ilgilenmediğine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli Başkanım, değerli arkadaşlar; öncelikle ben de geçtiğimiz Ramazan Bayramı'nın tüm arkadaşlarımız için hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

31 Mart 2024 seçimlerini geride bıraktık, üzerinden on altı gün geçti. Geriye baktığımızda bazı rakamlar ve bazı sonuçlar Türkiye için, Türkiye'nin bugünü ve geleceği açısından çok önemlidir. Cumhuriyet Halk Partisi yüzde 37,7 oyla kendisinden sonra gelen partiye 2 puan fark atarak yerel seçimlerde 1'inci parti olmuştur; 14 büyükşehir, 21 il, 337 ilçe, 48 belde olmak üzere toplam 420 belediye kazanmıştır. İstanbul'da en yakın rakibine 12 puan fark atmış, belediye sayısını 14'ten 26'ya çıkarmıştır; muhalefet partilerinin toplam belediye sayısı ancak 13'tür. Ankara'da en yakın rakibine 28 puan fark atmış, ilçe belediyesi sayısını 3'ten 16'ya çıkarmıştır ve muhalefet partilerinin tutabildiği belediye sayısı yalnızca 9 olarak kalmıştır. İzmir'de 12 puan fark atmıştır kendisinden sonra gelen partiye, belediye sayısını 24'ten 28'e çıkarmıştır ve yerel seçimlerde 2'nci olan parti ancak 2 ilçe belediyesi alabilmiştir. Elbette, Türkiye'de toplam nüfusun yüzde 65'ine, gayrisafi millî hasılanın da yüzde 85'ini üreten belediyelere sahip olmak bizim için bir gururdur. Cumhuriyet Halk Partisinin yöneticileri, üyeleri, örgütleri hiç kimseyi ayırt etmeden, büyük bir mütevazılık içerisinde ülkesi için çalışmaya devam edecektir.

Şimdi, gelelim bu seçimin Adalet ve Kalkınma Partisi açısından sonuçlarına: Tarhana çorbasından maklubeye, maklubeden ejder meyvesine, ejder meyvesinden ıstakozu geçiş AKP'yi bugün bulunduğu noktaya getirmiştir. Burada anlatlık, hayattan koptunuz ama size verilerden bahsedelim dedik. Sefalet Endeksi'nde dünyanın ilk 5'indesiniz dedik, "dış güçler" dediniz. Bakın, gıda enflasyonu rakamları; bu topraklarda yaşadı, bu topraklarda doğdu tarım ve siz gıda enflasyonunda yüzde 71,5'a getirdiniz memleketi, OECD ortalaması yalnızca 5'tir, bizden sonraki ülkenin gıda enflasyonu rakamı yüzde 7 bile değil. Biz, bunları size gösterdik, "dış güçler" dediniz çünkü hayattan o kadar koptunuz ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Saraylarda, yatlarda yaşamaya o kadar alıştınız ki hayattan koptunuz.

Şimdi, TÜİK'in dar tanımlı işsizlik rakamlarına göre 3,2 milyon, geniş tanımlı işsizlik rakamlarına göre 768 bin artarak 9,8 milyon işsiz var bu memleketin, ne gam; siz istakoz yemeye devam, ejder meyvesine devam!

Bakin, şimdi diyorsunuz ki: "2026'nın ilk yarısında, ilk çeyreğinde enflasyon düşmeye başlayacak." Yani daha iki yıl bu memleket baz enflasyonun etkisiyle yüksek enflasyonu görecek. Ne yapacağmıssınız bu zaman dilimi içinde? Kemer sıkacakmış memleket. Ben size söyleyeyim: Kemer sıkacağınız göbekleriniz önünüzde duruyor. Memleketin sıkabileceği bir kemer kalmamıştır, bunu bilin. Artık emeklinin, işçinin, işsizin sırtına binmekten vazgeçin. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Şimdi, biz diyoruz ki: Meclisi çalıştıralım. Bakın, bugün, bize dün akşam saat 20.00'de telefon ederek üç gün çalışacağımız bir turizm yasası getirdiniz, 14 madde; bu Meclis bunu bir saatte geçirir. Niye bunu üç güne bölüyorsunuz biliyor musunuz? Gündeminiz yok çünkü halkın sorunlarıyla ilgilenmiyorsunuz. Biz diyoruz ki: 10 bin lira olan asgari emekli maaşını asgari ücrete eşitleyelim, 17 bin lira yapalım; üstelik de bu asgari ücreti enflasyona göre her üç ayda bir güncelleyelim. Var mısınız? Gelin, sabahlara kadar çalışalım, bunun yasasını çıkaralım. Ha, diyor ya reisiniz "Para nereden?" ben paranın nerede olduğunu söyleyeyim: Merkez Bankasından 818 milyar TL, hazine den de 400 milyar TL aktararak icat ettiğiniz kur korumalı mevduata 1 trilyon 200 milyar lirayı gömdünüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ve işte bu parayla emeklimize iki yıl boyunca asgari ücret düzeyinde para ödeyebiliriz, maaş ödeyebiliriz ama sizin için ne gam! Siz, emekliye gelince para yok, memura gelince para yok, işsize gelince iş yok ama kendi yandaşlarınıza iş de var, kendi yandaşlarınıza kaynak da var, zenginlere servet transferi de var.

Şunu söyleyeyim, vatandaş diyor ki: "Biz bu seçimlerde AKP milletvekillerini sokakta göremedik." Ben de şimdi size burada söyleyeyim. Sizi biz Mecliste de göremiyoruz ama şunu bilin ki iki üç yıl boyunca sizin bu vatandaşı daha fazla ezmemeniz için ensenizde boza kızartmaya devam edeceğiz; bundan emin olun. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu düşüncelerle yurttaşlarımızı sevgiyle saygıyla selamlıyorum. Türkiye mutlaka bu cendereden çıkacak, daha çok üretecek, refahı adil paylaşacak bir dönemi yaşayacaktır.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başkan.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Özlem Zengin konuşacaklar.

Buyurun Sayın Zengin.

29.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili olan Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'a, verilen arada siyasi partilerin sahada çok çalıştığını düşündüğüne, geçmiş Ramazan Bayramı'na, 31 Mart seçim sonuçlarını tüm siyasi partilerin okuyacağına, seçmenin ezbere oy kullanmadığına, son on ayda Türkiye'nin 3 tane seçim geçirdiğine, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve yirmi iki yıldır Türkiye ve dünya tarihinin en başarılı partisnin AK PARTİ olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul)– Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Özellikle, sizi burada, sağlıklı görmek güzel; hafta boyunca iyi çalışmalar diliyorum.

Milliyetçi Hareket Partisinde Filiz Kılıç Hanımefendi de Grup Başkan Vekili oldu, kendisini tebrik ediyorum. Bir kadın arkadaşımızın daha Grup Başkan Vekilliği görevini almış olması Meclisimiz için bir şanstır diye düşünüyorum.

Uzunca bir ara verdik, yaklaşık bir buçuk ay. Bu bir buçuk ay içerisinde ben bütün siyasi partilerin çok çalıştığını düşünüyorum, AK PARTİ Grubu da öyle, bütün milletvekilli arkadaşlarımız sahadaydı. Her birimiz günümüzü planlayarak, sahada olarak daha evvel yaptığımız gibi, yıllardır yaptığımız gibi, yirmi iki yıldır yaptığımız gibi yoğun bir çalışma temposundan geçtik. Ramazandı, zordu ramazanda çalışmak, akabinde bayram geldi. Ben de geçmiş Ramazan Bayramı'nızı -şimdi geçti ama- tebrik ediyorum, insanlarımız için inşallah hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

31 Mart Seçimleri, tüm seçimler gibi önemli çünkü seçimlerde sandık konuşuyor her birimiz için, tüm siyasi partiler için, her bir il için, her bir seçim bölgesi için. Biraz evvel... Sayılara baktığımızda aslında yerel seçimlerin karakterinin fevkalade farklı olduğunu görüyoruz. Bunun en önemli sebebi, aslında -çok büyük bir rakam- yaklaşık 500 bin insan seçilmiş oldu; sadece 50 bin muhtar, 250 binden fazla azası; 81 ilimize bakıyoruz 3 bine yakın Meclis üyesi, beldelerle toplamda 1.393 belediye başkanı. Her bir yerin farklı bir dinamiği var, küçüğü büyüğü yok, bazen en büyük tartışmaların daha küçük ilçelerimizde olduğunu görüyoruz. O sebeple ben inanıyorum ki -biz de öyle yapıyoruz- bütün siyasi partiler kendileri açısından inceltilmiş bir şekilde muhakkak ki seçim sonuçlarını okuyacaklar, biz de öyle yapıyoruz.

Ben şunu görüyorum -belki bir örnek olarak verebiliriz- 99 seçimlerini hatırlayacaksınız, 99'da yerel seçim ve genel seçim birlikte yapılmıştı, yan yana duran pek çok sandık vardı ve sandıklardan çıkan her bir sonucun farklı olduğunu gördük. Seçmenin ezbere oy kullanmadığını uzun zamandır siyaset yapan her bir arkadaşım bilecektir.

Şunu söyleyebilirim: Sayın Tanal, temyiz kudreti önemli bir şeydir -hukuken bilirsiniz- temyiz kudretine sahip olmak önemlidir; siyasi manada Türkiye'de insanlarımız, seçmenimiz, hakiki temyiz kudretine sahiptirler. Bunu çok anlamlı görüyorum ve oyunu verirken de her yaşam tarzından, her eğitim seviyesinden insan son derece özenle neye, niçin oy kullandığını bilerek oyunu kullanmıştır.

Şunun altını çizme ihtiyacı duyuyorum: Son on ayda, Türkiye, aslında 3 tane seçim geçirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Bir tanesi 14 Mayistaydı, bu seçimde Meclisimizi belirledik. Cumhurbaşkanlığı seçimi 28 Mayısta nihayet buldu. 28 Mayısta da Cumhur İttifakı'nın iradesiyle Sayın Cumhurbaşkanımız Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı olarak seçildi. 31 Martta da biz yerelde belediye başkanlarımızı belirledik. Ben, seçilen tüm belediye başkanlarına memlekete en iyi hizmeti yapmaları için kolaylıklar diliyorum çünkü seçmenin onlardan beklediği şeyler var, çokça vaatler ifade edildi. Ben, doğrusu hakiki zeminde siyaset yapmayı anlamlı bulanlardım.

Ve nihayetinde de Meclisteki günümüze döndüğümüzde yani Genel Kurula geldiğimizde, ben, Genel Kurulda -şu anda Genel Başkan da olan- bazı arkadaşlarımızın Meclisi kapattığı için sevinç duyduğunu çok gördüm. Çok uzağa gitmeye gerek yok, işte, daha Meclis kapanmadan evvel -arkadaşlarım hatırlayacaktır- burada, kendileri burada olduğu hâlde oy kullanmayan muhalefetteki arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Meclisi kapattırmaktan mutluluk duyan arkadaşlar var “Oh, ne güzel kapattık!” diye. Eğer bir çağrılar varsa işte, bugün çalışalım, 14 madde hiçbir şey değil, bugün bitirelim; ne güzel, hep beraber bitirelim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Getirin, 17 bin lira emekli maaşını getirin, sabaha kadar çalışalım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Öyle ertesi gün de başka bir şey yapmayalım.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Getirin, getirin, gereksiz çalışmaya gerek yok.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ertesi gün de elimizde bir başka kanunumuz var enerjiyle alakalı, o kanunu çalışalım.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Getirin, kanun teklifini ben getireyim; 17 bin lira...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sonuna kadar çalışmaya biz varız, sonuna kadar çalışmaya biz varız ama yeter ki siz Meclisi kapattırdığınızda sevinç içerisinde olmayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Kapanmasın, kapanmasın; siz kapatıyorsunuz Meclisi, kapatmayın; çoğunluğunuz vardır.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Siz kapatıyorsunuz, buradaki mesele bu. Yani Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Genel Kurulda oturup, fiziken burada olup ama varlığını inkâr eden insanlar olduğu müddetçe doğrusu biraz abesle iştiğal etmiş oluyorsunuz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – O bir politika, her grup yapar onu, her grup yapar onu.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sabaha kadar biz çalışırız, bu Meclisi çalıştırmak zaten bizim işimiz. Tam yirmi iki yıldır...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya sıralarınız boş ya, sıralarınız boş!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – ...tam yirmi iki yıldır, tam yirmi iki yıldır...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sıralarınız boş.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Onlar, merak etmeyin, vazifesini yapacak.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, yirmi iki yılın sonuna geldik, yirmi iki yılın sonuna geldik Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, buyurun, bitirelim lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Tam yirmi iki yıldır Türkiye ve dünya tarihinin en başarılı partisi AK PARTİ'dir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Erimeye devam ediyor Başkanım, erimeye devam ediyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bugüne kadar Cumhur İttifakı'yla beraber çok büyük başarıya imza atmıştır, bundan sonra da bu başarılarını devam ettirecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zengin.

Sayın Sarıgül, bir söz talebiniz mi var?

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Evet Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

30.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Erzincan İliç'te yaşanan maden faciasıyla ilgili verdikleri Meclis araştırması önergesinin bir an önce hayata geçirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) – Sayın Başkanım, İliç'imizdeki faciayı bütün Türkiye biliyor. 9 canımız maalesef toprak altındaydı, 1'ini çıkardık, 8 evladımız orada. İliç'e gelmeyenler, İliç'i görmeyenler, İliç'i yaşayamayanlar gerçekten bu facianın boyutlarını bilemez. Ben, bütün Parlamente'ye çok teşekkür ediyorum, bütün milletvekili arkadaşlarımız beni aradılar, duyarlılıklarına çok teşekkür ediyorum ama lütfederseniz Sırrı Süreyya Önder Başkanımızın Başkan Vekili olduğu dönemde İliç'le ilgili Meclis araştırması komisyonumuzun bu maden faciasını bütün detaylarıyla, bütün yönleriyle araştırarak bundan sonra böyle felaketleri cennet vatanımızın yaşamaması için alınması gereken bütün tedbirlerin alınması konusundaki Meclis araştırması önergemizin bir an önce hayata geçmesini, isimlerin belli olmasını önemle rica ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Sarıgül. Sanırım yarın bu konu vuzuha kavuşacak.

Teşekkür ederim.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Sayın milletvekilleri, Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı ve Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal 31 Mart 2024 tarihinde yapılan mahallî idareler seçimlerinde belediye başkanı seçilerek mazbatalarını almışlardır. (CHP sıralarından alkışlar) Sayın milletvekillerinin Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmuş oldukları yazıları okutuyorum:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 31/3/2024 tarihinde yapılan mahallî idareler seçiminde belediye başkanı seçilerek mazbatalarını alan Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca belediye başkanlığını tercih ettiklerine ilişkin tezkeresi (3/858)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

31 Mart 2024 tarihinde yapılan mahallî idareler genel seçiminde Adıyaman ili Belediye Başkanı seçildim. Belediye Başkanı seçilmiş olduğuma dair mazbata örneği ektedir.

Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesinde yer alan “Milletvekilliği, belediye başkanlığı, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliği ile muhtarlık bir şahıs uhdesinde birleşemez. Bu görevlerin birisinde bulunanlardan bir diğerine seçilenler, seçim sonuçlarının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 gün içinde tercih haklarını kullanırlar.” hükümleri uyarınca Belediye Başkanlığını tercih ederek 4/4/2024 tarihi itibarıyla Belediye Başkanlığı görevine başlamış olduğumu bilgilerinize arz ederim.

Abdurrahman Tutdere

Adıyaman

(CHP sıralarından alkışlar)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 31/3/2024 tarihinde yapılan mahallî idareler seçiminde belediye başkanı seçilerek mazbatalarını alan Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca belediye başkanlığını tercih ettiklerine ilişkin tezkeresi (3/859)

Türkiye, Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

31 Mart 2024 tarihinde yapılan mahallî idareler genel seçiminde Afyonkarahisar ili Belediye Başkanı seçildim. Belediye

Başkanı seçilmiş olduğuma dair mazbata örneği ektedir.

Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesinde yer alan "Milletvekilliği, belediye başkanlığı, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliği ile muhtarlık bir şahıs uhdesinde birleşemez. Bu görevlerin birisinde bulunanlardan bir diğerine seçilenler, seçim sonuçlarının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 gün içinde tercih haklarını kullanırlar." hükümleri uyarınca Belediye Başkanlığını tercih ederek 3/4/2024 tarihi itibarıyla Belediye Başkanlığı görevine başlamış olduğumu bilgilerinize arz ederim.

Burcu Köksal
Afyonkarahisar

(CHP sıralarından alkışlar)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 31/3/2024 tarihinde yapılan mahallî idareler seçiminde belediye başkanı seçilerek mazbatalarını alan Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca belediye başkanlığını tercih ettiklerine ilişkin tezkeresi (3/860)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

31 Mart 2024 tarihinde yapılan mahallî idareler genel seçiminde Kastamonu ili Belediye Başkanı seçildim. Belediye Başkanı seçilmiş olduğuma dair mazbata örneği ektedir.

Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesinde yer alan "Milletvekilliği, belediye başkanlığı, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliği ile muhtarlık bir şahıs uhdesinde birleşemez. Bu görevlerin birisinde bulunanlardan bir diğerine seçilenler, seçim sonuçlarının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 gün içinde tercih haklarını kullanırlar." hükümleri uyarınca Belediye Başkanlığını tercih ederek 5/4/2024 tarihi itibarıyla Belediye Başkanlığı görevine başlamış olduğumu bilgilerinize arz ederim.

Hasan Baltacı
Kastamonu

(CHP sıralarından alkışlar)

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 31/3/2024 tarihinde yapılan mahallî idareler seçiminde belediye başkanı seçilerek mazbatalarını alan Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca belediye başkanlığını tercih ettiklerine ilişkin tezkeresi (3/861)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

31 Mart 2024 tarihinde yapılan mahallî idareler genel seçiminde Kırıkkale ili Belediye Başkanı seçildim. Belediye Başkanı seçilmiş olduğuma dair mazbata örneği ektedir.

Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesinde yer alan "Milletvekilliği, belediye başkanlığı, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliği ile muhtarlık bir şahıs uhdesinde birleşemez. Bu görevlerin birisinde bulunanlardan bir diğerine seçilenler, seçim sonuçlarının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 gün içinde tercih haklarını kullanırlar." hükümleri uyarınca Belediye Başkanlığını tercih ederek 4/4/2024 tarihi itibarıyla Belediye Başkanlığı görevine başlamış olduğumu bilgilerinize arz ederim.

Ahmet Önal
Kırıkkale

(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu tercih sonucunda, Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın ve Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelikleri belediye başkanlığını tercih ederek göreve başladıkları tarihler itibarıyla, daha önceki uygulamalara da uygun olarak kendiliğinden sona ermiş bulunmaktadır.

Bilgilerinize sunulmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 3 tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

5.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Mahmut Özer ve beraberindeki heyetin Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de "Barış ve Küresel Güvenlik İçin Diyalog: İş Birliği ve Bağlantısallık" konulu 6'ncı Dünya Kültürlerarası Diyalog Forumu'na katılımı hususuna ilişkin tezkeresi (3/862)

25/3/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Sayın Mahmut Özer ve beraberindeki heyetin Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de "Barış ve Küresel Güvenlik İçin Diyalog: İş Birliği ve Bağlantısallık" konulu 6'ncı Dünya Kültürlerarası Diyalog Forumu'na katılımı hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Tezkerayı oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

Diğer tezkerayı okutuyorum:

6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonu Başkanı Hulusi Akar'ın, Bulgaristan Ulusal Meclisi Millî Savunma Komisyonu Başkanı Hristo Gadzhev'in vaki davetine icabetine ilişkin tezkeresi (3/863)

25/3/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonu Başkanı Sayın Hulusi Akar, Bulgaristan Ulusal Meclisi Millî Savunma Komisyonu Başkanı Sayın Hristo Gadzhev tarafından resmî bir ziyaret yapmak üzere davet edilmektedir. Davete icabet hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN - Tezkerayı oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer tezkerayı okutuyorum:

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonu Başkanı Hulusi Akar'ın, Gürcistan Parlamentosu Savunma ve Güvenlik Komisyonu Başkanı Irakli Beraia'nın vaki davetine icabetine ilişkin tezkeresi (3/864)

4/4/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna
Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonu Başkanı Sayın Hulusi Akar, Gürcistan Parlamentosu Savunma ve Güvenlik Komisyonu Başkanı Sayın Irakli Beraia tarafından resmî bir ziyaret yapmak üzere davet edilmektedir. Davete icabet hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN - Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.
Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.36

İKİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 16.53

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER
KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)
----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 71'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.
Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, mevcut hayat pahalılığının sebeplerinin araştırılması ve özellikle emeklilerin ve dar gelirli kesimlerin olumsuz hayat koşullarının sona erdirilmesine dair alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 16/4/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Nisan 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/4/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Danışma Kurulu 16/4/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili İsa Mesih Şahin tarafından, mevcut hayat pahalılığının sebeplerinin araştırılması ve özellikle emeklilerimiz ve dar gelirli kesimlerin olumsuz hayat koşullarının sona erdirilmesine dair alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 16/4/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 16/4/2024 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına Sayın İsa Mesih Şahin konuşacaklar.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Şahin.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, öncelikle, Grup Başkan Vekilliği görevine yeni başlayan Filiz Kılıç Hanımefendi'ye başarılar diliyorum, tebrik ediyorum. Yine, AK PARTİ Denizli Milletvekili Değerli Cahit Özkan'ın annesinin vefat ettiğini üzümlerle öğrendik. Cahit Bey'in annesine Allah'tan rahmet, kendisine sabır ve başsağlığı diliyoruz.

Değerli milletvekilleri, Gelecek Partisi ve Saadet Partisi ortak Meclis grubu olarak Türkiye'nin şu anda en önemli sorunu olan hayat pahalılığı, ekonomik kriz ve bundan en çok etkilenen emeklilerimizin, dar gelirli kesimimizin bu süreçten çıkabilmesi için alınması gereken önlemlere ilişkin vermiş olduğumuz bir araştırma önergemiz var, bununla ilgili söz almış bulunuyorum.

Tabii, emekliye “Nasılsın?” diye sorduğumuzda “Emekli gibiyim.” cevabını alıyoruz. Ne demek emekli gibiyim? Geçinemiyorum demek, nefes alamıyorum demek, ay sonunu getiremiyorum demek. Bu tabir yani “emekli gibiyim” tabiri Türkiye'nin bir utanç tablosudur. Evet, biz, Türkiye'yi bu utanç tablosundan çıkarmak zorundayız, emeklimizi rahatlatmak zorundayız, emeklimizin yaşam standardını yükseltmek zorundayız; derdimiz budur değerli milletvekilleri.

Hiç şüphesiz ki seçimlerde en büyük mesajı emeklilerimiz vermiştir. Emeklimiz -zor şartlar altında yaşadığı- sokağın en büyük gerçeklerinden biri. Emeklimizin 10 bin lira maaşla geçinemeyeceğini, bu itirazı biz buradan defalarca dile getirdik, dile getirmeye de devam edeceğiz. Hatırlarsanız bütçe konuşmamızda bir şey söylemiştik; bu bütçe emeklimizin bütçesi değil demiştik. Maalesef bu bütçe borçlanma bütçesi, bu bütçe maalesef faiz bütçesi ve bu bütçenin yüzde 41'i bu ülkenin yüzde 1 seçkinlerinin bütçesi demiştik. Maalesef, bu bütçenin emeklinin bütçesi olmadığı açık bir şekilde ortaya çıktı ki seçimlerden önce Sayın Cumhurbaşkanımızın emekliye bir maaş artışı yapamayacağı da bunun en önemli gerekçelerinden biri. Evet, olması gereken emekli maaşının, en düşük emekli maaşının asgari ücret seviyesinin altında olmamasıydı ama bu yapılamadı. Peki, biz bu tabloyu neden yaşıyoruz? Türkiye'nin içinde olduğu ekonomik krizden dolayı, Türkiye'ye yaşıtılan bu buhrandan dolayı yaşıyoruz. Peki, biz, bu ekonomik krizi neden yaşıyoruz değerli milletvekilleri? Türkiye'nin bundan yedi sekiz yıl önce olan güven iklimini kaybetmesinden dolayı yaşıyoruz, yanlış bir para politikasından dolayı yaşıyoruz ve bir inadın sonucunu maalesef yaşıyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu kürsüden uyardık, daha öncesinde de uyardık ama dinlemediniz. Bu yol çıkmaz yol dedik, bu yol çıkmaz sokak dedik ama Türkiye'yi bu yola, bu sokağa maalesef soktunuz. Bunu daha önce de söyledik; neden tekrar tekrar aynı şeyleri söylüyoruz, ısrarla vurguluyoruz? Türkiye'yi tekrar bu yanlış yola, bu çıkmaz sokağa sokmayın diye ısrarla, tekrar tekrar söylüyoruz değerli milletvekilleri.

Şimdi, geldiğimiz noktada Türkiye'nin yaşadığı ekonomik kriz ortada, bunun sebepleri ortada; sebepleri Türkiye'nin güven ikliminin bozulmasıdır, Türkiye'deki adalet ikliminin bozulmasıdır, adaletle güven sorunu olmasıdır, Türkiye'deki liyakat ikliminin bozulmasıdır, Türkiye'de şeffaflık sorunu olmasıdır, Türkiye'de tasarruf sorunu olmasıdır, Türkiye'de oluşan israf, şatafat düzenidir değerli milletvekilleri ve bütün bunların sonucunda, bir de üzerine yanlış bir para politikası uygulandığında Türkiye'de oluşan güven iklimi sorunu Türkiye'nin yaşadığı bu ekonomik krizin ve emeklilerimizin bugün yaşadığı sorunun temel sebebidir.

Değerli milletvekilleri, bu sorunu nasıl aşacağız? En başta adaleti düzelteceğiz; adaletin olmadığı bir yerde hiçbir güven

iklimini sağlayamazsınız, en başta hukuk sorununu düzeltmek zorundayız. Liyakatli bir iklimi inşa etmek zorundayız; onun için her yerde mülakatları kaldırıyoruz. Şeffaflık sorununu Türkiye'de çözmek zorundayız. Türkiye'de bir tasarruf uygulamasını artık gerçekçi bir şekilde, en tepeden en aşağıya doğru hayata geçirmek zorundayız. Bununla ilgili de bir araştırma önergesi vermiştik, maalesef reddedilmişti, tekrar verebiliriz. Doğru bir para politikası uygulanmak zorunda, bütün bunların sonucunda bir güven iklimi inşa ettirmek zorunda.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Biz diyoruz ki: Bakın, bu güven iklimini beraber inşa edelim, muhalefet partileri olarak bizler de bu güven iklimine destek verelim. Bakın, Türkiye'ye bir çıkış yolu birlikte bulalım çünkü bu ülke bizim, hepimizin; biz de destek verelim, biz de katkı sunalım. Türkiye Büyük Millet Meclisinde bununla ilgili, Türkiye'nin ekonomik krizden çıkışıyla ilgili bir yol haritası çizmek için, emeklilerimizin yaşadığı sorunlara önlemler alabilmek için, bir Meclis araştırması komisyonu kurulması için bir önergemiz var.

Bu gerekçelerle, bütün siyasi parti gruplarımızı önerimize destek vermeye davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, AK PARTİ Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın annesinin vefatına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Bu arada, AK PARTİ Denizli Milletvekili Sayın Cahit Özkan'ın annesini kaybettiğini yeni öğrendik. Biz de Divan olarak merhumeye rahmet, Sayın Vekile ve ailesine başsağlığı dileklerimizi bildirmek istiyoruz.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, mevcut hayat pahalılığının sebeplerinin araştırılması ve özellikle emeklilerin ve dar gelirli kesimlerin olumsuz hayat koşullarının sona erdirilmesine dair alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 16/4/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Nisan 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Erhan Usta konuşacaklar.

Buyurun.

Sayın Usta, süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Saadet Partisinin grup önerisi son derece yerinde bir grup önerisi. "Hayat pahalılığı ve bu nasıl aşılar, milletin fakirleşmesinin önüne nasıl geçilir?" şeklinde bir grup önerisi. Tabii, bunun araştırılmasını istiyoruz da milletin nasıl fakirleştiğini, sadece bir tanesinde, son, yeni açıklanan veriler çerçevesinde, şu anda gündem olduğu için bu kur korumalı mevduat meselesini, detaylı bir şekilde -bu üç dakikalık süre içerisinde ne kadar olursa- bu konuda kendimi ifade etmek istiyorum.

Şimdi, Türkiye fakirleşiyor, millet fakirleşiyor diyoruz. Son dönem fakirleşmenin nedenleri 2021 Eylül ayından itibaren alınan para politikası kararlarıdır; bu çok net bir şekilde ortada. Bunun tabii, Türkiye ekonomisine, özel sektöre ve vatandaşa çok ciddi bir şekilde bir maliyeti olmuştu, bu maliyetlerden bir tanesi kur korumalı mevduattı. Şimdi, açıklanan rakamlar çerçevesinde... Tabii, burada rakamlar gizlenmeye çalışıldı ama nihayetinde işte mızrak çuvala sığmıyor; en sonunda, bazı yerlerde işte gizli saklı da olsa bu rakamları görüyorsunuz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir defa önce, biliyorsunuz, Merkez Bankası bu yıl zarar açıkladı. Aslında baktığınızda Merkez Bankaları tabii her yıl kâr edecek diye bir şey yok, uygulanan para politikasına bağlı olarak zarar ettiği filan olur ancak mesela son dönemde, 2021'de 57,5 milyar lira, 2022 yılında 72 milyar lira kâr etmişti; bu yıl da normal şartlarda, her şey normal olmuş olsaydı Merkez Bankasının 100 milyar lira civarında kâr etmesi beklenirdi. Şimdi, değerli arkadaşlar, açıklanan zarar 818 milyar TL, bu da 2023 ortalama kuruyla hesap ettiğimizde yaklaşık 35 milyar dolar; millî gelirin yüzde 3'ü kadar bir zarar var. Zarar bununla kalıyor mu? Kalmıyor. Şu anda hesaplara geçmemiş ama önümüzdeki dönemde realize olacak yaklaşık -tesadüf bir rakam- 818 milyar lira -küsüratlarını atıyorum; 817,8 milyar lira- realize olmamış ama kur riskinden dolayı değerlendirme hesaplarında bekleyen bir zarar var; bu da realize olacak önümüzdeki günlerde çünkü Merkez Bankası bilançosu bunu söylüyor. Böyle baktığımızda değerli arkadaşlar, 1,6 trilyon lira veya -35 milyar+35 milyar- 70 milyar liralık bir zarar var. Normalde kâr olması beklenirken zarar niye oldu onu söyledik; şu anda yapılan şey, uygulan politika ve kur korumalı mevduat meselesinin getirdiği meseledir.

Şimdi, Mehmet Şimşek "Bütçe açığı öngördüğümüzün altında oldu." diye övünüyordu ancak bunlar da normalde bütçe açığına eklenmesi gereken hususlardır, bunu bir defa bu şekilde görmemiz gerekiyor.

Şimdi, kur korumalı mevduatı ilgilendiren kısmı bununla da sınırlı değil arkadaşlar, çok kısa bir şekilde onları da söyleyeyim, tarihe bir not düşmek için. Bakın, birincisi, 2022 yılında bütçeden harcanan paralar var -rakamların detayına girmiyorum- toplamı 181,5 milyar TL, bunun dolar karşılığı 11 milyar TL'dir değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) - 2022 yılında Hazinesinin ve Merkez Bankasının, ikisinin birlikte kur korumalı mevduat ödemeleri yaklaşık 11 milyar dolar. 2023 Temmuzda kanun çıkarılıyor, Hazinesinin yükü Merkez Bankasına aktarılıyor, o vakte kadar Hazinesinin ödediği yaklaşık 3 milyar dolar var 59,5 milyar lira TL karşılığı ve 2023 yılında da bunlar tam gösterilmiyor ancak bu zararın tamamının kur korumalı mevduattan geldiğini çok net bir şekilde biliyoruz, bir 35 milyar dolar da burada var.

Değerli arkadaşlar, şu anda, kur korumalı mevduatın realize olmuş, nakit ödediğimiz parası 48 milyar dolar, artı, vergi avantajları sağladık, onun ne kadar olduğunu hiçbirimiz bilmiyoruz ama artı gelecek bir 35 milyar dolar daha var. Dolayısıyla, bu kur korumalı mevduatın şu ana kadar ekonomiye maliyeti 83 milyar dolardır asgari olarak değerli arkadaşlar. Dolayısıyla, millet niye fakirleşiyor, emekliye niye maaş verilemiyor, artış verilemiyor, bunun hesabı çok net bir şekilde ortadadır.

Bu anlamda bu öneriye İYİ Parti Grubu olarak olumlu oy kullanacağımızı burada ifade etmek istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Usta.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Burcuğül Çubuk konuşacak. (DEM Parti sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Çubuk.

Süreniz üç dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA BURCUĞÜL ÇUBUK (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ekranları başında bizleri izleyen çok değerli emeklilere saygılarımı sunuyorum.

Şimdi, emeklilikle ilgili bu araştırma önergeleri ve gündemdeki birçok konu hakkında konuşma bu Mecliste muhalefet tarafından yapıldı. Bizim de geçmişte emeklilere ilişkin araştırma önergelerimiz oldu ve iktidar bloku tarafından hepsi reddedildi çünkü iktidar bloku da emeklilere maaş vermek yerine neyi tercih ettiğini ve emeklilerin yoksulluğunun nedenlerini çok iyi biliyor. Şimdi, çok sık görüyoruz ama sarayın günlük masrafı 33 milyon 600 bin, saatte 1 milyon 400 bin yani hoş bir rakam; altın varaklı bardaklardan su içmek için harcanan, sarayın ışıkları asla sönmese diye harcanan meblağlardan bahsediyoruz.

Yoksulluk sınırını açıkladı DİSK: 4 kişilik bir aile için 58 bin, 1 kişi için 26 bin. Açlık sınırını söylememe gerek yok, asgari ücret açık sınırından ve emekliye de açlık sınırı dahi vermeyen bir iktidardan bahsediyoruz. Emekliye bayram ikramiyesi olarak 5 bin lira bile veremeyeceğini, bütçenin bunu kaldıramayacağını söylüyor ama misal, nasıl verilebilirdi ya da emeklinin yaşam şartları nasıl yükseltildi buna dair küçük bir örnek: İliç katliamının sorumlusu Anagold'a 14 Aralık 2013'te bir güzellik yapıldı, vergisi silindi; 209 milyon, 16 milyon emekliye bu silinen borçla 13 bin lira daha verilebilirdi. Bakın, sadece silinen bir vergi borcundan bahsediyoruz, Sabancılar'dan vesairelerden bahsetmiyoruz, sadece Anagold'dan bahsettiğimizde bu rakam. Yani her emekliden 13 bin lira çalınmış durumda bu ülkede.

Bakıyoruz, yeni zenginler yarattınız, milyarderler yarattınız, Forbes listelerine girenler var. Savaş rantını devrettiğiniz Bayraktar dünyanın en zenginleri arasına girdi örneğin. Ve işte, seçimlerden sonra da şöyle şeyler gördük: Sancaktepe Belediyesi 2 milyar borç devretti. Belediye Başkanının makamına ait 2 lüks banyo, her başkan yardımcısının da birer lüks banyosu olduğunu öğrendik. Kürdistan'daki belediyelerde yaşananlardan zaten kendi araştırma önergemizde bahsedeceğiz.

İşçiler, patronlardan yüzde 322 daha fazla vergi ödüyor; bunun da hepimiz farkındayız. Bunları niçin söylüyorum? Bu iktidarın kimin yanında olduğunu hatırlatmak için. "Patronlardan yanasınız." deyince üzülüyorlar, kırılıyorlar ama gerçeği söylemek bizim görevimiz. Siz işçileri, emekçileri, emeklileri, kadınları, çocukları bir ticaret metası olarak görüyorsunuz ve üzerinden kapitalizmin krizini çözmeye çalışıyorsunuz. Kalkınma planlarınızın tamamı patronları kalkındırdı, milyarderler yarattınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika daha rica edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) – Velhasılkelam, emeklilerin yaşadığı sorunların nedeni sadece AKP-MHP'nin politikaları değil, bunu üreten bir sistem var, kapitalizmin yapısal krizlerinin faturası bugün işçilere, emekçilere çıkarılıyor, bugün bu fatura onlara ödetilmek isteniyor. Bunun çözümü de bu nedenle mücadeleden, örgütlenmekten geçer. Bütün işçileri, emeklileri, kadınları, gençleri 1 Mayıs'ta Taksim'e çağırıyoruz. Örgütlenmeye, kendi mücadelesini sahiplenmeye, hakkı olanı söke söke almaya, kimsede de hesabını bırakmamaya çağırıyoruz. Saraydan da patronlardan da hesabı kendilerinin sormasına çağırıyoruz. Bu araştırma önergesinin de bu Mecliste bir sonuç almasını umut ediyoruz fakat en büyük umudumuz mücadeledir.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çubuk.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Nurtan Yontar konuşacaklar.

Buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Yontar.

CHP GRUBU ADINA NURTAN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

SGK'nin verilerine göre ülkemizde yaklaşık 16 milyon emeklimiz bulunmaktadır. Emekliler insan onuruna yakışacak bir gelir düzeyinden çok uzakta bir yaşam sürmekte ve sorunlarla boğuşmaktadırlar. 2024 yılı için en düşük emekli maaşı 10 bin lira olarak belirlenmiş, Cumhurbaşkanı Erdoğan 2024'ü "emekliler yılı" olarak ilan etmiştir. Resmen emeklileri açlığa mahkûm ettiniz.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak en düşük emekli aylığının 17 bin lira olan asgari ücrete eşit olması için verdiğimiz tüm önergeler AKP ve MHP vekilleri tarafından reddedildi; hatta ve hatta asgari ücretin üç ayda bir enflasyona bağlı olarak artmasını savunuyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi olarak -ülkemizde kaynak sorunu olmadığını iddia edenler emekliye gelince aslan kesiliyorlar- israfı, sarayın harcamalarını kısın, gereksiz şatafatı bırakın ve emeklinin hakkını verin diyoruz.

TÜRK-İŞ göre 2024 Mart ayı açlık sınırı yani 4 kişilik bir ailenin beslenebilmesi için aylık gıda harcaması 16.793 lira, yoksulluk sınırı ise 54.700 liradır. Şu anda ülkemizin içinde bulunduğu durum ağır bir yoksulluk sendromudur ve bu, tamamen, ülkeyi yirmi iki yıldır yöneten AKP iktidarının eseridir. Kuyruklarda çay ve simit hesaplarından bahsederek geldiğiniz iktidar, yirmi iki yıl sonra et, ekmek, meyve, sebze kuyruğu ve sonunda da yokluk, yoksulluk kuyruğuna dönüştürmeniz dolayısıyla önce yereli, sonra da bu iktidarı kaybettirecektir size. Muhtaçlık üzerinden değil, insan hakkı temelli sosyal politikaların yürürlüğe girmesi gerekmektedir. Ne zaman yoksulluktan konu açılrsa "güvenlik, vatan savunması, beka" gibi söylemlerle konuyu kapatırmaya çalışıyorsunuz. "Şükür, fitrat, kader" hep yoksul için, emekli için. Düzensiz göçmen politikası ülkemize yoksulluk getirmeye devam ediyor ancak dümenin başındakinin, yoksulluğu bitirmek adına ne yazık ki hedefi, programı ve metodu yok. Yüksek fiyatlar nedeniyle birçok emekli kahveye gidememekte, torununa bir çikolata bile alamamaktadır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak hiçbir emeklimizi ayırt etmeden emeklilerimizin intibak sorununun çözülmesini, en düşük emekli aylığının asgari ücrete eşitlenmesini, emekliye refahtan pay verilmesini, her bayramda asgari ücret düzeyinde ikramiye verilmesini, emeklilerin bankalardan aldıkları promosyonların iyileştirilmesini ve yıllık olarak verilmesini, sağlıkta emeklilerden alınan sağlık priminin kaldırılmasını, emeklilerin kredi borçlarına kolaylık sağlanmasını, emekliye aile yardımının kesilmeden devam etmesi için gereğinin yapılmasını sağlayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

NURTAN YONTAR (Devamla) – Oturduğunuz koltukların verdiği güç sizi zehirlediği için ve açın hâlimden anlamadığınız için Türkiye ittifakı size çok güzel bir tokat attı diyerek yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yontar.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Burdur Milletvekili Sayın Mustafa Oğuz konuşacaklar.

Buyurunuz Sayın Oğuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi Grubu önerisi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye ekonomisi geçen yıl deprem, sel ve afetler gibi diğer olumsuzluklara rağmen yüzde 4,5 büyüyerek bir güvene imza atmıştır. TÜİK'in en önemli sorunun hayat pahalılığı olduğuna yönelik araştırmalar ortaya koyduğu 2023'te kişi başına düşen gelir 13.110 dolara çıkarak cumhuriyet tarihinin en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Türkiye bu rakamlarla Avrupa'da en çok büyüyen ülke olarak -gayrisafi yurt içi hasılamız- 1 trilyon 119 milyar dolarla ilk kez 1 trilyon dolar sınırının üzerine çıkmıştır. Buna rağmen satın alma gücüyle ilgili, alakalı sıkıntılar da elbette gözlenmektedir. Bununla alakalı çalışmanın da yine Hükümetimiz tarafından

yapılması kaçınılmazdır.

Emeklilerimizin, büyüklerimizin yirmi iki yıldır Sayın Cumhurbaşkanımızın ve hükümetlerimizin icraatlarına, eylemlerine, politikalarına en fazla destek veren gruplar arasında yer aldığını çok iyi bilmekteyiz. 2024 yılı Temmuz ayında emeklilerimizle ilgili olarak güzel ve tatmin edici bir düzenleme yapacağımızdan da kimsenin şüphesi olmasın. 2024'ün emekliler için ilk somut ekonomik çıktısı da emekli aylıklarında yapılan iyileştirmeler olacaktır. Sayın Cumhurbaşkanımız, emeklilerimizi ve kıymetlerimizi sadece seçim dönemlerinde hatırlamadı; her zaman emeklilerimizi, büyüklerimizi başımızın tacı olarak gördü. Biz de bunu ifade etmek için onları özel kılmaya gayret ettik ve 2024 yılında emeklilerimiz başta olmak üzere bütün çalışanlarımızla ilgili daha iyileştirici, alım gücünü artırıcı değerlendirmeler Cumhurbaşkanımız ve Hükümetimiz tarafından yapılacaktır. Asgari ücret noktasında da bildiğiniz gibi, 2023 Temmuz ayında net asgari ücret 11.402 lirayken yine 1 Ocak 2024 itibarıyla da 17.002 olarak belirlenmiştir. Bu rakamla, net asgari ücrette önceki döneme göre yüzde 49, önceki yıla göre de kümülatif olarak yüzde 100 oranında artış olmuştur. Ayrıca, 2002 yılından bu yana asgari ücrette reel olarak 3,5 kat artış sağlanmış olduğunu görüyoruz. Bu kapsamda, Hükümetimizin orta vadeli programı ve On İkinci Kalkınma Planı kapsamında belirlenen politikalarla enflasyonun kalıcı olarak düşürülmesine yönelik önemli kararlar alarak özellikle emeklilerimiz ve dar gelirli vatandaşlarımız için gerekli çalışmaların yapılmasına devam edilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA OĞUZ (Devamla) – Hemen toparlıyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın lütfen.

MUSTAFA OĞUZ (Devamla) – Dar gelirli vatandaşlarımız için de engelli ve yaşlı yardımı, öğrencilerimiz için şartlı eğitim yardımı, genel sağlık sigortası kapsamında sağlık hizmetleri yardımı, öksüz ve yetim yardımı, asker ailelerine ve çocuklarına desteklemeler, doğum yardımı, elektrik tüketimi desteği, doğal gaz tüketimi desteği gibi yine sosyal devlet olmanın gereğini yerine getiriyor, ihtiyaç sahibi ailelerimize yardım eli uzatmaya devam ediyoruz.

Türkiye Yüzyılı'nı, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, emekçinin, üretenin, işverenin ve yatırımcının el ele verdiği birlik ve beraberlik ruhu içerisinde kararlı adımlarla ilerlemeye devam ederek milletimizin müreffeh yarınları için sosyal devlet sorumluluğumuzu tüm imkânlarımızı kullanarak yerine getirmeye devam edeceğiz.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Saadet Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Ordu ilinde yaşanan seçim şaibesi ve seçmen iradesine gölge düşürülmesinin görüşülmesi amacıyla 16/4/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Nisan 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/4/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/4/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Erhan Usta tarafından, Ordu ilinde yaşanan seçim şaibesi ve seçmen iradesine gölge düşürülmesinin görüşülmesi amacıyla 16/4/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 16/4/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Hakan Şeref Olgun konuşacaklar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Olgun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 31 Mart 2024 tarihinde yapılan yerel seçimlerde, Ordu ilimizde İYİ Parti organize bir durumla karşı karşıya kalmıştır. Seçim çevresinde oy kullanan 485 bin 819 kişi olmasına rağmen Türkiye ortalamasının çok üzerinde geçersiz oy pusulası tespit edilmiştir. Sadece büyükşehir belediye başkanlığı seçim türünde 30.660 geçersiz oy pusulasının var olduğu kayıtlara geçmiştir. Tarafımızca yapılan başvurular neticesinde tekrar açılan sandıklarda geçersiz sayılan oy pusulalarından geçersizlik nedeni çift mühür olan oy pusulalarının neredeyse tamamının İYİ Partiye ve başka bir partiye basılı olduğu, geçersizlik sebebi boş olan oy pusulalarında ise zarfa konulduğunda oluşacak katlama izinin olmadığı, bu hâliyle zarfa giren oyun sandığa sığma ihtimalinin bulunmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca, çok sayıda sandıkta kayıp zarf ve oy pusulası olduğu tespiti yapılmıştır. Benzer hesaplara fazladan gelen oy pusulaları ve zarflar da bulunmaktadır. Bu durum, seçim evraklarının güvenliği açısından şüphe uyandırmış olup farklı sandıklara, farklı sandıklardan oy pusulaları ve zarfların girmiş olabileceği şüphesini doğurmaktadır.

Bakın, sayın milletvekilleri, 95 sandık kurulu başkanının veya sandık kurulu memur üyesinin siyasi parti üyesi olduğu tespiti de yapılmıştır. Devlet memurlarının 657 sayılı Kanun'a göre siyasi parti üyesi olması mümkün değildir. Sandık kurulu başkanı ve memur üyelerinin memuriyetlerine engel bir durumun olması yani siyasi parti üyesi olması yahut devlet memuru olmaksızın sandık kurulu başkanı ve memur üye olarak atanması, seçim güvenliğinin ve tarafsızlığının yok sayılması anlamına gelmektedir. Kanun koyucu, sandık başkanı ve üyelerini memurlardan seçmekle, vatandaşın oyunun devletin güvenliğinde olduğunu ve sandıktan millî iradenin çıkacağını düşünerek hareket etmiştir.

Bu şekilde, tespitlerimiz sonrası 2 aday arasında 16.206 fark olduğu, 95 sandıkta ise görev yapan sandık kurulu başkanı ve memur üyeleri nedeniyle doğrudan 22.438'in üzerinde oya etki edildiği anlaşılmaktadır. Hâl böyle iken Yüksek Seçim Kuruluna yapmış olduğumuz itiraz, haksız ve hukuksuz biçimde reddedilmiştir. Tüm bu saydığım usulsüzlüklerin başkan ve memurlar eliyle yapıldığının, bu hâliyle Ordu halkının iradesinin sandığa yansımalarının açıkça engellendiğinin, Yüksek Seçim Kurulunun kendine kanunlarca verilen yetkileri görmezden gelmesinin adı "şaibe" olmaz da ne olur?

Organize bir usulsüzlük ve suistimal söz konusudur. Nereye elimizi atsak gerçekten elimizde kalıyor. Araştırdıkça çok vahim tablo ve verilere ulaştık. Tüm bu sebeplerle, Yüksek Seçim Kurulunun daha önce vermiş olduğu aksi yöndeki kararları da emsal göstermek suretiyle Yüksek Seçim Kurulunun yeniden değerlendirme yapması ve tam kanunsuzluk hâlleri nedeniyle Ordu ili seçim çevresinde büyükşehir belediye başkanlığı seçimlerinin iptal edilerek yenilenmesi talebiyle 15/4/2024 tarihinde yeniden başvuru yaptık. Yüksek Seçim Kurulu Başkanı ve üyelerinin hukuka ve vicdanlarına göre karar vermelerini bekliyoruz. Aksi hâlde, geçmiş uygulama ve kararlarına bu seçimde sahip çıkmaması üzerindeki olağanüstü baskılara bağlanabilir. Benzer olaylarda

benzer kurallar uygulanır, uygulanacak kurallar talep eden partiye göre değişmez "hukuk güvenliği" dediğimiz şey de budur.

Yüksek Seçim Kurulu hâkimlerinin görevi; AK PARTİ'nin beklentilerini karşılamak değil, her türlü baskıya rağmen hukukun ve vicdanlarının gereğini yapmaktır. Bizler adaletin ve demokrasinin yanında dimdik durmaya kararlıyız. Bu tür haksızlıklarla mücadele etmek için her türlü yasal ve demokratik hakkımızı sonuna kadar kullanacağız. Ordu halkının iradesini korumak için her türlü mücadeleyi vereceğiz. Bu işin sonuna kadar takipçisi olacağımızı belirtir, genel görüşme önergemizin kabulünü yüce Meclisten talep ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Olgun.

Saadet Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Kaya konuşacaklar.

Sayın Kaya, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; İYİ Partinin Ordu ilimiz seçimleriyle ilgili genel görüşme talebi hakkında grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

31 Mart seçimleri geride kaldı, seçim sonuçlarının ülkemiz, milletimiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum. Bu seçimde millî irade tecelli etmiş ve milletimiz son sözünü söylemiştir. Biz yerel seçimlerden önce siyasi partiler olarak kendi yöntemimizi, yolumuzu ifade etmek ve bu noktada vatandaşın destek bulabilmek adına çeşitli söylemlerde bulunduk ama son tahlilde milletimizin ortaya koyduğu irade hepimizi bağlayıcı bir şekilde ortaya çıktı.

Değerli milletvekilleri, "Seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır." diye Anayasa'mızın 79'uncu maddesi var. Şimdi, bu maddeyle birlikte seçimlerin her türlü şaibeden uzak bir şekilde yapılması ve vicdanlarda her türlü karşılığını bulması beklenir. Bu durumu tersine çevirecek her türlü algı ve izlenimden kaçınmak özellikle şarttır. Seçim kararı alındıktan sonra seçim sonuçları ilan edilene kadar bütün süreçlerin şeffaf ve şaibeden uzak bir şekilde herkesin içine sinecek bir şekilde tarif edilmesi aslında seçimlerin sağlıklı yapıldığının en önemli göstergesi olur.

Milletimizin bize vermiş olduğu yetkiyle burada milletvekilliği yapıyoruz ama yerel yöneticiler de kendilerine belirlenen süre zarfında o beldenin, o ilçenin, o ilin yöneticisi olarak görev yapıyorlar. Şimdi, burada ortaya konulan iddialara baktığımızda bu iddialarda hepimizin özellikle üzerinde düşünmesi gereken bazı noktalar var. Bu genel görüşme talebindeki gerekçeler arasında sandık kurulu başkanlarının siyasi parti üyesi olması, oy çuvallarına ait olduğu iddia edilen görüntülerin ve seçim güvenliğinin bu yolla hiçe sayılması gibi iddialar var. Ayrıca, yine, Türkiye'deki ortalamaya baktığınızda 98.801 geçersiz oy olduğuna dair bir tespit var. Yine, ayrıca, seçimi kazanan bir parti ile 2'nci olan diğeri arasında 16.206 oyluk farkın olduğu yerde -aynı seçim konusunda- 30.660 geçersiz oyun olduğu da bu genel görüşme talebinde belirtilen notlarda var. Şimdi, bu, aslında hepimizin üzerinde düşünmesi gereken bir sonuçtur, rakamdır. Böylesine bir şaibe intibası uyandıran ve hepimizin içerisinde şüphe bırakması muhtemel olan bu sonuçlar ortadayken bu genel görüşme talebine hepimizin "evet" demesi ve son tahlilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - ...şayet yine yapılan araştırma neticesinde herhangi bir sorun yoksa herkesin gönül rızasıyla, kazanan partiyi alkışlayacağı ama insanların içerisinde bir şüphe varsa da bunun açığa çıkarılarak adaletin yerini bulması noktasında herkesin katkı vermesi gerektiğini düşünüyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Mehmet Rüştü Tiryaki konuşacaklar.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Tiryaki.

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen değerli yurttaşlarımız, ayrıca cezaevindeki tutsak arkadaşlarım; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi, uzunca bir süre sonra, 1'inci parti olma vasfını kaybetti. Esasen, bu yayınlanan sonuçlardan daha fazla başarısız olduğunu düşünenlerdenim, birkaç tane nedenini söyleyeceğim. Birincisi şu: En az 3 tane şehir ve 14 tane ilçeyi hileli yollarla kazandılar, seçmen taşıyarak kazandılar yani aslında yayınlanan yer kadar yeri kazanmış değiller. Yine, onlara yetmedi, sandıkta başaramadıklarını başka yollarla elde etmeye çalıştılar, yüzlerce yerde tekrar sayım için başvuruda bulundular. Muhalefet partileri neredeyse hiçbir yerde yeniden sayım yaptırılmazken Adalet ve Kalkınma Partisi ile ortağı, yüzlerce yerde itirazları doğrultusunda yeniden sayımı sağladı fakat hiçbir yerde sonuç elde edemediler. Yine, bu da yetmedi kendilerine, çok sayıda yerde seçimi iptal ettirdiler. Hatta bir tanesi çok ilginç, Hilvan'da güvenlik görevlileri, sandık kurulu başkanları dâhil herkese saldırdılar -saldıranlar şu anda tutuklu, haklarında soruşturma başlatıldı- torbaları yaktılar ve buna dayanarak Hilvan seçimlerini iptal ettirdiler, 2 Haziranda Hilvan'da seçim olacak. Bu da yetmedi Adalet ve Kalkınma Partisine; hileli yollarla daha fazla yerde belediyeyi kazanmak için başvuruda bulundular, bunlardan bir tanesi İğdir Tuzluca'ydı, KHK'li olduğu gerekçesiyle, seçimi kazanan Belediye Başkanının mazbatasının verilmesini engellediler ve Tuzluca Belediyesini de hukuksuz bir şekilde gasbettiler. Van'ı gasbetmeye çalıştılar, Allah'tan Yüksek Seçim Kurulu buna geçit vermedi.

Şimdi de başka bir şeyi, Ordu seçimlerini tartışıyoruz. Ordu seçimleri şunun için önemli: Bakın, İYİ Parti diyor ki: "95 sandık kurulu başkanı ve memur üye, siyasi parti üyesidir." "Bunda seçmenin ne günahı var? Orada sandık kurulu başkanının siyasi partiye üye olup olmadığını nereden bilebilir ki?" diyebilirsiniz ama unutmayın, İstanbul seçimleri, sadece sandık kurulu başkanlarından çok az sayıda kısmı "memur değil" diye iptal edilmişti, Adalet ve Kalkınma Partisi bunun arkasına sığınarak İstanbul seçimlerini iptal ettirmişti. Ben kişisel olarak her memurun siyasi partiye üye olabileceğine inanıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım Sayın Tiryaki.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Tamamlıyorum.

"Neden?" diye sorarsanız, bu ülkenin Cumhurbaşkanı bir siyasi partinin genel başkanı; bu ülkenin İçişleri Bakanı dâhil olmak üzere, bütün bakanları siyasi kimlikleriyle seçim çalışması yürüttüler ama sıra memurlara gelince Adalet ve Kalkınma Partisi diyor ki: "Onlar siyasi partiye üye olamazlar." Diyor ama gerçekte bunu böyle yapmıyor. Bakın, herhangi bir devlet memuru bir muhalefet partisine üye olsaydı muhtemelen 657 sayılı Yasa'nın 125'inci maddesine göre onu memuriyetten atarlardı ama Adalet ve Kalkınma Partisine ya da ortağına üye olursa herhangi bir sorun yok.

Şimdi, asıl mesele şu, niye itiraz ediliyor ve bu itirazın haklılık tarafı şu: Adalet ve Kalkınma Partisi 2018'de sandık kurulu başkanlarının ve bir üyenin siyasi partilerden olmaması için bir yasa değişikliği yaptı. 2018'den beri sandık kurulu başkanları artık siyasi partilere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Devamla) – Müsaade ederseniz bitiriyorum, iki cümle, tamamlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun, selamlayın.

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Devamla) – Şimdi, 2018'de bir yasa değişikliği yaptılar ve dediler ki: "Siyasi partilerin bildirdiği kişiler sandık kurulu başkanı olmasın. 'Kim olsun?' Tarafsız olsunlar, memurlar olsun." İyi, memurlar olsun. Peki, sizin bildirdiğiniz memurlar aynı zamanda siyasi parti üyesi ise sizce seçmenler buna güvenmeli mi, güvenmemeli mi? İstanbul seçimlerini "sandık kurulu başkanları memur değil" diye iptal ettirdiniz. Şimdi, eğer o kararınızın arkasındaysanız, 2018 değişikliğinin gerekçesinin arkasındaysanız tam olarak İYİ Partinin önerisini kabul etmek durumundasınız ve Ordu seçimleri yenilenmek zorunda diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tiryaki.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Nermin Yıldırım Kara konuşacaklar.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Kara.

CHP GRUBU ADINA NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Sayın Başkanım, Genel Kuruldaki kıymetli arkadaşlarım; öncelikle hepinize saygı ve selamlarımı iletiyorum.

AK PARTİ iktidarının yirmi iki yıllık iktidarı boyunca seçim tartışmaları ve seçim sonrasındaki süreç her zaman kamuoyuna mal oldu. Biz de Hatay'ın milletvekili olarak, Hatay seçmeni olarak bunun en pervasız hâlini 31 Mart gecesi orada yaşadık ve bundan da nasibimizi aldık. Bu konuyla da ilgili, haklı gerekçelerimizle, delillerimizle tüm gerekli itirazlarımızı ve ilçe seçim kuruluyla, il seçim kurullarıyla ve YSK'yle ilgili itirazlarımızı yaptık. İskenderun Belediyesinde ve Hatay Büyükşehir Belediyesinde gecenin geç vakitlerine kadar Cumhuriyet Halk Partisi öndeyken her ne hikmetse daha sonra sandıklarla ilgili bambaşka şeyler geldi.

Bizim burada itirazlarımızı temellendirdiğimiz en önemli nokta şuydu: Geçersiz oylarımızın varlığı; 38.888. Aradaki, iki parti arasındaki fark 2.569. Şimdi bazı seçim kurullarının seçimin sonucunu etkileyeceğini düşünüyorum. Dolayısıyla "Geçersiz oyları yeniden sayalım." derken 2.569 ile 39 bini oranladığınız zaman arada 15 kat var. Buradan kamuoyuna soruyoruz: Sizce sonucu etkilemez mi?

Bir başka husus; bu itirazlarımızda sandık kurulu başkanlarının "kamu" niteliği taşımayan, bu özelliğe sahip olmayan kimselerden oluştuğunu belgeledik. Özel okullarda çalışan öğretmen "kamu" niteliği taşır mı "kamu" niteliğinde, nevinde görevli bir personel olur mu? Dolayısıyla, iddia ediyoruz ki hayatını kaybetmiş 3 bin küsur civarında seçmen varlığı söz konusudur. Size de düşen yani idareye de düşen bizim iddialarımızı ortaya çıkarabilmek için o sandıkların açılmasını sağlamaktır, yoksa Samandağ'daki İlçe Seçim Kurulunun yaptığı gibi önce itirazımızı kabul edip sonra bir buçuk gün boyunca itirazımızı değerlendirmekten, "okey" vermekten imtina eden bir seçim kurulu olamaz. AK PARTİ temsilcisinin itiraz etmesi neticesinde bizim itirazımızı ortadan kaldırıyor!

Bir başka hususu söyleyeyim, bundan da hepimizin bence utanması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

NERMİN YILDIRIM KARA (Devamla) – Bir ilçe seçim kurulundaki hâkimin görevi, siyasi parti temsilcisi gibi çak yapmak değildir. Koridorda "Reyhanlı, liderini seçti." diyemez. O hâlde biz de size Hatay'daki seçimlere şaibe bulaşmıştır, Hatay halkının iradesi sağlıklı, dengeli ve dürüstçe tecelli etmemiştir deriz. Bu yanlışın dönün. Biz Yüksek Seçim Kurulunun hâkimlerine sonuna kadar güveniyoruz. Bu ülkede bir parça dahi hukukun üstünlüğü ve yargının bağımsız olduğuna inanmak istiyoruz. O bakımdan, bakın, Hatay halkının, garip gureba, mahzun dediğiniz Hatay halkının iradesi boyunduruk altında kalmış olur, şaibeye bulaşmış olur. Dolayısıyla Hatay halkının tüm seçmenlerinin ve tüm yurttaşlarımızın günahı, vebali sizin boynunuza kalır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NERMİN YILDIRIM KARA (Devamla) – Bunları buradan saygı ve sevgilerimle ifade etmek istiyorum.

Genel Kurula teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yıldırım Kara.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ordu Milletvekili Sayın Mustafa Hamarat konuşacaktır.

Buyurun Sayın Hamarat. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA HAMARAT (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Öncelikle, Ordu ilimizin böyle bir konuyla gündeme gelmesinden duyduğum üzüntüyü ifade etmek istiyorum ve bunu, bu şekilde gündeme getirenleri de kınıyorum.

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – "Evet" deyin, araştıralım.

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Çok güzel bir seçim yapıldı; bağımsız yargı gözetiminde, gizli oy, açık sayım, her partinin temsilcisi sandık başında, olaysız, şaibesiz çok güzel bir seçim yaşadık ancak herkes kaybettiği seçimi şaibeli ilan ederse o zaman demokratik kültürümüzü sorgulamak noktasına gelmiş oluruz.

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Sizin itiraz ettikleriniz sayılıyor da... Nasıl şaibe yok?

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Demokrasilerde sandık açılınca kavga biter ama demokratik kültür yoksa sandık açılınca kavga başlar.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) – Siz de itiraz ettiniz.

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) – En çok itirazı Adalet ve Kalkınma Partisi yapıyor ya! Seçim kurullarına gidin, en çok siz itiraz ediyorsunuz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Niye itiraz ediyorsunuz o zaman?

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Dolayısıyla Türkiye'de dünyanın kıskanacağı şekilde yıllardır devam eden çok güzel bir bağımsız yargı gözetiminde seçimler yapılıyor ve Türkiye aslında en övüneceği konuyu maalesef sorumsuz bir yaklaşımla baltalamak durumunda kalıyor.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – O zaman yeniden bir daha niye saydırmıyorsunuz?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – İtiraz hakkı olmasın yani itiraz hakkını kaldıracağız(!)

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Şimdi, niye sataşılıyor anlamıyorum.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) – İstanbul'u niye iptal ettirdiniz 2019'da?

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Ya, ben sistemi anlatıyorum, niye sataşılıyor anlamıyorum.

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Hak ettiğiniz için!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Gece on ikide ben Ordu'daydım Sayın Vekilim, oy çuvalarını arıyorduk orada, oy çuvalarını! Nerede olduğu belli değil!

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Şimdi, hepimiz bu ülkede yaşıyoruz, gece gündüz çalıştık, seçim çalışmalarını yaptık, herkes sandığa gitti. Bu önergede ilk cümle çok doğru. “31 Martta sandığa gidildi, oylar kullanıldı.” Tamam, ondan sonra yanlış başlıyor “şâibeli olaylar”. Hiçbir olay yok, kayda geçmiş hiçbir olay yok. Kayda geçmiş olayın olmadığı yerde nasıl bir şâibe çıkarılmaya çalışılıyor, anlamak güç.(DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından gürültüler)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Nasıl olay yok Sayın Vekilim?

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Var mı kayda geçmiş bir olay? Yok.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sen o gece Ordu’da mıydın?

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Şimdi, deniliyor ki: “Organize bir seçim usulsüzlüğüyle karşı karşıyayız.” Hayır, organize bir algı yönetimiyle karşı karşıyayız, organize bir algı yönetimi yapılıyor.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) – Organize çete, çete!

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Çete, çete!

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Bakın, deniliyor ki: “98 bin oy geçersiz.” Diyoruz ki: Nasıl 98 bin oy?

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Vekilim, parti temsilcilerine oy pusulalarını vermediniz.

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Efendim, büyükşehir belediye başkanlığı seçimi sayılıyor, ilçe belediye başkanlığı seçimi sayılıyor, meclis üyeliği seçimi sayılıyor; yetmiyor, muhtarlık seçimi de konuluyor, toplamda 98 bin rakamı buluyor. Ya, böyle bir komedi olabilir mi?

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Oy sayılırken iftar molası verdiniz.

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Sonra bu, ulusal basına taşınıyor, Ordu’da seçimler şâibeliymiş, bilmem ne algısı oluşturulmaya çalışılıyor. Ya, böyle bir şey olabilir mi arkadaşlar?

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Olabilir, olabilir.

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Evet, sizin olduğunuz yerde olabilir, bizim olduğumuz yerde olmaz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sizin olduğunuz her yerde olabilir.

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Bakın, Ordu’da bu işleri yapmaya mahir olabilecek bir kişi varsa o da sizin adayınızdı zaten. Bizde, AK PARTİ’nin içerisinde böyle bir şeyi düşünen bir partili bile bulamazsınız.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Siz sadece hilede mahirsiniz, sadece hile hurdada mahirsiniz, gaspta mahirsiniz!

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Ayıp, ayıp! Hakkını yediniz adamın.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Neden seçmen taşıdınız? Neden 46 bin kişiyi taşıdınız farklı yerlere?

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Burada gündeme getirilen diğer bir konu daha var. Deniliyor ki: “Memur parti üyesi olabilir mi?” Arkadaşlar, memurun parti üyesi olup olmaması meselesi seçim hukukunun meselesi değil ki. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Kimin meselesi? Taraflı olmuyor mu o zaman? Memur nasıl üye olabilir, önce onu izah et.

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Ben size sorayım o zaman: Memur sandık başına gelmedi, gelmediği zaman ne yapıyorsunuz, sandığı kaldırıyor musunuz? Sandığın başına partililerden birisi geçmiyor mu? Demek ki seçimin iradeyi etkilemesi önemlidir, seçim sonuçlarını etkileyip etkilememesi seçim hukukunun konusudur.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Dolayısıyla, böyle bir algı operasyonuyla karşı karşıyayız. Ben üzüntülerimi ifade ediyorum. Seçim yapılmıştır, adayımız 16 bin oy fark atarak seçimi almıştır, mazbatasını da dün almıştır; hayırlı uğurlu olsun.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Vekil, İYİ Partinin aldığı 24 bin oyu yaktınız.

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Birilerinin çok heyecanlanmış olması, birilerinin bütün operasyonları bir il üzerinde yoğunlaştırmış olması o seçimi şâibeli yapmaz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Şâibeli, şâibeli; bunu siz de biliyorsunuz.

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Baştan sona şâibeli. Devlet memuru parti üyesi nasıl olur?

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Öyle bir algı operasyonuna ilimizin konu olmasına maalesef, çok üzüldük.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – 54 bin taşınmış seçmen seçimi şâibeli yapar ama.

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Özellikle ben...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Neden 54 bin seçmen taşıdınız?

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Evet, hayırlı olsun diyorum seçim sonuçları bütün ülkemize.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Hayırsız olsun!

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Hayırsız olsun, aynen.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Hayır mı bıraktınız?

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Ordu’ya hayırsız olsun!

MUSTAFA HAMARAT (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Hamarat.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, hatip açık bir şekilde parti grubumuza sataşmıştır. Demokrasi kültürümüzün olmadığı, “şâibe” denilince “Sizin olduğunuz yerde şâibe olur, sizin adayınızda şâibe vardır.” şeklinde açık bir sataşmada bulunmuştur. İzninizle Hakan Şeref Olgun’a sataşmadan söz istiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun.

Yeni bir sataşmaya meydan vermeden...

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun’un, Ordu Milletvekili Mustafa Hamarat’ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşma sırasında İYİ Partiye sataşması nedeniyle konuşması

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ adına konuşan vekil arkadaşım şimdiki tebessümünü ben Ordu’ya giderken uçakta da bir arkadaşına aynen yapıyordu, “Ordu seçimlerini siyasallaştırmayalım.” diye; bizi fark etmedi. Ben de kendisine bizzat dedim ki: Tabii ki siyasallaştırmayalım.

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Bilerek yaptı, ben de oradaydım.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) – Bir saniye...

Şimdi diyor ki: “Seçim yapılmıştır.” Tamam, Türkiye’de 81 ilde seçim yapıldı Sayın Vekilim. “Seçimde sandık açılır, olay biter.” diyor. Acaba Adalet ve Kalkınma Partisinin itiraz ettiği, Türkiye’deki 81 il, bin küsur ilçede kaç tane sandık sayıldı, biliyor musunuz?

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Tutanak vardı, tutanak!

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) – Niye itiraz ediyorsunuz madem? Oy kullanıldı, niye ediyorsunuz?

2019'da İstanbul seçimleri niye iptal edildi, biliyor musunuz? Sandık kurulu başkanları devlet memuru olmadığından. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Biz diyoruz ki Yüksek Seçim Kurulu Başkanına: Önceki kararını önüne koy, bize de aynı kararı ver diyoruz. Biz lütfetmiyoruz, biz herhangi bir taltif de istemiyoruz; diyoruz ki: 2019'da İstanbul Büyükşehir seçimlerini niye iptal ettiysen, hangi gerekçeyle iptal ettiysen... Ordu seçimlerinde bizim tespit ettiğimiz 95 -bize liste verilmiyor- bizim cimbizla bulduğumuz 95 sandığın başkanı siyasi parti üyesi. Diyoruz ki: Sen bunu bir sorgula ki bu 95 daha çok çıkacak. Bizim tespit ettiğimiz rakama göre bile 22.438 seçmenin olduğu sandık başkanı siyasi parti üyesi; devlet memurunu geçtik. Şimdi, buna cevap versin, Yüksek Seçim Kurulu bize buna cevap versin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Versin.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Versin.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) – O zaman ben sizin de elinizi öpeceğim, senin de elini öpeceğim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) – Bakın, 95 sandıktaki seçmen 22.348, bu bizim tespit ettiğimiz.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – İyi de YSK'ye yazın, versin o zaman cevabınızı.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Olgun.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) – Bu sebeple, Ordu seçimleri gasbedilmiştir, bunlar kimler? Hâlâ kutlama yapamadınız, biliyor musunuz? Mazbatanızı alamadınız; yalan deyin! (İYİ Parti sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından "Geçmiş olsun." sesleri)

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Vcdansızlar!

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Ordu ilinde yaşanan seçim şaibesi ve seçmen iradesine gölge düşürülmesinin görüşülmesi amacıyla 16/4/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Nisan 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, 31 Martta yaşanan seçim usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla 16/4/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Nisan 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/4/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/4/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

16 Nisan 2024 tarihinde Kars Milletvekili, Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili, Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından, 31 Martta yaşanan seçim usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan (5008 grup numaralı) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/4/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz Uysal Aslan konuşacaklar.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Uysal Aslan.

DEM PARTİ GRUBU ADINA NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "Böyle bir şey olabilir mi?" dedi. Evet, bizim derdimiz de bu, böyle bir şey olmamalı, halkın iradesi neyse o oraya girmeli, o oradan çıkmalı. "Sandık demokrasisi" diyorsunuz, bizim önergemizin ana nedeni de bu. Siz, o sandığa halkın dışında, orada yaşamayan, orayla alakası olmayan binlerce kişiyi taşıyıp sonra da o sandıktan demokrasi beklememizi beklemeyin. O sandığa attığınız hırsız kayyum seçmenin hesabını tek tek soracağız. Biz burada defalarca kez söyledik, önerge verdik, soru önergesi verdik; bu Meclis çatısı altında önergelerimizi reddettiniz. YSK'ye kürdistana taşınan 54.600 usulsüz seçmen kaydı için itirazda bulunduk; reddettiniz. İlçe seçim kurulları dedi ki: "Buralara taşınan güvenlik güçlerinin taşınma nedeni huzurlu, güvenli bir ortamda seçimin gerçekleşmesi, görevlendirilen askerlerin tatbikat, operasyon faaliyetlerine takviye için görevlendirilmesi." Bir yerde tatbikat için, operasyon için görevlendirme ile o yerde yerel seçim için seçmen olmak aynı şey mi? Bir yerde görevlendirilen, tatbikat için gelen askerin oraya adres taşınması hangi kanun, hangi yönetmelik gereğidir? Taşındığınız adresi incelemeye, itiraza takılmasını diye, ta aylar öncesinde taşınmanın mantıklı bir gerekçesi var mı? Bakın, kanuna göre, büyükşehir olmayan illerde köyde oturan birisi bir ilçe belediye başkanına oy kullanamazken sizin "geçici görevlendirme" adı altında, kisvesi altında getirdiğiniz kayyum seçmenler belediye başkanı, muhtar, meclis üyesine kadar seçti. Bunun yerel seçim mantığıyla örtüşebileceğini burada bize kim söyleyebilir? Bunun tek bir açıklaması vardır: Sizler seçim sandıklarına taşınan askerlerle beraber sandık darbesi yaptınız. Şırnak'ta, Bitlis'te, Kars'ta birçok il ve ilçelerde yaşayan halkın iradesini değil, askerlerle irade taşıdınız.

Seçim gününe özel yüzlerce fotoğraf ve video çıktı. Dünya basını gördü ama Türkiye'de ana akım iktidar medyası, ulusal medya görmedi. Defalarca söyledim. Bakın, size tek bir fotoğraf göstereceğim: Burası Kars, Hasan Harakani Anadolu Lisesi Pansiyonu. Seçimden bir gün önce getirilen askerler, bu askerlerin elinde uzun namlulu silahlarla ne fotoğrafı veriliyor? Bu insanlar seçim için gelmişse bu hatıra fotoğrafı kime, neyin mesajı için veriliyor?

Yine, hakeza, sivil kıyafetli ya da üniformalı fark etmeksizin. Bu da lğdır'dan: Bakın, üniformalı ve sivil okulların önünde, araçlarla getirilmişler, onlarca kişi oy kullanmak için sıra bekliyor. Yine, aynısı Hakkâri'den: Onlarca üniformalı asker oy için sıraya dizilmiş, gelip Hakkâri'de halkın iradesi yerine oy kullanacak. Bunlar nasıl geldi? Seçimden bir gün önce geldi, otobüslerle geldi, oy kullandı; seçimden sonra otobüs ya da -Batman Havalimanı'ndaki fotoğraflarda gördüğünüz- toplu bir şekilde uçakla gittiler.

Sizin görmediğiniz ve bizim ısrarla ifade ettiğimiz haberlerle ilgili Timur Soykan bir haber yaptı. Millî Savunma Bakanlığının 2023/27634 sayılı emriyle teğmenlerin taşıma seçmen olduğuna dair CİMER'in verdiği bir cevap var. Bununla ilgili tek

bir araştırma yapıldı mı? YSK'ye yaptığımız tek bir itiraz kabul gördü mü? Hayır.

Biraz önce hatibimiz anlattı Hilvan'da ve diğer yerlerde yaptığınız seçim usulsüzlüklerine, sayım tekrarlamalarına ancak bizim yaptığımız hiçbir itiraz, muhalefetin yaptığı hiçbir itiraz kabul edilmedi.

Bakın, birkaç şehir sayacağım: Çukurca'da 102 oyla malum parti kazandığını iddia etmiş ama taşınan asker sayısı 3.602. Uludere'de 106 oyla kazandığı iddia edilen partiden getirilen asker sayısı 1.460. Diyarbakır Eğil, 217 oyla iddia edildiği şekilde kazanmış ama getirilen asker sayısı 1.213. Şırnak'ta 2.500 gibi bir rakamla kaybedildi, taşınan asker sayısı 8.237. Gelin, usule uygun, hukuka uygunsa bu taşıma seçmenler, sandık demokrasisi, sandığa hile karıştırmadıysanız gelin, araştıralım. YSK dinlemedi, 15 bin kamu görevlisi hakkında suç duyurusunda bulunduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) – Hâkim, savcıların bağımsız, tarafsız olmadığını ifade ederek ne karar çıkacağını hep beraber görelim ama bu Meclis madem halkın iradesini temsil ediyor, madem halkın iradesi her şeyin üstünde; gelin, Meclisin iradesi olan, halkın temsilcisi olan biz milletvekilleri tarafından oluşturulacak bir araştırma komisyonu tarafından hepsine bakalım.

Soruyorum size: O gün getirilen binlerce askerin konaklama, otobüs, uçak masrafları nereden karşılandı? Getirilen askerler hangi görev tanımlarıyla, kaç gün orada kaldı? Kars'tan Şırnak'a kadar hangi tatbikat, hangi toplu görevlendirme yapıldı? Bunlarla ilgili tek tek YSK'den savcılara kadar varsa gerçeği hatırlatan bu Meclis çatısı altında ortaya çıkaralım, "Halkın iradesi." diyorsak halkın temsilcilerinin yapacağı bir araştırmadan kaçınmayalım; hak neyse, hukuk neyse, gerçek neyse hakikat bu Meclis çatısı altında ortaya çıksın. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Uysal Aslan.

Saadet Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Serap Yazıcı Özbudun konuşacaklar.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Hocam.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

31 Mart seçimleri yarattığı sonuçlar bakımından hepimizin demokrasi umutlarını yeşertti, bu nedenle çok önemli ama bu seçim sürecinde yaşadığımız bazı olaylar ve ortaya çıkan iddialar aynı ölçüde zihinlerimizdeki kuşkuları derinleştirdi. Dolayısıyla, hepimizin bildiği bir gerçeği tekrarlamak istiyorum: Herkes çok iyi biliyor ki demokrasinin olmazsa olmaz koşullarından biri karar organlarının seçimle belirlenmesi, böylece halka hesap verir hâle gelmesidir ama burada kastettiğimiz herhangi bir seçim süreci değildir; seçimlerin adil, eşit, dürüst ve hukuka uygun cereyan etmesi gerekir çünkü otoriter rejimlerde de seçimselcilik olgusuna rastladığımızı biliyorum. Bu bakımdan, seçim sürecinde ortaya çıkan bütün bu rivayetlerin denetlenmesi gerektiği yolundaki önergeye destek vereceğimizi hatırlatmak isterim.

Türkiye, 1980'lerde askerî yönetimden sivil yönetime geçtikten sonra ve 1990'lar, 2000'li yılların başlarında uluslararası literatürde seçim demokrasisi olarak adlandırılıyordu. Bunun anlamı şuydu: İki seçim dönemi arasında hukuk devleti ihlallerinin olduğu, bunlara göz yumulduğu ama seçim sürecine gölge düşürecek bir hukuksuzluğun olmadığı. Oysa bugün geldiğimiz noktada Türkiye artık bir seçim demokrasisi dahi değildir ve literatürde Türkiye için kullanılan ifade, yarışmacı otoriter rejim ifadesidir ve daha vahim olanı, özellikle son yıllardaki seçim süreçleri dikkate alındığında Türkiye'de giderek yarışma boyutunun ortadan kalktığı, otoriterizmin ise koyulaştığı ifade edilmektedir, zaten bunu anlamak için alim olmaya da ihtiyaç yok. Basit bir örnek vereceğim: Hepimizin vergileriyle finanse olan TRT, maalesef, seçim süreci boyunca sadece iktidar koltuklarının garantisi için hizmet vermiştir.

Şimdi, ben buradan özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi koltuğunda oturan arkadaşlarımıza seslenmek istiyorum: Yirmi yıldan bu yana daima millet iradesinin, millî iradenin üstünlüğüne referans verdiniz; böylece iktidarınızı koruyacağınıza inandınız. Eğer bu iddiada samimiyseniz, bu sadece bir retorikten ibaret değilse o hâlde şu seçim sürecinde ortaya çıkan yolsuzlukların araştırılması bizim değil, bizzat sizin talebiniz olmalıdır. Neden biliyor musunuz? Halk büyük bir cefa çekerken sizler sırça köşklerinizde sefa sürüyorsunuz ve bu halk iradesini bütün manipülasyonlara rağmen ortaya koydu ve iradesini çok açık bir biçimde beyan etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Devamla) – Eğer iktidarınızı koruma sevdanızda bu kadar ısrarlıysanız benim size çok dostane bir önerim var: Eğer sizler hukukun üstünlüğünü, sosyal adaleti, hakkı, hukuku sisteme hâkim kılarsanız, o zaman kimsenin oyuyla, hakkıyla, hukukuyla, hürriyetiyle oynamaksızın, sandığa sepete müracaat etmeksizin iktidarınızı korursunuz, aksi hâlde bu halkın iradesi sizi koltuklarınızdan edecektir.

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özbudun.

İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu konuşacaklar.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Türkoğlu.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; 31 Mart 2024 Pazar günü yapılan seçimlerde Ordu başta olmak üzere bazı şehirlerimizde yaşanan garabet ortadayken, milletin helal oyları göz göre göre çalınırken siz hangi sandık güvenliğinden, hangi adaletli seçimden bahsediyorsunuz? Birçok ilçede seçmen kaydırma olmuş mu? Olmuş. Birden fazla sandıkta aynı kişilere oy kullanılmış mı? Kullanılmış. Bazı bölgelerde oy pusulaları yakılmış, parçalanmış, çöplere atılmış. Kabili imkânsız sayıda geçersiz sayılan on binlerce oy tek kelimeyle heder edilmiş. Yine, bazı bölgelerde oy torbalarının YSK'ye ulaştırılması bir şekilde engellenmiş. Üstelik, bütün bu usulsüzlüklere üst üste yapılan ısrarlı itirazlar da reddedilmiş. Bütün bunları, başta partilerin sandık görevlileri olmak üzere sivil toplum temsilcileri, gözlemci heyetler tespit edip raporlar hâline getirmişler ve siz burada şimdi seçim ve sandık güvenliğinden bahsediyorsunuz, öyle mi? Yahu, siz, o sandıkta size hayatınızın dersini veren milletle dalga mı geçiyorsunuz? Bakın, Ordu'da tam 98 bin küsür oy geçersiz sayıldı, 485 bin seçmenin olduğu yerde. Yarın bir seçim olsa bu kadar sayıda oy geçersiz hâle getirmek istesenez dahi bunu kolay kolay yapamazsınız. Saatler sürececek bir operasyonun önceden kurgulanmış bir ekip işi, resmen bir çete işi olduğu apaçık ortadadır. "Organize İşler" filminin senaristini, yönetmenini, rejisörünü dahi kışkırtacak türde bir oy yankesiciliğine fırsat verdiniz, hatta göz yumdunuz ve bundan da hiç hicap duymuyor, hiç utanmıyorsunuz, yazıklar olsun!

Bakınız, Adalet ve Kalkınma Partisinin geleneğinde atı alıp Üsküdar'ı geçmek her zaman oldu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Hadi, Ordu'da da atı alıp Üsküdar'ı geçtiğinizi düşünüyorsunuz ama bu millet, emin olun, helal oylarının göz göre göre çalınmasına, gasbedilmesine, bir şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) - Tamamlıyorum efendim.

BAŞKAN - Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) - ...iradelerinin ellerinden alçakça çalınmasına şimdi "Dur!" dedi, yarınlarda daha da yüksek tonda "Dur!" diyecektir. O nedenle, biraz önce burada sayın Ordu milletvekilinin gerçekten hiç yüzü kızarmadan bu kadar hukuksuzluğu savunmasına da hayretler içerisinde kaldık. Sonuna kadar takipçisi olacağız, Yüksek Seçim Kurulundaki itirazımız, son itirazımız hâlâ kararı bekliyor.

Sayın Hilmi Güler'e de sesleniyorum: Birazcık onurunuz varsa, birazcık haysiyetiniz varsa o gayrimeşru makamı işgal etmeyin ve istifa edin.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Türkoğlu.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kars Milletvekili Sayın İnan Akgün Alp konuşacaklar.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Alp. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 31 Martta bir yerel seçim yaşadık ama gün boyu müzakerelerde gördüğümüz gibi, AK PARTİ sanki ülkede hiç seçim olmamış gibi davranmayı tercih ediyor. Oysa 31 Mart seçimleri, sayın arkadaşlar, yeni bir dönemin başlangıcıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Siz...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Nasıl bir tavır bekliyorsunuz, anlayalım. Ne bekliyorsunuz mesela? Ne bekliyorsunuz, merak ediyorum.

OSMAN SAĞLAM (Karaman) – Hayırdır!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – 1'inci parti olduk değil mi? 1'inci parti olduk.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Şimdi açıklıyorum: 31 Mart seçimlerinde milletimiz Cumhuriyet Halk Partisi'ne, AK PARTİ'ye ve müttetiklerine ağır bir ders vermiştir. Milletimiz Gazze'de Müslümanlar şehit olurken İsrail'le ticarete devam edenlere çok ağır bir ders vermiştir. (CHP sıralarından alkışlar) Milletimiz 16 milyon emekliye verilmeyen paranın 2 katını kur korumalı mevduat sahiplerine verenlere, 31 Martta, hak ettiği ağır bir dersi vermiştir. (CHP sıralarından alkışlar) Milletimiz depremde milleti aç açık bırakanlara ağır bir ders vermiştir. Kibir hastalıklarınıza, sizin zehirli dilinize ve millete parmak sallayanlara ağır bir ders vermiştir. Ulusal ve uluslararası hukuku tanımayanlara ve böyle yaklaşımlarda bulunanlara ağır bir ders vermiştir.

Değerli milletvekilleri, 31 Mart seçimlerinde yapılan usulsüzlüklerin en büyüğü Kars'ta yapıldı. Ben buradan Kars Milletvekili olarak Kars'ta oy kullanan hemşehrilerimizin iradesine saygı duyuyorum. Hangi partiyi tercih etmiş olurlarsa olsunlar Karslı olup da oyunu kullananlara saygı duyuyorum. Fakat şimdi size bir belge açıklayacağım: Millî Savunma Bakanlığı 28 Eylül 2023 gününde, seçimden altı ay önce âdeta minareyi çalmış, kılıfını hazırlamıştır. 28 Eylül 2023 tarih ve 2763435 sayılı emriyle 4 binden fazla askerin ikametgâhını kendi iradeleri dışında Kars'a nakletmiştir. Bu, büyük bir seçim hilesidir. Bizzat siz yaptınız, siz seçimi Kars'ta çaldınız. Niye böyle diyorum? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Dinle, bak, daha ne diyeceğimi bilmeden laf atma, dinle. Bu sevk edilen askerlerin büyükçe bir bölümü Kara Kuvvetleri Komutanlığının 2023-2024 sınıf okullarında eğitim gören teğmen adayları ve bu adaylar, bu teğmenler Ankara'da ve İstanbul'da kurs görürken ikametgâhlarını altı ay önceden Kars'a almışlar. Kurs gördüler mi, görmediler mi? Kars'ta mı oturdular, kurs gördükleri yerde mi oturdular? Elbette ki kurslarına devam ettiler ve Kars'ta oturmadılar. Bu askerler tatbikata falan gelmedi, kot pantolonlarıyla geldiler, tatbikat alanına bir gün, bir dakika bile çıkmadılar; esasen böyle bir tatbikat da yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Sayın Başkan, bir cümlemi tamamlayabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Esasen Kars'ta o tarihlerde böyle bir tatbikat da yoktur. 4 bin asker hiçbir zaman o tatbikatta yer almamıştır. Hele hele cumartesi, pazar günleri askerî tatbikat devam etmemiştir. Bu askerler bir gece önceden geldiler, oy kullandılar, otobüslere bindiler, gittiler. Ben bunu nereden mi biliyorum? Çünkü o tatbikat alanı benim köyümdedir. Siz öyle bir usulsüzlüğü öyle bir adam Meclisteyken yaptınız ki elinize yüzünüze bulaştırdınız. O tatbikat alanı benim, mülkiyetini bile ben sattım Millî Savunma Bakanlığına, kırk beş yılını biliyorum. Yazıklar olsun! Siz seçim hırsızısınız, siz Kars'ın iradesini gasbettiniz ve ben bu sonucu kabul etmiyorum!

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Alp.

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Aynaya bakın ilk önce, aynaya!

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – “Getirmedim.” de, “4 bin askeri getirmedim.” de, çık.

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Aynaya bakın, aynaya!

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Bak, tarih ve sayısını bile verdim. Çık 2 asker bile getirmedim.” de

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Çorum Milletvekili Sayın Oğuzhan Kaya konuşacaklar.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Kaya.

AK PARTİ GRUBU ADINA OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve bizi ekranları başında izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

DEM PARTİ bu önergede, bazı seçim bölgelerinde usulsüz seçmen kaydırma, birden fazla sandıkta oy kullandırma, oy pusulalarının yakılması, kolluk gücüyle oy kullandırma, geçersiz oy sayılarının yüksekliği, oy torbalarının YSK'ye ulaştırılmasının engellenmesi gibi iddialarda bulunmuş ve bu iddialara ilişkin önerge vermiştir.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – İddia mı? Belgesi var bunların.

OĞUZHAN KAYA (Devamla) – Şimdi, birden fazla sandıkta oy kullandırmayla ilgili. Her siyasi partinin her sandıkta temsilcisi vardır, DEM PARTİ'nin de vardır. Buna ilişkin sandık kurullarında varsa tutanakları tutulmuştur, itirazları yapılmıştır, YSK'de bunlar değerlendirilmiştir; buna ilişkin somut bir belge ya da ortaya konulan bir delil yoktur.

Yine, oy pusulalarının yakılması: Evet, oy pusulaları yakılmıştır. Şanlıurfa Halfeti'de -bizde kayıtları var- oy pusulaları yakılmıştır. Biz itiraz ettiğimiz hâlde YSK bizim itirazımızı da reddetmiştir. Açık açık AK PARTİ'ye basılmış, mühürlü oy pusulaları yakılmış, gasbedilmiş; ortadadır bu.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Hilvan'da yakıldı, sen daha... Coğrafya çalış! Hilvan'da yakıldı, Halfeti değil; siz yaktınız.

OĞUZHAN KAYA (Devamla) – Yine "kolluk gücüyle oy kullandırılması" denen olay Türkiye'nin hiçbir tarafında ne basına ne sandık kurulu başkanlarının tutanaklarına ne de bu iddia edilen siyasi parti temsilcilerine, müşahitlerin tutanaklarına yansımıştır, böyle bir iddia yansımamıştır.

Geçersiz oy pusulalarının yüksekliği: Evet, AK PARTİ'nin kaybettiği yerlerde de geçersiz oy pusulalarının yüksekliği vardır, başka yerlerde de vardır.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Mesele sayıma dair yapılan itirazlarda AKP kabul edilirken muhalefetin reddedilmesidir.

OĞUZHAN KAYA (Devamla) – Bu, seçmenin oy kullanırken kendi yaptığı hatalardan kaynaklanabilir ya da başka sebeplerden olabilir.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Hepsi kayıtlı. Bitlis'te 2 bin tane geçersiz oy niye sayılmıyor?

OĞUZHAN KAYA (Devamla) – Yine, seçmen kaydırma ile ilgili: YSK, Ekim ayına kadar, seçmenlerin nerede oy kullanacağını Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından belirlemiştir...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – “Kılıfına uydurulmuş hırsızlık yaptık.” diyorsunuz, öyle mi?

OĞUZHAN KAYA (Devamla) – ...ondan sonrasında da 7-14 Ocak tarihleri arasında sistemi tüm siyasi partilere açmış; tüm siyasi partiler kimin, nerede oy kullanacağını görerek itirazlarını yapmışlardır ve itirazlar bağımsız yargı hâkimleri tarafından değerlendirilmiştir.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Yüzlerce itiraz yaptık, yüzlerce! Seçim günü askerlerin kuyruklarını gözlerinize sokuyoruz, görmüyorsunuz!

OĞUZHAN KAYA (Devamla) – Bunu bir siyasi parti ya da siyasi parti grupları değil, bağımsız hâkimler değerlendirmiştir.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – 54 bin seçmeni hiçbir şekilde açıklayamazsınız!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Ona AKP'nin yargısı karar verdi!

OĞUZHAN KAYA (Devamla) – Bizim AK PARTİ olarak yaptığımız itirazların birçoğu da reddolmuştur. Yani sanki seçimleri AK PARTİ yönetmiş ve AK PARTİ bundan sorumluymuş gibi bir algı oluşturma doğru değildir.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Kim yönetti ya?

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – İçişleri Bakanı kaç gün onun için çalıştı, İçişleri Bakanı! Ama nafi!

OĞUZHAN KAYA (Devamla) – Yine, biz, 2002 yılından bu yana seçimlerin demokratik bir ortamda geçmesi için ağır bedeller ödemiş bir partiyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Atadığınız kayyum seçmeni açıklayın! Hadi açıkla, görelim.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Ya, 54 bin seçmen taşıdınız, ne yüzle...

BAŞKAN – Arkadaşlar, hatibi dinleyelim.

Buyurun.

OĞUZHAN KAYA (Devamla) – Biz, milletin iradesine saygı gösteriyoruz, kazansak da kaybetsek de. Millet doğru iradesini ortaya her zaman koymuştur.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Siz halkın iradesine saygı göstermiyorsunuz!

OĞUZHAN KAYA (Devamla) – Biz, halktan aldığımız mesajla halka hizmet etmeye devam edeceğiz. Siz, seçimi kazanabilirsiniz, kaybedebilirsiniz; biz milletin her zaman yanında olduk, bundan sonra da yanında olmaya devam edeceğiz. (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

Milletin askerinin, polisinin oy kullanmasına karşı olanlar burada çıkıp onları oy hırsızlığıyla, onları geçersiz oyla suçlamaktadırlar.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Halkın askerini AKP askeri hâline getiren sizsiniz!

OĞUZHAN KAYA (Devamla) – Bunları da kabul etmiyoruz çünkü bu devlet için şehit olan, bu devlet için gazi olan askerler, polisler de bu devlet için görev yaptıkları yerlerde oy kullanmışlar ve kullanacaklardır.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – O askerleri bu duruma getirdiğiniz için siz utanın! Burada demagoji yapmayın; o askerleri AKP askeri hâline getiren sizsiniz! Binlerce askeri hırsız hâle getiren sizsiniz!

OĞUZHAN KAYA (Devamla) – Siz bundan ne kadar rahatsız olursanız olun, biz onların oy kullanmaları yönündeki kanuni düzenlemelere dayanarak oylarını kullanmışlardır diyoruz.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Bu halkın kutsalını hırsız hâle getiren sizsiniz!

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Askerlerin görevi size kazandırmak değil; herkes işini yapsın!

ÇİĞDEM ERDOĞAN (Sakarya) – Ne kadar bağırdınız ya!

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Ne kadar bağırsak az, bir bu kadar daha bağıracık, her yerde bağıracık. Siz de her yerde susup başınızı önünüze eğeceksiniz çünkü hırsızınız, halkın iradesini çalan hırsızlırsınız.

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, İsrail'in Gazze'de yaptığı katliamlara rağmen Türkiye'nin İsrail'le ticaretini sürdürmesinin neden ve sonuçlarının araştırılması amacıyla 16/4/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Nisan 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/4/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/4/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, İsrail'in Gazze'de yaptığı katliamlara rağmen Türkiye'nin İsrail'le ticaretini sürdürmesinin neden ve sonuçlarının araştırılması amacıyla 16/4/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (533 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/4/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Malatya Milletvekili Sayın Veli

Ağbaba konuşacaklar.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Ağbaba, süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkanım, size de tekrar geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, AK PARTİ Hükümetinin dış politika konusunda birçok yanlışını, zikzağını söyleyebiliriz, hatta saatlerce konuşabiliriz ancak Gazze bombalanırken İsrail’le yapılan ticaretteki ikiyeüzlülüğü anlatacak cümle bulamıyorum. Katliam başladığından beri Mecliste en az 10 araştırma önergesi verildi ve İsrail’le ticari ilişki hep inkâr edildi; hatta tam bu kürsüde bir milletvekili arkadaşımız, Sayın Hasan Bitmez hayatını kaybetti, ona rağmen inkâr etmeye devam ettiniz; İsrail’le al veriniz bitmedi. Sonra, tepkiler yükselince, 9 Nisanda bir kararnameyle, İsrail’le ticaret yaptığınızı itiraf ettiniz.

Değerli arkadaşlar, 1 Ocak sabahında, İstanbul’da, sabah namazından sonra İsrail’i protesto eden büyük bir miting düzenlediniz, namaz kılarken İsrail’in uçaklarına mazot satmaya, benzin satmaya devam ettiniz; şu ikiyeüzlülüğü, şu rezilliği düşünebiliyor musunuz? (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bir taraftan Gazzeli çocuklar için namaz kılıyorlar, diğer taraftan İsrail’in jetlerine yakıt gönderiyorlar; yazıklar olsun bu ikiyeüzlülüğe, yazıklar olsun! Al ver yapmaya devam edin! (CHP sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Yalan söylüyorsun!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Utanmadan laf atıyorsunuz. İsrail’in uçaklarına yakıt taşıyorsunuz. “Kudüs kırmızı çizgimiz.” diyordunuz, Kudüs’e tel örgü gönderiyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, bakın, bir tarafta Gazze’de ölen çocuklar, diğer tarafta yeşil dolarlar. Sizin tercihiniz ne? Yeşil dolarlar. Yatacak yeriniz yok sizin, yatacak yeriniz yok! Bunu kim ortaya çıkardı? “Metin Cihan” diye bir gazeteci; onu buradan selamlıyorum, Allah ondan razı olsun ki sizin rezilliğinizi, sizin ikiyeüzlü tutumunuzu tüm dünyaya gösterdi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Ayrıca, ticaret yapıyorlar. Kim yapıyor? Ne kadar akrabaları varsa yapıyor, hepsi AK PARTİ’li, hepsi AK PARTİ’li.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Yalancısın!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Birisi CHP’li olsaydı ne yapardınız biliyor musunuz, ne yapardınız?

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Yalancısın!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Yeri göğü inletirdiniz. Ama hepsi sizin siyasi akrabanız. Kimi Cumhurbaşkanının yakını, kimi milletvekili yakını; değerli arkadaşlar hepsi yakın şirketler.

Bakın, Ticaret Bakanlığı önce inkâr etti, sonra kendi kendine ne dedi? “İsrail’e bazı ürünlerin ihracatını kısıtlıyoruz.” dedi. Ya, şu fotoğrafa bakın da utanın, utanın. Şuraya bak, şuraya, burası neresi?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Utanacak sensin!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Mescid-i Aksa.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Utanacak sensin!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Mescid-i Aksa’daki kapının tel örgüsünü sen gönderdin, sen!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Kaç teröristin cenazesine katıldın sen?

VELİ AĞBABA (Devamla) – Her şeyiniz yalan, her şeyiniz sahtekârlık, ikiyeüzlüsünüz!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Kaç teröristin cenazesine gittin?

VELİ AĞBABA (Devamla) – Şuraya bak “İsrail’le ticaret yok.” diyor. Şuraya bak, TÜİK’in rakamları. Burada ne var?

Değerli arkadaşlar, son...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Onlar Filistin’e giden mallar, kafan basmıyor!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Var ya Gazze bombalanırken, Gazze’de çocuklar ölürken bunlar bir taraftan sahte gözyaşları döküyor, diğer taraftan ne yapıyorlar biliyor musunuz? İsrail’e malzeme satıyorlar.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ayıp ya, ayıp ya!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Hakkınızı yemeyelim Özlem Hanım.

Bakın, değerli CHP Grubu, bunları bir alkışlayalım. Ne yaptılar? (CHP sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar) İsrail’e karşı Mecliste Coca-Cola’yı yasakladılar, Coca-Cola’yı, Nescafe’yi yasakladılar. (CHP sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar) İsrail’in dizleri titredi bu tedbir karşısında. Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Mehmet Muş’tan Nescafe istedik. “Nescafe yasak.” Niye? Yasaklamışlar. İsrail’le mücadele ediyorlar. Allah size akıl versin, Allah size akıl versin! (CHP sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hangi PKK’lının cenazesine gittin, onu anlat.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, çocuklar bombalanırken 2 milyar 304 milyonluk mal satmış bu kardeşlerimiz. Kurtla yediniz, kuzuyla ağıladınız.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Yalan söylüyorsun, bile bile yalan söylüyorsun!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bak, kurtla yediniz, kuzuyla ağıladınız. Samimiyetsizler! Ya, sizde yürek varsa Coca-Cola’yı yasaklayacağınız, Nescafe’yi yasaklayacağınız...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Benzini yasaklasınlar.

VELİ AĞBABA (Devamla) – ...bizim on bir yıldan beri mücadele ettiğimiz Kürecik İsrail kalkanını geri kapatın; yüreğiniz varsa geri kapatın. Durdurun şu gemileri; hâlâ gemiler gitmeye devam ediyor, hâlâ şurada konuşurken gemiler gitmeye devam ediyor. Samimiyseniz, dürüstseniz o gemileri durdurun; hodri meydan, hodri meydan!

Değerli arkadaşlar, bakın, size birkaç şey daha söyleyeyim. Hani bir cuma Gazze’ye gidecektiniz ya... Mescid-i Aksa’ya, Kudüs’e tel örgüyle bir çizgi çektiler ya; nereden gidiyor? AK PARTİ gönderiyor. Samimiyetsizliğe bakın.

Değerli arkadaşlar, bakın, ben size bir şey söyleyeyim. Diyorklar ki... CHP, 1970’lerde Ecevit nerede duruyorsa orada duruyor; Arafat’ın yanındayız. Deniz Gezmiş nerede duruyorsa hepimiz orada duruyoruz; Filistin’in arkasındayız, Filistin’in arkasındayız. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ay, ay, ay(!)

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bak, sana bir şey söyleyeyim: “İp cambazı” diyordunuz, ip cambazı burada. Bakın, belki utanırsınız. “İp cambazı” “şantajcı” “hain” dediğiniz Erbakan Hocanın oğlu, babası Erbakan nerede duruyorsa orada duruyor, sorun bakın. Nerede duruyor? Filistin’in yanında duruyor. Siz nerede duruyorsunuz? On beş sene önce Şimon Peres’e “one minute” diyordunuz, şimdi “İsrail’le ticaret yapanları yasaklayın.” diyenlere “one minute” diyorsunuz; utanmazsınız, utanmaz!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Seninle aynı yerde durmadık.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Şimdi elleriniz kalkacak, elleriniz. Bu eller Gazzeli çocuklar için mi kalkacak, İsrail için mi kalkacak? Bu eller Gazzeli çocukları öldüren katiller için mi kalkacak, Gazze’deki masumlar için mi kalkacak? Hodri meydan,

buyurun, biraz korkmuyorsanız buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Kaç PKK'lı teröristin cenazesine gittin? Hadi cevap ver!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Göreceğim şimdi ellerinizi, göreceğim; paradan başka bir şey bilmeyenler, göreceğim birazdan. Burada sadece ne biliyor musunuz?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Senin yalanlarına karnımız tok. Senin gibi yalancıyla uğraşılmaz. Sen terörist cenazelerine git, ben Filistin çocuklarına.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Sadece Gazzelilerle ilgili taktik yapacaksınız, başka bir şey değil. (CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar.)

LATİF SELVİ (Konya) – Daha Genel Başkanının ne dediğinden haberin yok senin!

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ağbaba.

Buyurun Sayın Zengin.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, aslında henüz usul olarak başladık, arkadaşlarımız cevap verecekler fakat Sayın Ağbaba'nın sözleri çok ağır sözler gerçekten, buna muhakkak bir cevap vermek ihtiyacı hasıl oluyor.

Şimdi, kullandığı kelimeleri biz kendisine iade ediyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hangisini?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yani bizim Gazze'yle alakalı meselemiz, Filistin'le alakalı meselemiz çok eski, AK PARTİ'den de eski. Biz gençliğimizden itibaren -Sayın Cumhurbaşkanımızın da burada milletvekili olan bütün arkadaşlarımızın da hayatı- Gazze'yle ve Filistin'le alakalı olarak, her biri sahici kelimelerden ve sahici gözyaşlarından oluşan bir hareketle buraya geldik. Bu nasıl bir üsluptur, bu nasıl bir tarzıdır? Biz, hepimiz aynı yerde duruyoruz. Hiç kimse sesini çıkarmazken, kimse, bugün de değil, dün de çok önce Sayın Cumhurbaşkanımızın o "one minute" dediğinde, kendileri, onları destekleyenler "Ah, ah bu Türkiye bitti." diye ağıldılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yazılar yazıldı "Nasıl oldu da bu İsrail'e karşı bir laf söylendi?" diye.

Şimdi, bu konuşmalara baktığımızda şunu görüyorum...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hadi araştıralım! Hodri meydan Özlem Hanım, hodri meydan! Hadi, birazdan eller kalkacak.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bununla alakası yok. Bak, burada kamuoyunu...

VELİ AĞBABA (Malatya) – İsrail'le ticaret var mı yok mu Özlem Hanım? Hodri meydan, hadi bakalım!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ya, bir sus ya, bir sus! Yeterince yalan söyledin, kıpırmızı oldun, bir sus artık!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, hodri meydan. El kalkacak birazdan.

BAŞKAN – Arkadaşlar, hatibi dinleyelim lütfen.

Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, kamuoyunun bilmesinde fayda var, bu el kaldırmanın bununla alakası yok. Biz burada usulen... Siz bir grup önerisi veriyorsunuz...

VELİ AĞBABA (Malatya) – İsrail'le ticaret yapıyor musunuz, yapmıyor musunuz?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hiç; bak, burada açıklandı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Silah gönderiyor musunuz, göndermiyor musunuz?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Asla silah gönderilmiyor, asla silah gönderilmiyor. Elimde Ticaret...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Onun hesabını verin; "katil" dediklerinizle iş birliği yapıyor musunuz, yapmıyor musunuz onun hesabını verin! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Ya, Hamas liderinin çocukları öldürüldüğünde sen istakoz yiyordun!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Hayır, hayır. Sen, sen işte, senin Genel Başkanın "terörist" diyor.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Kim sana terörist diyor?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Sahtekârlık yapıyor.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Ya, Hamas liderinin çocukları öldürüldüğünde, 3 oğlu, 3 torunu; sen istakoz yiyordun!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Sahtekârlık yapıyor. En büyük sahtekâr sensin be!

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Kim sahtekâr? İstakozu ben mi yedim?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Sayın Grup Başkan Vekili konuşuyor, lütfen dinleyelim.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Önce neye inandığınızı söyleyin ya!

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Neye inanıyoruz? Adaletle inanıyoruz.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Hamas'a "terörist örgüt" diyeceksin, burada gelip reklam yapacaksın. Terbiyesiz herif! Sahtekârsın, sensin sahtekâr!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Değerli arkadaşlarım, bakın...

VELİ AĞBABA (Malatya) – İsrail'e para veriyorsun, İsrail'den para alıyorsun. İsrail'e mal gönderiyorsun, silah gönderiyorsun...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ya, Başkanım, böyle mi olacak ya! Herkes bağırırsın ondan sonra söyleyelim ya; tamam.

VELİ AĞBABA (Malatya) – ...Mescid-i Aksa'ya tel örgü gönderiyorsunuz, ayıp değil mi?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Sahtekârın ağababasıdır! Adam gibi çık konuş!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir de Filistin'i ağzınıza alıyorsunuz siz. Ayıp ya!

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun, kürsüden... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ya, böyle olmaz ya! Bu hakikaten çok ilginç bir şeye dönüştü. Bu nasıl bir şeydir ya? Yani çığlık çığlığa bağırarak...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Olur mu ya! Burada her türlü şeyi konuşacak, terbiyesizlik yapacak, sahtekârlık yapacak, susacak mıyız yani biz! Sahtekârlığın ağababalığını yapıyor.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Değerli arkadaşlarım, Genel Kurulu...

(Gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, kendi grubuma da sesleniyorum. Şimdi, bakın, çılgık çılgıca bağırarak bir şeyi anlatma şansımız yok. Buradaki mesele... Ben şuna inanıyorum: Bu Mecliste Filistin taraftarı olmayan var mı? (CHP sıralarından gürültüler; DEM PARTİ sıralarından "Var, var." sesleri, gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Yok, zinhar. Yalan söylüyorsunuz, yalan söylüyorsunuz. Neden?

VELİ AĞBABA (Malatya) – İsrail taraftarı var mı? Var. Allah için var.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Sizin yaptığınız konuşmalarda ben görüyorum. Sizin yaptığınız konuşmalarda asla, asla İsrail'e itiraz etmiyorsunuz. Hiç İsrail, bak...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ramazan'da, Ramazan'da yalan söylediniz. Mübarek bayramda yalan söylediniz.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Sayın Ağbaba, bak...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ayın her gününde yalan söylediniz.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – İsrail'i kinamiyorsun bak, İsrail'i kinamiyorsun.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Sen kınıyor musun?

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Asıl faili gizliyorsun, asıl... (CHP sıralarından gürültüler) Ya, niye İsrail'e seslenmiyorsun? Nerede bu İsrail ya, nerede? (DEM PARTİ sıralarından gürültüler) Çocukları öldüren İsrail ama siz İsrail'e kızmak yerine, hakiki faile kızmak yerine, Amerika'ya kızmak yerine AK PARTİ'ye kıızıyorsunuz. Asıl siz sahtekârlık yapıyorsunuz, asıl faili gizliyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - İsrail'le ticareti sen yapıyorsun.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Burada yapılan konuşmalarda, daha evvel kürsüde yapılan konuşmalarda "Ey İsrail, dur!" demiyorsunuz. Bakın, Ticaret Bakanlığının yaptığı açıklama burada, asla uçak yakıtı falan göndermiyor.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Ayıp, ayıp! Hepimizin çocukluğu var.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Türkiye'ye gelmiş olan özel uçaklar; buraya gelmiş, uluslararası hukuka göre bunun kalkıp geri gitmesi lazım, aldıkları... Eğer bakın, birazcık havacılık bilginiz varsa o uçakla o alınan yakıtla ancak yarım saat, bir saat gidebilirsiniz. (DEM PARTİ sıralarından gürültüler) Bir defa Türkiye...

Şunu biliyorsunuz değil mi? Buradan Filistin'e ne göndermek isterseniz isteyin, önce İsrail'e göndermeniz gerekiyor, İsrail'e göndermek değil, bakın, Filistin'e gönderdiğiniz her şeyi muhakkak surette İsrail gümrüğüyle göndermeniz gerekiyor. O yüzden, bakın, hiçbiriniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Burada yalan olduğu ortaya çıkıyor. Bu da yalan, hiç öyle değil.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Bitirelim lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Buradaki mesele, Filistin'de yaşananlardır. Sizin tarzınız, üslubunuz kesinlikle İsrail'i koruyor, Amerika'yı koruyor, asıl faili koruyor. Sizin amacınız, sadece ve sadece iç siyaset için bir malzeme üretmek.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Siz İsrail'in yancısısınız!

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Bizim ve Sayın Cumhurbaşkanı'nın amacı, o bölgede barışı sağlamaktır, bağımsız Filistin devletinin kurulmasını sağlamaktır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Kudüs'ü İsrail'in başkenti diye tanıyan sizsiniz.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Sadece bugün değil, bu savaştan önce de daha doğrusu 7 Ekimden önce de ta "one minute" derken de bunlardı.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Bağımsız Filistin devletini İsrail'le birlikte mi kuracaksınız?

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Zaten İsrail'in asıl amacı sizin gibileri korumaktır. İsrail niye uğraşıyoruz sizlerle bu kadar, niye destekliyor? Niye? Niye? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İsrail kendi güvenliği için sizleri yaşıyor. İsrail sizin güvenliği... (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Kudüs'ü kim başkent yaptı?

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Kendi güvenliği için Suriye'yi bu hâle getirdi, Irak'ı bu hâle getirdi ve sizlere de içeride, dışarıda İsrail... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Yakında seni görevinden alacaklar, o zaman görüşürüz.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Sen kimsin!

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Efendim, Sayın Hatip konuşmacımız Veli Ağbaba'ya sataşmıştır. Bu sebepten dolayı söz istiyorum.

(AK PARTİ ve DEM PARTİ sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sizin Divana gelmiş...

Bir saniye arkadaşlar, bir saniye.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bir saniye, bir dakika Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Tanal, sizin Divana gelmiş...

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Nerde kadın hakları? Kadın düşmanı! Kim görevinden alınıyor!

BAŞKAN – Sayın Vekil, lütfen...

Sayın Tanal, sizin Divana gelmiş yetki belgeniz yok Grup Başkan Vekili adına, yetki belgeniz yok Divana gelmiş.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, muhakkak söz istiyorum.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sayın Başkan, ben grup yönetim kurulu üyesiyim, benim yetki belgem var grubumuz adına.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Söz istiyorum, sataşmadan söz istiyorum, sataşmadan.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, bana sataştı; ben sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ağbaba.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Özlem Zengin, sahtekâr kim biliyor musun?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sensin!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Sahtekâr; ramazanda yalan söyleyenler sahtekârdır, arife günü yalan söyleyenler sahtekârdır, "Ticaret yapmıyoruz." deyip İsrail'e silah satanlar sahtekârdır. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Senden büyük sahtekâr yok.
ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Sensin sahtekâr!
MUSTAFA VARANK (Bursa) – Hamas’a “terör örgütü” diyen sahtekârdır.
VELİ AĞBABA (Devamla) – Bak, bak, 1 Ocakta İstanbul’da Fatih’te namaz kılarlarken İsrail’e silah satanlar sahtekârdır, sahtekârdır. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)
MUSTAFA VARANK (Bursa) – Hamas’a “terör örgütü” deyip sözünden dönen sahtekârdır, sahtekâr; git, Genel Başkanına söyle!
VELİ AĞBABA (Devamla) – Bak, ne satmışsınız?
MUSTAFA VARANK (Bursa) – Hamas’a “terör örgütü” deyip sözünden dönen senin Genel Başkanın sahtekâr.
VELİ AĞBABA (Devamla) – Bak ne satmışsınız? Bak, bak, zincir, uçak benzini, jet yakıtı, bak, demir, çelik...
MUSTAFA VARANK (Bursa) – Hamas’a “terör örgütü” diyen Genel Başkanın kadar yalan söyleyen sahtekârsın.
VELİ AĞBABA (Devamla) – Şuradan utan, şuradan. Sahtekâr kimdir biliyor musun? Sahtekâr, bu “Mescid-i Aksa” deyip ağlayıp Mescid-i Aksa’ya tel örgüsü çektirenler...
MUSTAFA VARANK (Bursa) – Sahtekâr, Hamas’a “terör örgütü” diyen senin Genel Başkanın.
VELİ AĞBABA (Devamla) – ...sahtekârdır, ben size söyleyeyim.
LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sensin sahtekâr.
VELİ AĞBABA (Devamla) – İkiyüzlü bir siyasetiniz var, ikiyüzlü.
LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sahtekâr sensin.
VELİ AĞBABA (Devamla) – Bak, “katil İsrail” deyip, Herzog’u Türkiye’de kırmızı halıyla karşılayıp selam duranlar sahtekârdır.
LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – “Katil PKK” de bakalım, hadi. Hadi “katil PKK” de.
MUSTAFA VARANK (Bursa) – Seçimden sonra kimi tebrik ettiler sen ona bak ona!
VELİ AĞBABA (Devamla) – Netanyahu’ya laf söylemeyenler sahtekârdır.
MUSTAFA VARANK (Bursa) – Seçimden sonra kimi tebrik etti? İsrail Dışişleri Bakanı kimi tebrik etti; ona bak sen!
VELİ AĞBABA (Devamla) – İsrail’e tek kelime etmeyenler sahtekârdır. İsrail’e hâlâ bugün, hâlâ şu gün gemi gönderenler sahtekârdır; anladınız mı! (CHP sıralarından alkışlar)
MUSTAFA VARANK (Bursa) – Hamas’a “terör örgütü” diyen Genel Başkanın sahtekâr senin.
VELİ AĞBABA (Devamla) – Bak, buradan bir kez daha söylüyorum, bir kez daha söylüyorum: Kim bir masumun canına kıyıyorsa katildir.
LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sen de katilsin o zaman.
VELİ AĞBABA (Devamla) – İsrail bugün bir katliam yapıyor, katildir; suç ortağı Amerika’dır, destekçisi AKP’dir. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)
MUSTAFA VARANK (Bursa) – Hamas’a “terör örgütü” diyen Genel Başkanınıza laf söyleyin.
BAŞKAN – Birleşime kırk dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.27

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.15

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 71’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, İsrail’in Gazze’de yaptığı katliamlara rağmen Türkiye’nin İsrail’le ticaretini sürdürmesinin neden ve sonuçlarının araştırılması amacıyla 16/4/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Nisan 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerinde söz sırası Saadet Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap’a aittir.

Buyurun Sayın Kasap. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlarım.

Demin Grup Başkan Vekili bunun usulen bir grup önerisi olduğunu söylemişti. Ya “usulen” diye bir kavram yok kardeşler ya, arkadaşlar ya. Bakın, samimiyet testi bu.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Neymiş o samimiyet testi?

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – “İsrail’in ömrünün arka planında neler yatıyor? TBMM’de İbranice konuştum.” Arkada alkışlayan Sayın Erdoğan, Önde konuşan İsrail Cumhurbaşkanı.

ABDULKADİR AKGÜL (Yozgat) – Ne var bunda?

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Hiçbir şey yok.

Şimdi, Mescid-i Aksa’nın orada Kubbet-üs Sahra’da bir Ürdünlü güvenlik görevlisine sordum “Nasıl durumunuz?” diye. “...”(*)Hani anlaşılmayan bir dil var ya. “...”(*)“Her şey yıkıldı, arkası boş, biz daha perişan olduk.” dedi.

Şimdi, burada sizin gösteremediğiniz yürekliği gösteren Rachel Corrie’yi rahmetle anıyorum. Kendisi Filistin aktivistlerinden birisidir ve İsrail tanklarının önünde ezildi, kendisini rahmetle anıyoruz. Siz burada “Katil İsrail, iş birlikçi AKP!” diyen Hasan Bitmez’i Allah’ın gazabıyla siz gazaplandırmıştınız. Hani nerede samimiyet ya, Allah’ınızın aşkına! Bakın, 6’ncı ay geçti, 30 bin ölü var; siz hâlâ yoksunuz. Ya “konuşulan usulen” diyorsunuz, AK PARTİ Grubunda sayısam 10 kişi var. İsrail veya Filistin sizin hassas noktalarınız, kırmızı çizginiz değil miydi? CHP grup önerisine Sayın Grup Başkan Vekiliniz “usulen” dedi, ya usulense gelin beraber konuşalım, daha usulen olmayan, daha ciddi, daha samimi şekilde konuşalım bunu. Neden “usulen” deyip yok ediyorsunuz?

(*) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Mescid-i Aksa'nın -demin sayın milletvekilimiz söylemişti- dikenli telleri, Mescid-i Aksa'yı çeviren dikenli teller Türkiye'den gitti. Peki -jet yakıtı falan diye küçümsediniz- Eti Madenden -hani stratejik maden var ya, bor- geçen ay gemiler dolusu borun İsrail'e ihracatının yapıldığını biliyor musunuz? Hani yapılmamıştı? Hani yalandı? Yalancının mumu ne kadar çabuk söner değil mi? Gaz yakıtı, jet yakıtı... Ama İsrail'e gemiler dolusu bor ihraç ettiniz ve nereden? Devlete ait kurumdan, Etibordan, Eti Madenden ihraç ettiniz.

Samimiyet testini kaybettiniz. Cumhurbaşkanı görmüştür. Burada başka bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayınız.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ama siz alkışladınız burada İsrail'i. "İsrail'in dostluğuna ihtiyacımız var." diyen sizsiniz. "İsrail'in dostluğuna ihtiyacımız var." diyen kim? Erdoğan. Burada konuşturdunuz, bir katil Cumhurbaşkanı'nı siz burada konuşturdunuz. Samimiyet testi... "Usulen" diyorsunuz. Ya, Cumhuriyet Halk Partisi, partim burada bir öneri vermiş ve "usulen" diyorsunuz. Gelin, bunları konuşalım. Birazdan siz el kaldıracaksınız. Kimin lehine el kaldıracaksınız? İsrail lehine el kaldıracaksınız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kasap.

İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Hamşioğlu.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Hamşioğlu.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uzatmayacağım, uzatacak çok bir şey yok çünkü; takke düştü, kel göründü! Ticaret Bakanlığı 9 Nisan 2024'ten itibaren İsrail'e ihracata kısıtlama getirdiğini açıklarken maalesef çok yazık ki katliamın başladığı günden bu yana katliamcı İsrail'in ihtiyaç duyduğu her türlü ürünün satışına tam gaz devam edildiğini açıklamış oldu aslında. İsrail çoluk çocuk, genç, kadın, yaşlı, erkek, sivil ayırmadan Gazze Şeridi'nde nefes alan her kim ve ne varsa katlederken Filistin için ağıt yakmakta, nutuk atmakta, miting düzenlemekte 1'inci olan AK PARTİ iktidarı tarafından yönetilen Türkiye'nin İsrail'e uçak ve jet yakıtı göndermeye devam ettiğini açıklamış oldu. Aynen bunları dedi İsrail'in 33 binden fazla insanı katlettiği günler, geceler, aylar boyunca: "Ben, pekâlâ mühimmat yapımında da kullanılabilecek olan envaiçeşit demir, metal, çelik malzemeyi katil İsrail'e göndermeye devam ettim." dedi. "Ben, Filistin yakılır, yıkılırken Filistin'de taş üstünde taş bırakmayan, yıkımın faili olan o İsrail'e beton mikserlerini, fork-liftleri, ekskavatörleri, her türlü iş makinesini yollamaya devam ettim." dedi. "Ben, Filistinliler zifiri karanlığa gömülü hâldeyken, jeneratörler çalışmaz, hastanelerdeki cihazlar çalışmazken elektrik kablolarını İsrail'e yolladım." dedi. "Ben, Filistinliler en temel gıda maddelerine erişemezken Filistinlileri açlıktan da öldüren o İsrail'e mineral gübre yolladım." dedi. "Ben, Filistinliler tıbbi yardıma ulaşamazken, yaralı insanlar feryat figan içinde kıvrılırken terör devletine kimyasal bileşikler yollamaya devam ettim." dedi. "AK PARTİ'li milletvekilleri aylarca hepimize o kürsüde yalan söyledi." dedi. "Aklınızla alay etti." dedi.

Ben de diyorum ki: İsrail'le ticaretin devam ettiğini her iddia edişimizde bizi burada Allah'tan korkmaz ettiniz, kuldan utanmaz ettiniz; hiç mi Allah'tan korkmadınız, hiç mi kuldan utanmadınız? İtiraf ettiğiniz şu hâli, Bakanlık eliyle bugün itiraf ettiğiniz şu hâli ispata çalışırken burada, bir vekil can verdi bu kürsüde; hiç mi ya hiç mi vicdanınız sızlamadı? Daha geçen...

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Niye sızlasın?

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Niye mi sızlasın? Gerçekten bunu mu söylüyorsunuz?

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Biz mi öldürdük?

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Emrihak vaki olunca niye bizim canımız sızlasın ya?

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Tebrik ediyorum, millete havale ediyorum.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Kader diye bir şey var kardeşim.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – İlk müdahaleyi yapan bizim doktorlarımızdı.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Kader diye bir şey var. Allah Allah! Hayret bir şey var!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – İlk müdahale eden bizim doktorumuzdu.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Daha geçenlerde "İsrail'le ticareti kes" pankartı açtığı için bir genci gözaltına aldınız. Nasıl bakacaksınız şimdi bu milletin yüzüne?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Kadere de iman etmiyorsunuz.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – "Bizim yüzümüze nasıl bakacaksınız?" diye soracağım ama görüyorum ki bakıyorsunuz.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Bakıyoruz, bakıyoruz!

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Az önce Ordu meselesi konuşulurken de gördüm, ne utanıyorsunuz ne sıkılıyorsunuz...

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Niye utanacağız?

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – ... ne arlanıyorsunuz ne yüzümüze bakmaktan çekiniyorsunuz.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Utanmazlık kimin mesleği biz biliyoruz! Utanmazlık kimin mesleği biz biliyoruz!

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Dolayısıyla ortada bu kadar büyük bir yalan varken, bu kadar büyük bir yalan bu kadar kolaylıkla söylenebilmişken bundan sonra bu meselede iktidar eliyle yapılacak hiçbir açıklamanın güvenilirliğinin, inanılabilirliğinin kalmadığını düşünüyoruz ve bu konuda bir Meclis araştırması komisyonu kurulmasını destekliyoruz.

Teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Hamşioğlu.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Mehmet Kamaç konuşacaklar.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Kamaç.

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi üzerinde söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Biz bazı meseleleri gündeme getirdiğimizde -evet, demin, biraz önce konuşan hatibimiz de- AK PARTİ Grubu özellikle bizi "Allah'tan korkmaz olmak." ile suçluyor. Ben de onlara Allah'ın bu konuya dair bir lafzıyla cevap vermek istiyorum.

(Hatip tarafından Nisa suresinin 75'inci ayetikerimesinin okunması)

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Nisa suresi 75'inci ayet diyor ki: "Size ne oluyor ki zayıf hâle düşürülmüş kadınlar, erkekler ve çocuklar adına savaşmıyorsunuz." Bu Meclis ve bu millet gerçekten sizin bu zayıf bırakılmış mustazaflar adına

savaşmanızı beklemiyor ama bu millet o zayıf bırakılmış mazlumlara başına bomba yağdırınlara desteğinizi kesmenizi bekliyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ya, nerede destek... Lütfen, artık yapmayın, lütfen ya! Lütfen, rica ediyoruz yani! Aynı şeyi tekrar ediyorsunuz ya!

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Bakınız, 9 Nisanda bir karar alındı. 9 Nisanda 54 madde sayıldı. Dediler ki: "Biz artık İsrail'e bu 54 ürünü satmayacağız." Ben şimdi buradan soruyorum, diyorum ki: "Kazime Ana adlı gemi iki gün önce Çanakkale Limanı'ndan Aşdot Limanı'na doğru yola çıktı mı, çıkmadı mı? Ya, bu halk bunu merak ediyor ve siz de çıkın deyin ki: "Ya çıktı ya çıkmadı."

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bakanlık bugün açıklama yaptı, yok...

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Yükünde çimento mu vardı, çelik mi vardı, başka bir şey mi vardı? Bunu bu topluma açıklayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bakanlık bugün açıklama yaptı, yok öyle bir şey.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Biz diyoruz ki: Bu toplum sizden onu beklemiyor. Sadece size "Zalimin yanında durmayın." diyor, "Zulme sessiz kalmayın." diyor. "Orada kadın, çocuk, bir insanlık yok ediliyor, buna sessiz kalmayın ve - sadece- buna destek vermeyin." diyor.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Sen güneydoğuda öldürülen çocukların hesabını ver.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Bakın, başka bir şey daha söyleyeyim size.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Siz Suriye'de, Irak'ta kime destek veriyorsunuz?

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Bakın, başka bir şey daha söyleyeyim size. Bakın, bu toplum diyor ki: "Biz bu iktidarın oy taşımasına alıştık ama acaba bu iktidar İsrail'e ihracatı Azerbaycan üzerinden yapıyor mu, yapmıyor mu? Bunu soruyor, bunun cevabını istiyor sizden.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Siz Suriye ve Irak'ta kime destek veriyorsunuz?

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Yapmıyoruz.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Niye cevap vermiyorsunuz?

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Yapmıyoruz, söylüyoruz işte, yapmıyoruz.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – "Yapmıyoruz." diye cevap verildi.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Peki, gemi iki gün önce Çanakkale Limanı'ndan çıktı mı, çıkmadı mı?

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Senin "zalim" dediğin Erdoğan'a saldırıyor, sen de Erdoğan'a saldırıyorsun.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Bunun cevabını çıkıp resmî bir şekilde hem bu Parlamente'ye hem de bu millete açıklamak zorundasınız.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – "Zalim" dediğin Netanyahu'yla aynı dille saldırıyorsun. Aynı dille saldırıyorsun.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Yoksa siz İsrail'in yaptığı zulmün ortağısınız.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Netanyahu da Erdoğan'a saldırıyor, sen de Erdoğan'a saldırıyorsun. Ne farkın var?

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Bakınız, hiçbir stratejik hesabınız...

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Netanyahu da Erdoğan'a saldırıyor, sen de Erdoğan'a saldırıyorsun. Ne farkın var?

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – ...hiçbir ticaretiniz, hiçbir çıkarınız bir insanın canından daha kıymetli değildir.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Sen güneydoğuda öldürülenleri niçin savunmuyorsun?

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Biz güneydoğuyu da konuşuruz sizinle.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Ya, geç onları, geç! Artık tutmuyor, tutmuyor!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Neyi tutmuyor, neyi tutmuyor?

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Filistin halkını katletmenizi söyleyin. İsrail'le iş birliği yapıyorsunuz.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Ölen çocukların hesabını verin.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Çocukları, kadınları, öldürülenleri kim dağa kaçırdı?

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – DAİŞ'le yaptığınız iş birliğini açıklayın, İsrail'le?

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Biz buradan güneydoğuyu da konuşuruz sizinle.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Netanyahu ne diorsa aynısını diyorsun. Netanyahu Erdoğan'ı eleştiriyor, sen de Erdoğan'ı eleştiriyorsun.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Daha dün, 2017'de güney Kürdistan'da bağımsızlık referandumunda siz tankları sınırlara gönderirken...

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Zalimle yan yana duran sensin şu anda!

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – ...birinci İsrail, ikinci İsrail suçlaması yapıyordunuz...

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Zalimle yan yana duran sensin!

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – ...ama şimdi birinci İsrail'in arkasına dizilmiş gidiyorsunuz.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Onlar parayı sever parayı, şatafatlı hayatı!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Zalim, Erdoğan'a saldırıyor, sen de Erdoğan'a saldırıyorsun.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Tayyip Erdoğan'a saldırmıyoruz, biz hakikati dile getiriyoruz.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Biz gerçekleri söylüyoruz, rahatsız olma.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – İsrail Dışişleri Bakanı kimi savunuyorsa sen de onu savunuyorsun.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Buradan siz bu topluma açıklama yapmak zorundasınız.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Yapıyorum işte.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – "İkinci İsrail" diye sınıra takviye yığıyordunuz...

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Netanyahu da Erdoğan'a saldırıyor, sen de Erdoğan'a saldırıyorsun.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – ...ama birinci İsrail'in arkasına sıraya dizilmiş duruyorsunuz.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Netanyahu kime saldırıyorsa sen de ona saldırıyorsun.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – İktidarda sizsiniz, size saldıracağız; kime saldıracağız?

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Biz bu gerekçelerle CHP grup önerisini destekliyoruz.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Siz önce Filistin halkının dostu olmayı öğrenin.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Beş dakika sonra göreceğiz...

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Göreceğiz, göreceğiz.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – ...bu eller İsrail'in faydasına mı kalkacak, yoksa katledilen çocuklar için mi kalkacak?

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – İsrail'in dostu olmuştunuz.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – İsrail Dışişleri Bakanı kimi tebrik ediyorsa sen de onu destekliyorsun.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kamaç.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Öyle bağırarak suçunuzu örtemezsiniz! Parayı seviyorsunuz parayı, şatafatı! Gördük Sancaktepe'deki jakuzilerinizi, duş odalarınızı!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – İsrail Dışişleri Bakanı kimi tebrik ediyorsa onunla berabersiniz! Aynı, berabersiniz!

BAŞKAN – Son söz Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Niğde Milletvekili Sayın Cevahir Uzkurt'un.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURÇUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Aylardır halkı kandırdınız, sandıkta cevabını verdi halk!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Amed'teki odalarınızı gördük! Konuşmayın! Halkın parasının nereye gittiğini görüyoruz! Öyle bombalara...

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Halkın parasını... Beraber hareket ettiğiniz İmamoğlu'nun yaptırdığı lojmana bak! İmamoğlu'nun lojmanına bak!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – İsrail'le ticaret yapmaya ayırmışsınız! Halkı kandıramazsınız artık!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yüz seksen altı gün sonra kısıtlama yaptın, hâlâ "İmamoğlu" diyorsun ya!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – İmamoğlu'nun lojmanına bak! Beraber seçime katıldınız!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Sen kendi sarayına bak!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – 12 puan fark yedin daha rahatlamadın mı?

BAŞKAN – Sayın Genel Kurul, değerli arkadaşlar, kürsüde hatip var.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Sana ne! Sana ne! Farkla ne alakası var bunun?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – İmamoğlu'nun adını ağzına alma!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Yaparım, sana mı soracağım?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – 12 puan fark yedin, onu soracaksın!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Sormuyorum lan! Sormuyorum!

OKAN KONURALP (Ankara) – Kes sesini! Otur yerine! Yüz karasısın sen ODTÜ'lülerin! Otur yerine, terbiyesizlik yapma!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Sen terbiyesizlik yapma!

OKAN KONURALP (Ankara) – İmamoğlu'nu ağzına alma!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Ne demek alma? Ne demek alma?

OKAN KONURALP (Ankara) – Haddini bil lan!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sen bir gün geldin mi Genel Kurul çalışmalarına? Bir gün de Genel Kurulda çalıştın mı ya, bir gün?

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.29

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.45

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 71'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerinde söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Niğde Milletvekili Sayın Cevahir Uzkurt'a aittir.

Buyurun Sayın Uzkurt. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA CEVAHİR UZKURT (Niğde) – Sayın Başkan, aziz milletimizin değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi hakkında konuşmak üzere AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyor, ben de geçmiş Ramazan Bayramı'mızı tebrik ediyorum.

Filistin'de terör devleti İsrail tarafından maalesef hâlen devam ettirilmekte olan soykırım ve vahşeti bir kez daha kınıyor, Filistinli kardeşlerimizin yanında olduğumuzu ifade ediyor, hayatını kaybedenlere rahmet, yaralıları acil şifalar diliyorum. Her ne kadar bazıları Türkiye bu konuda hiçbir şey yapmıyormuş gibi lanse etmeye çalışsa da Türkiye'nin bu konuda gerek kalıcı ateşkes ve diplomatik çözümün sağlanması gerekse uluslararası kamuoyunun daha etkin bir çözüm üretmesi ve müdahalesi konusunda Sayın Cumhurbaşkanımızın sadece bu süreçte değil bu süreçten önce de İsrail'e karşı tavrını ve Filistin sevdasını bütün dünya kamuoyu yakından biliyor ve takip ediyor. Türkiye, çatışmaların başladığı ilk günden itibaren Gazze halkının yardımına koşarak gıda, sağlık, tıbbi yardım ve sayısı binleri bulan hastaların tahliyesi olmak üzere gemilerle ve uçaklarla on binlerce ton yardımı ulaştırmış nadir ülkelerin başında geliyor.

Değerli milletvekilleri, söz konusu grup önerisinde 9 Nisan itibarıyla İsrail'e kısıtlama kararı alınmasına rağmen kısıtlanan ürünlerin hâlen ihracatının devam ettiğine dönük bazı iddialar öne sürülerek Meclis araştırması açılması talep ediliyor.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Kâr oranı az olan malları kısıtladığınız söyleniyor.

CEVAHİR UZKURT (Devamla) - Öncelikle şunu ifade etmek isterim: Bizler ne yüce Meclisten ne aziz milletimizden asla hiçbir ticari veriyi ve hiçbir bilgiyi gizlemedik, gizlemeyiz. İlgili Bakanlığımız defalarca konuya ilişkin ticari istatistikleri kamuoyuyla paylaştı. Buradan tekrar altını çizmek istiyorum: İsrail'le yapılan ticaret, sadece Yahudi toplumunun yaşadığı İsrail topraklarında değil özellikle 2,2 milyon Filistinlinin yaşadığı ve bugün İsrail işgali altında olan Batı Şeria'da, Gazze'de ve Doğu Kudüs'teki Müslüman kardeşlerimizin de bulunduğu bölgelerdeki ticareti kapsıyor ancak Filistinlilere gönderilen bütün mallar, hepimizin malumu olduğu üzere, İsrail limanlarından ve İsrail gümrüklerinden geçmek zorunda.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Çelik de mi Filistin'e gidiyor?

CEVAHİR UZKURT (Devamla) – Bu anlamda hep söyleniyor "Hâlen ihracatımız artıyor." diye. 2024 yılı şubat ayı itibarıyla -yine Bakanlığın verilerine dayanarak söylüyorum- İsrail'e ihracatımız yüzde 31, ithalatımız da yüzde 47'lik bir düşüş göstermiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

CEVAHİR UZKURT (Devamla) – Bakanlık, kısıtlamanın getirildiği 9 Nisan tarihi itibarıyla kısıtlanan hiçbir ürünün İsrail'e geçişine ne antrepolardan ne serbest bölgelerden izin vermemiştir.

Dolayısıyla, değerli milletvekilleri, hâl böyleyken 9 Nisan tarihinden önce yasak getirilen bazı ürünleri yani tescilli yapılmış ürünleri, yola çıkmış ürünleri örnek göstererek hâlen kısıtlama kararlarına uyulmadığı yönündeki iddialar gerçeği

yansıtmamaktadır.

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – 23 Martta bor gitmiş, bor.

CEVAHİR UZKURT (Devamla) – Değerli kardeşlerim, değerli milletvekilleri; bu millet, Netanyahu'nun kime saldırdığını da çok iyi biliyor; seçim sonrası özellikle Erdoğan'a seçim kaybettirdi diye Dışişleri Bakanının kimi tebrik ettiğini de biliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVAHİR UZKURT (Devamla) – Kimin Hamas'a "terör örgütü" dediğini de biliyor, kimin Hamas'a "kendi halkını savunan direnişçiler" dediğini de biliyor.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Jete yüklenen yakıtlarla da Filistin halkı katlediliyor biliyorsunuz.

CEVAHİR UZKURT (Devamla) – Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Uzkurt.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Neden kısıtlamayı yüz seksen altı gün sonra yaptınız, bir cevap var mı? Bir cevabınız var mı, niye yüz seksen altı gün beklediniz? Var mı bir cevap? Varsa cevap alalım.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Var mı bir cevabınız? Yok.

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – 21 ton bor nereye gitti, 21 ton bor?

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – "İsrail'le hiçbir ticaret yok." dediniz, Filistin halkıyla nasıl ticaret yapabilirsiniz? Savaş var, savaş! Hangi Filistin halkıyla ticaret yapıyorsunuz? Dalga mı geçiyorsunuz!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Sen Filistin'in nesini biliyorsun!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, "Türkiye Büyük Millet Meclisinde İsrail'in yaptıklarını savunan bir insan var mı?" diye kürsüden sorduğu soruya tek bir gruptan "Evet." diye bir ses yükselmesine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, birkaç cümle söyleyeceğim. Aslında Genel Kurul ara vermeden evvel söylemek istediğimiz şeyler vardı fakat araya girince bir anlam kaybı ortaya çıkıyor. O yüzden, o konuya dair söyleyeceklerimi de mahfuz tutarak başka bir şey ifade etmek istiyorum.

Şimdi, ben kürsüde konuşurken bir soru sordum, dedim ki: Ya, bu ülkede, Türkiye'de, Türkiye Büyük Millet Meclisinde ve dışarıda -çünkü biz Türkiye'yi temsil eden milletvekilleriyiz, Türkiye'nin tamamına şamil bir temsilimiz var- İsrail'in yaptıklarını savunan bir insan var mı? Ben büyük bir samimiyetle bu cevabın "Hayır." diye çıkacağını düşünüyordum ama öyle olmak yerine tek bir gruptan "Evet." diye bir ses yükseldi. Şimdi, buradaki problem budur zaten. Türkiye'de ve dünyada vicdanı olan insanların tamamı İsrail'in yaptığı bu katliamın karşısında.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Biz insanız, vicdanlıyız, parayı sevmeyiz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hatta ve hatta İsrail'de yaşayan Yahudiler de İsrail'de yaşayan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Sermaye zengini olsun diye de uğraşmayız.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başkanım, bu laf atmalara bir "Dul!" diyecek misiniz rica etsem.

BAŞKAN – Keşke dememle olsa.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Siz laf atınca sorun olmuyor, sizin sıralardan... Varank'a söyleyin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Belki siz söyleyince olur Sayın Başkanım, ekip sizin ekip yani bilemiyorum.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in "ekip sizin" ifadesine ve milletvekillerinin söz alıp net bir şekilde konuşmalarının herkes açısından amaca daha matuf bir şey olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Peki, o zaman izin verin, anlatayım. Burada bizim ekip, sizin ekip yok. Zannediyorum, ne kadar adil yaklaştığımı...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Çok adilsiniz, amenna.

BAŞKAN – En azından buna gayret ediyorum ama hiyerarşik bir şey gibi de hiçbir arkadaşımın anlamasını istemem, hayâ ederim. Fakat buradan bakınca çok manasız gözüküyor yani bir rabarba oluyor sinema dilinde. Laf atanın ne dediği de araya gidiyor, konuşmacının ne dediği de ve bu bir döngü oluyor. Sonra da laf atan hatip burada konuştuğunda aynı şekilde mukabele ediyor. Dediğim gibi, lütfen, bunu hiyerarşik bir şey gibi anlamayın, affınıza sığınarak söylüyorum ki dinlemek ve söz alıp net bir şekilde konuşmak herkes açısından amaca daha matuf bir şey.

Teşekkür ederim, başışlayın. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Zengin.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, "Türkiye Büyük Millet Meclisinde İsrail'in yaptıklarını savunan bir insan var mı?" diye kürsüden sorduğu soruya tek bir gruptan "Evet." diye bir ses yükselmesine ilişkin açıklaması (Devam)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başkanım, çok güzel ifade ettiniz, teşekkür ediyorum.

Şimdi, buradan şunu şöyle ifade etmek istiyorum: Ben her şeye rağmen, biraz evvel işittiğim cevaba rağmen, Türkiye'de, dünyada ve İsrail'in içindekiler de dâhil olmak üzere, vicdanı olan insanların bu konuya, Gazze'de, Filistin'de yapılan zulme tahammülünün artık kalmadığını düşünüyorum. AK PARTİ olarak bizim siyasi tarihimiz, kurulduğumuz günden itibaren... Hatta AK PARTİ'den evvel de bizim hayatlarımız var; AK PARTİ kurulmadan evvel, ta çocukluğumuzdan, gençliğimizden itibaren bu mücadeleyle zaten geldi geçti. O sebeple, İsrail konusundaki karışıklık bizi birleştirmeli. İsrail'den kendine iç siyaset malzemesi çıkaran arkadaşlar, partiler yanlış yapıyorlar, yanlış; bunun altını çizmek istiyorum. Bir kez daha burada bizim ret oyu vereceğimiz... İsrail'in hangi alakası var bunda? Biz İsrail'in lehine oy falan kullanmıyoruz, kamuoyuna seslenmek istiyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Gayet lehine kullanıyorsunuz, gayet.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hiç ilgisi yok. Başkan dinlememişsiniz.

Şimdi, burada...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Açık bir şekilde dinliyoruz burada.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bir defa şunu söylüyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Korkunuz yoksa araştırın, Meclisin işi ne!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Son bir cümle Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Askerî amaçla kullanılabilecek hiçbir ürün İsrail'e asla gönderilmemiştir; bunun bir kez

daha altını çiziyoruz, asla gönderilmemiştir. Karar alındıktan sonra, bu en son verilen karardan sonra ki dünyada bir ambargo da yok İsrail'e karşı, ona rağmen Türkiye'nin getirdiği bu kısıtlamalardan sonra da bahsedilen kalemlerle alakalı hiçbir gemiye hiçbir malzeme de yüklenmemiştir; bunun da altını çizmek istiyorum. Verdiğimiz oyun da sizin bahsettiğiniz gibi tarafgirlikle bir alakası yoktur, Cumhuriyet Halk Partisinin üç cümleyle verilmiş önergesini reddediyoruz sadece.

Teşekkür ederim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – İsraili bakanlar teşekkür etti size.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Kim teşekkür ediyor ya!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Size ettiler teşekkürü, size; İmamoğlu'na teşekkür ettiler.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Gönderdiğiniz malzeme için İsraili bakanlar size teşekkür etti, size!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Size teşekkür etti, İsrail Dışişleri Bakanı size teşekkür etti, size; Mansur Yavaş'a ve size.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – İmamoğlu'na teşekkür ediyor; İmamoğlu'na, Mansur Yavaş'a.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Laf atma, laf atma! Laf atmayın.

VELİ AĞBABA (Malatya) – İsraili bakanlar size teşekkür etti.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Teşekkür etti size.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Neden yüz seksen altı gün sonra kısıtlama getiriyorsunuz?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ticaretiniz var mı? Söylüyordunuz, “Hiç yapmıyoruz.” diyordunuz; sonra, yüz seksen altı gün sonra getirdiniz kısıtlamayı. İnsan biraz maddi ve somut gerçeklerle konuşur.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hiç yapmıyoruz denmedi. Bakın, aynı şeyi söylüyoruz. “Askerî amaçlı bir şey yapmıyoruz.” dendi ve aynı şekilde...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Gerçek bu kadar açık.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye, bir saniye efendim...

Sizin ekipten Meclis Başkan Vekilleri sizi bu kadar konuşturmuyor, bunu hepimiz biliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Doğru, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – “Ekip”i ironi olarak kullandım. Ben, burada hiçbir vekilin sözü kursağında kalsın istemem; grubu olmayan partiler dâhil, onların sayın liderleri dâhil, iktidar ya da muhalefet milletvekilleri dâhil. Burada inisiyatifimi hep sözün tamamlanması, meramın anlatılması üzerine kullanıyorum, böyle de yapmaya devam edeceğim. Bu bir lütuf değil; bu, bizim size borcumuz, buradaki varoluş sebebimiz. Burası bir konuşma yeri. Dolayısıyla, ne kadar sükûnet sağlanırsa da bu konuşma o kadar amacına ulaşır.

Sayın Temelli, sizin bir söz talebiniz var.

Buyurun.

33.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, hatip konuşmasında, Sayın Zengin konuşmasında kınama meselesini getirdi. Evet, hepimiz kınadık zaten İsrail'i zamanında; bütün, 6 parti burada imzayla kınadı. Kınadıktan sonra, şu anda İsrail'in soykırımıyla yaşamını yitirenlerin sayısı 35 bine geldi; daha da artacak, artıyor. Mesele kınamakla hallolsaydı hallolmuş olurdu, demek ki kınamakla hallolmuyor. Siz iktidardasınız, yaptırım gücü sizde; yaptırım hayata geçirmeniz gerekir ki bu vahşetin önüne geçilebilsin. E, siz bu konuda adım atmıyorsunuz.

Ticaret meselesine gelince: Filistinliler alıyor da Filistinliler ne yapacak, kendilerine tel örgü mü çekecekler, kendilerini mi tecride alacaklar ya da çimentoyla kendilerine bina mı dikecekler? Bütün bunlar zaten...

İsrail'deki bugünkü iktidar bir savaş iktidarındır, bir zulüm iktidarındır. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Biz DEM PARTİ olarak tüm Orta Doğu'da ve dünyada tüm savaş iktidarlara karşıyız. Siz de bir savaş iktidarsınız, size de karşıyız çünkü Kürt meselesini de gidip savaşla çözümsüzlüğe mahkûm ettiğiniz için bugün Gazze'de Filistinliler ölüyor. Eğer siz barışı savunan bir iktidar olsaydınız İsrail bu kadar fütursuzca, Netanyahu iktidarı bu kadar fütursuzca bu kadar Gazzeliyi öldüremezdi. Mesele buralarda saklı, işte, yaptırım yapmak buradadır. Siz eğer savaşın olanaklarını yarmaya çalışırsanız, Bağdat'ta fink atarsanız işte bu sonuçlara bütün Orta Doğu halkları katlanmak zorunda kalır.

Bir de bizim tarihimize laf ettiniz Sayın Zengin, parmağınızı sallayarak dediniz ki “Sizin tarihiniz, işte, İsrail'de...” falan. Ya, bizim tarihimizi FKÖ tarihinden okuyabilirsiniz. Dolayısıyla, bizim tarihimiz her zaman için Orta Doğu'daki mazlum halklarla dayanışmayla, mücadele ortaklığıyla geçmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Ama sizin tarihinizden ufacak bir örnek vereyim.

BAŞKAN – Bitirelim lütfen Sayın Temelli.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bitiriyorum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sataşmalar var Başkanım, farkındasınız.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – 1996'da imzalanan savunma iş birliği anlaşması; tarihiniz ta buraya kadar dayanıyor. Dolayısıyla, şimdi, ticaret yapmanızın da kökenleri aslında tarihinizde saklıdır. Bizim tarihimiz FKÖ tarihinde de yazılıdır, oradan okuyabilirsiniz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Temelli.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Lütfen bitirelim artık Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Daha önce de bitirdik.

BAŞKAN – Yeni bir tartışmaya mahal vermeden...

34.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Haklısınız fakat ancak pes dedirten bir korelasyon kuruluyor, yani İsrail'de Filistinlilere yapılanlar nasıl oluyor da Türkiye'ye bağlanıyor, bunu anlamak mümkün değil. Savaş hukuku denen şey, orada yapılan o zulümlük, o zulüm nasıl buraya bağlanabilir, nasıl Türkiye'ye bağlanabilir? Benim kürsüden söylediğim şeyin hiç anlaşılmadığını fark ediyorum. Ben şunu söylüyorum: İsrail bu bölgede huzur istemiyor. Eğer değerli arkadaşlarımız bu ülkede huzur istiyorlarsa bizim burada barış içinde olmamız lazım, hep beraber bunu yapmamız lazım.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Yapın.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Yapın, kim engel oluyor?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – İsrail de Amerika da Suriye’de ve Irak’ta, asla ve kata o bölgede huzur istemiyor. O yüzden orada ne kadar terör örgütü varsa -başta PKK olmak üzere- onların baş destekleyicisi İsrail’dir, Amerika’dır; ben bunu söylüyorum. O yüzden, bu lafları üstünüze alınırken ve oradan da cevap verirken lütfen daha dikkatli ve daha düşünerek cevap verelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Barış istemediği çok anlaşıldı, çok net.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Atma artık laf kardeşim ya!

Sayın Başkan, hiç laftan anlamayacaklar mı? Dakika başı laf atan bir arkadaş var ya!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Ne biçim konuşuyorsun ya sen?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Artık yeter ya, yeter artık ya!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Siz ne biçim konuşuyorsunuz “laftan anlamayacaklar” falan!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hakikaten ya sabır ya! Yeter, her şeye bir laf var ya!

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, bir söz talebiniz var.

Buyurun.

35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun, 75 yaşındaki hasta mahpus Hatice Yıldız’a ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şu gördüğünüz kadın Hatice Yıldız, 75 yaşında; dikkatli bakın. Bu kadın bir ay önce evinden torba gibi bir sedyeye konularak cezaevine götürüldü. İtham edildiği suçu neydi? Hapisteki kızı ve 3 mahpusa 278 lira göndermek, suç bu. Terörist ilan edildi ve şu anda hasta, cezaevinde her gün baygınlık geçiriyor. Şimdi, AK PARTİ ve MHP yetkilileri “Niye oylarımız düştü?” diye soruyorlar. Ya, siz her gün her gün hasta insanları, mahpus yaşlıları, anneleri, bebekleri, çocukları boş yere terörist ilan ederek cezaevine atarsanız oylarınız böyle düşer işte. Biraz muhasebe yapmanızı, biraz vicdanınıza sormanızı diliyorum. 75 yaşındaki hasta, mahpus bir kadın işte böyle sedyeye konularak götürüldü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Gergerlioğlu.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, İsrail’in Gazze’de yaptığı katliamlara rağmen Türkiye’nin İsrail’le ticaretini sürdürmesinin neden ve sonuçlarının araştırılması amacıyla 16/4/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Nisan 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

(CHP ve İYİ Parti sıralarından “Kabul edildi.” sesleri)

BAŞKAN – Divanda ihtilaf var arkadaşlar, elektronik cihazla oylama yapacağız.

Oylama için iki dakika süre veriyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hele bakalım kimler veriyor bu İsrail’in lehine oy, bakalım. Bakalım, ticaret anlaşmasının araştırılmasından kimler rahatsız, bir bakalım. Sizi Netanyahu’nun dostları! Sizi gidi sizi! Rahmetli Erbakan’ın dediği gibi, sizi gidi siyonist dostları, sizi gidi sizi!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Hamas’a terörist diyen Netanyahu’nun dostları, Hamas’a “terörist” diyen! Botoks yaptıran var ya birisi, Hamas’a “terörist” diyen; o, Netanyahu’nun dostu. Botoks yaptıran var ya birisi, saçını boyatan, Netanyahu’nun dostu o. Aynı dili kullanıyor, aynı dili; beraber Hamas’a “terörist” diyorlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir taraftan İsrail’e silah sat, ardından cenaze namazı kıl; hani samimiyet?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – İstakoz yiyenlerden mi bahsediyorsun? Botoks...!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Evet, Hamas’a beraber “terörist” diyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir taraftan İsrail’in uçaklarına yakıt gönder, teçhizat veya tel örgü gönder, ardından cenaze namazına git! Yatacak yeriniz yok!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Hamas’a beraber “terörist” diyordu.

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, öneri kabul edilmemiştir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bakın da sahte oy olmasın Elvan Hanım, alışık çünkü bunlar.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisinin grup önerisi var, okutup oylarınıza sunacağım.

5.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatleri ile gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmındaki sıralamanın yeniden düzenlenmesine; 108 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ve 108 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

16/4/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/4/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Özlem Zengin

İstanbul

AK PARTİ Grubu

Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 108 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin bu kısmın 1’inci sırasına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

16, 17, 18, 24, 25 ve 30 Nisan 2024 ile 2, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 21, 22, 23, 28, 29 ve 30 Mayıs 2024 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesiyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 30 Nisan 2024 ile 2, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 21, 22, 23, 28, 29 ve 30 Mayıs 2024 Salı,

Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24.00'e kadar,

16 Nisan 2024 Salı günkü (bugün) birleşiminde 108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin maddelerine geçilmesinin oylanmasına kadar,

17 Nisan 2024  arşamba günkü birleşiminde 108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

17 Nisan 2024  arşamba günkü birleşiminde 108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 18 Nisan 2024 Perşembe günkü birleşiminde 108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

24 Nisan 2024  arşamba günkü birleşiminde 92 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

25 Nisan 2024 Perşembe günkü birleşiminde 92 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, çalışmalarını sürdürmesi,

108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin   Tüzük' n 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması, 108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından yapılabilmesi önerilmiştir.

108 sıra sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2002)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 7'nci maddeler	7
2. Bölüm	8 ila 14'üncü maddeler	7
Toplam Madde Sayısı		14

BAşKAN –  nerinin gerekçesi için söz talebi? Yok.

Saadet Partisi Grubu adına Sayın Bülent Kaya konuşacaklar.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz    dakikadır Sayın Kaya.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BÜLENT KAYA ( stanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 31 Mart 2024 tarihindeki yerel seçimi hep beraber geride bıraktık.

Bu yerel seçimde Türkiye'de en fazla oyu alarak seçimlerden 1'inci parti çıkan Cumhuriyet Halk Partisini ve ardından en fazla oy alan ve 2'nci parti olan Adalet ve Kalkınma Partisi başta olmak üzere bütün partileri tebrik ediyorum; seçim sonuçlarının memleketimize ve ülkemize hayırlar getirmesini diliyorum.

Yeni bir döneme elbette hep beraber başlıyoruz bir buçuk aylık bir aradan sonra fakat siyasi alışkanlıklarımızı... Türkiye Büyük Millet Meclisinin  alışma usulleriyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesini yeniden güçlendirmek, hep beraber artırmak gibi bir sorumluluğumuz var. 2013 yılına kadar işbaşında olan Adalet ve Kalkınma Partisi Türkiye'nin demokrasisine yönelen tehditleri genelde topluma daha da açılarak, demokrasiyi daha da güçlendirerek aşmayı denedi ve birçok tehlikeyi, birçok badireyi bu sayede ülke olarak atlattım  olduk ama 2013 yılından itibaren toplumdaki her huzursuzluğu bir terörist eylem gibi algılayan ve kendi siyasi iktidarına yönelik bir hedef olarak algılayan bir AK PARTİ'yle karşı karşıyayız. Dolayısıyla, bunu da AK PARTİ'nin i e kapanmasına, ittifaklarını daraltmasına ve toplumla olan bağlarını gitgide koparmasına dönük bir adım olarak görüyorum şahsım adına.

O açıdan, 2024 seçimlerinin başta Saadet Partisi olarak bizler için elbette verdiği çok önemli mesajlar var ama bu mesajlardan en önemlisi, milletin, toplumun siyaset kurumunun itibarsızlaştırılmasına ve daha doğrusu Türkiye'nin

siyasetleştirilmesine dönük tepkiden dolayı sandığı boykot etmesiydi; bu, en önemli etkenlerden bir tanesiydi ve gerçekten toplumda siyaset kurumuna dair umudun da azaldığını hep beraber gördük.

Ülkemizin kuruluş tarihinden bu yana Türkiye Büyük Millet Meclisi ülkemiz tarihinde her zaman birincil ve ana etken olmuştur yani ülke, savaş döneminde de barış döneminde de Türkiye Büyük Millet Meclisinden yönetilmiştir. Dolayısıyla yürütmeden, yargıdan önce millî irade Türkiye Büyük Millet Meclisinde tecelli etmiştir. O açıdan, Adalet ve Kalkınma Partisindeki arkadaşlarımızla, Mecliste her ne kadar 301 çoğunlukları olmasa da en fazla milletvekiline sahip parti grubuyla Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarını artıracak, bütün parti gruplarıyla meselelerimizi demokratik bir zeminde konuşabileceğimiz iklimi inşa etmemiz lazım.

Buradan muhalefet partilerdeki arkadaşlara da bir önerim: Madem 2024 seçimlerinde Adalet ve Kalkınma Partisi çoğunluğu kaybetti -oy oranı itibarıyla söylüyorum- artık tartışmak değil çözüm önerileri getirmek bizim işimiz olmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) – Son bir dakika, toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Dolayısıyla laf atan, laf yetiştiren bir muhalefetten ziyade milletin bir arayışına tercüman olan muhalefet partiler olarak hep beraber bir rol üstlenmemiz lazım ve iktidar partisi olan Adalet ve Kalkınma Partisini de atacağı olumlu adımlarla Türkiye Büyük Millet Meclisini yeniden kendi itibarına doğru hep beraber yöneltmemiz lazım.

Adalet ve Kalkınma Partisindeki değerli milletvekili arkadaşlara sesleniyorum: Buraya genelde getirmiş olduğunuz bütün öneriler “Süre nasıl olsun?” “Hangi saate kadar çalışalım?” ama Meclisin şekil dışında esaslı diyaloglara ve uzlaşılara ihtiyacı var. Bu ülke hepimizin; gelin, hangi günler çalışacağımızı, saat kaçta kadar çalışacağımızı konuşacağımız önerilerin yanında ülkemizin meseleleriyle ilgili genel görüşme, Meclis araştırmalarını hep beraber yapalım ve meseleleri birlikte konuşabilmeyi becerelim diyorum.

Yeni dönemin bu şekilde olmasını temenni ederek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Erhan Usta konuşacaklar.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Usta.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, aslında bu çalışma planı üzerine konuşacaktım ancak bu İsrail meselesinden sonra özellikle ticaret anlamında ben de birkaç konuda fikirlerimi paylaşmak istedim.

Değerli arkadaşlar, şimdi, AK PARTİ'ye baktığımızda İsrail'e karşı üst perdeden hamaset niteliğinde çok ciddi, evet, tepkiler var ancak somut olarak hiçbir şey yok. Mesela dediklerimizin bir tanesi neydi bizim özellikle İYİ Parti Grubu olarak? Gelin, şu Türkiye Büyük Millet Meclisinde Netanyahu'yu savaş suçlusunu ilan edelim, ona ilişkin bir karar çıkaralım yani soykırım yaptığına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir karar çıkaralım dedik; AK PARTİ Grubu buna kulağını tıkadı. Bunun için herhangi bir ülkeyi ikna etmemize gerek yok arkadaşlar, hepimizin şurada yapabileceği bir şey. Hani Sayın Zengin diyor ya: “Burada İsrail'i kınamayan veya İsrail'e “katil” demeyen hiçbir arkadaşımız yok.” Eğer hakikaten bu böyleyse -ki bunun bireysel olarak böyle olduğuna inanıyorum- demek ki toplumun vicdanı ile idareler veya Hükûmet veya AK PARTİ Grubunu yönetenlerin iradesi arasında bir farklılık var değerli arkadaşlar. Hepimiz İsrail'e “katil” diyor muyuz, Netanyahu'ya “katil” diyor muyuz; ya gelin o zaman bir “katil” kararı çıkartalım şuradan, uluslararası kamuoyuna bir emsal olsun, belki başka ülkeler de bunu yapar ama bunu yapalım dediğimizde “Hayır.” diyorsunuz. Şimdi bunu nasıl izah ediyorsunuz? Dolayısıyla somut konuşalım, hamasetle bir şey olmuyor. Mesela somut önerilerimizden bir tanesi -bütün parti grupları olarak söyledik- ya şu ticareti kesin arkadaş, şu ticareti kısıtlayın dedik, bağırдық, çağırdık; 35 bin insan hayatını kaybetti, en sonunda 54 madde ticaret kısıtlaması getirebildiniz ancak yedi ay sonra.

Şimdi, burada jet yakıtı üzerinden bir tartışma var. Tamam, jet yakıtı madem bugüne kadar yapılmadıysa veya şu andaki hani o istatistiklere yansıyan jet yakıtı meselesi sadece buraya gelen uçaklar için verilen jet yakıtıysa o zaman belge açıklayın. Bunlar gümrük tarife istatistik pozisyon cetvellerinde belli değerli arkadaşlar. Bu rakamlar devletin kurumlarında var. Hadi açıklayabiliyor musunuz? Bir açıklayın da görelim, tartışmaları bitirelim. Bakın, bunu da yapmıyorsunuz. Dolayısıyla, yapılacak işler için somut tedbir almak yerine sürekli böyle hamaset üzerinden bir şey götürülüyor.

Şimdi, bir argüman daha var. Ne deniliyor? “Efendim, Filistin'e gidenler de İsrail üzerinden gözükmüyor.” Şimdi, bakın, arkadaşlar, bunu sakın başka bir yerde söylemeyin, o zaman derler ki: “Demek ki Filistin'e hiçbir ambargo yok.” Yani “Filistin, İsrail üzerinden dünya kamuoyundan istediği her şeyi alabiliyor.” demektir bunun anlamı ama böyle bir şey yok, orada insanlar ölüyor. Ambargo demeyeyim de İsrail'in tutumu nedeniyle yani “Biz Filistin'e gönderiyoruz, ediyoruz, bu da efendim, İsrail'de görünüyor.” argümanını lütfen kullanmayın; uluslararası kamuoyunda bu, Filistin açısından çok iyi olmaz.

Şimdi “Askerî amaçlı hiçbir şeyin kullanımına izin vermedik.” Neye göre vermediniz, bana söyler misiniz? Bununla ilgili bir tane düzenleme var mı? Hepsini biz takip ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Var, Genelkurmay izni lazım.

ERHAN USTA (Devamla) – Hayır... Getir, getir...

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Genelkurmay izni lazım.

ERHAN USTA (Devamla) – Hayır, Genelkurmay...

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Genelkurmay izni olmadan hiçbir askerî malzeme ihracatı yapılamaz. Al düzenleme!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Gıdalar ne olacak?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Devamla) – Sayın Varank'ın işi bu. Az önce burada söylüyor “Biraz kamçılamaya çalışıyorum ama olmuyor.” filan diyor. Sayın Varank'ın işi bu, biliyoruz. Bir şey biliyorsan gelirsın kürsüde konuşursun arkadaş! Gelirsın, kürsüde konuşursun! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Türkiye, hukuk devleti! Genelkurmayın izni filan yok. Senin gönderdiğin o demirin, çeliğin nerede kullanıldığına ilişkin... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sen nasıl kısıtladın “Askerî amaçlı kullanılmayacak.” diye? Ya, daha dün çıktı, efendim, içliklerin gönderilmesi...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Konserveler ne olacak?

ERHAN USTA (Devamla) – ...tekstilin bile orada kullanıldığı, askerlerde kullanıldığı çıktı.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Askerlerimizin iaşesini gönderiyorsunuz.

ERHAN USTA (Devamla) – Bu şeyler, tel örgüler, çelikler nerede kullanılıyor? Silah yapımında kullanılıyor. “Seaviolet”

adlı geminin Türkiye topraklarından, limanlarından kalkıp Tel Aviv'in elektrikleri yansın diye gittiğini burada söyledik, hiçbir tane yalanlama gelmedi buna. Böyle konuşmayacaksınız. Samimi değilsiniz. Bireysel demiyorum bakın, ben bireysel olarak Özlem Hanım'a inanıyorum, bireysel olarak böyle olabilirsiniz...

MUSTAFA VARANK (Bursa) – İnşaat demirinden silah mı olur?

ERHAN USTA (Devamla) – ...ama kurumsal olarak samimi değilsiniz, ihlaslı değilsiniz değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) – Eğer ihlaslıysanız gelin, burada bunun değişikliğini yapalım...

MUSTAFA VARANK (Bursa) – İnşaat demirinden silah mı olur?

ERHAN USTA (Devamla) – ...gelin, burada Netanyahu'nun katil olduğuna ilişkin karar çıkaralım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Okan Konuralp konuşacaklar.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Konuralp.

CHP GRUBU ADINA OKAN KONURALP (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dijital Mecralar Komisyonu üyesi bir arkadaşınız olarak geçtiğimiz hafta yaşanan vahim bir olayı hatırlatmak istiyorum. Malumunuz üzere, geçtiğimiz hafta bir sosyal medya hesabı üzerinden Sayın Başak Demirtaş'a yönelik cinsiyetçi ve ahlak yoksunu bir saldırı düzenlendi. Sayın Başak Demirtaş'a yönelik saldırının failini ve failerin tüm destekçilerini lanetliyorum. Bu bağlamda, Sayın Başak Demirtaş'ın yanında olduğumuzu belirtmek istiyorum; kendisi ve ailesi bu tür zorbalıklara karşı mücadelesinde yalnız değildir.

Başak Demirtaş'a yönelik ahlaksız saldırıya atfen vurgulamak isterim ki Türkiye Büyük Millet Meclisi vakit geçirmeksizin sosyal medyada kümelenen bu trol akla karşı gerekli adımları atmalıdır. Fikir ve ifade özgürlüğünün, basın özgürlüğünün, düşünce özgürlüğünün evrensel kriterlerine uygun olarak, bu özgürlük alanlarına kısıtlama getirmeksizin yapmalıyız bunu. İtibar suikastı yapan, iftira atan, hakaret eden, hedef gösteren, yalan haber üreten bu trol akla karşı mücadele zorunluluktur. "Senin trolün kötü, benim trolüm iyi." demeksizin trol zihniyeti tümüyle reddedilmelidir. Açık kimlikleriyle veya rumuz hesaplarla kendisi gibi düşünmeyen herkesi düşmanlaştıran, tehdit eden, cinsiyetçi saldırılarda bulunan, ırkçılık yapanlara karşı mücadele edilmelidir.

Sayın milletvekilleri, sosyal medya trollerinin artışı bizi hakikatten büyük bir hızla uzaklaştırıyor; yalan, gerçeklikten uzak bilgilerle dolu bir ortam oluşuyor. Bu durum, sadece toplumun doğru bilgiye erişimini zorlaştırmakla kalmıyor, aynı zamanda toplumsal bir kaos da yaratıyor. Sosyal medyada salgın bir hastalık gibi hızla yayılan trol aklın, demokratik değerlere ve insan hak ve özgürlüklerine yönelik bir tehdit oluşturduğunu kabul etmeliyiz. Oysa biz, bu bağlamda hakikati savunan olmalıyız, geri adım atmaksızın hakikatin parçası olmalıyız. Siber zorbalık ve trol faaliyetleriyle mücadelede Türkiye Büyük Millet Meclisinin önemi büyüktür, bu konuda gereken yasal düzenlemeleri yapmak ve toplumu bilinçlendirmek için birlikte çalışmalıyız.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Siz karşı çıktınız.

OKAN KONURALP (Devamla) – Dinle bir dakika be! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Ülkemizi daha güvenli bir dijital ortama kavuşturmak için el ele vermeli ve kararlı adımlar atmalıyız. Hâliyle, AK PARTİ Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine ilişkin grup önerisine yeniden baksın derim ben. Dijital Mecralar Komisyonunu çalıştıralım, trollere ve trol akla karşı uluslararası standartlara uygun; demokratik değerlere, özgürlüklere, insan haklarına uygun bir yasal düzenlemenin ilk adımını atmalıyız; atalım.

Sayın milletvekilleri, mensubu olmaktan gurur duyduğum Cumhuriyet Halk Partisinin seçim başarısına istinaden sosyal medyada başlayan tartışmalardan biri de Sayın Özlem Zengin'le ilgiliydi. Sayın Özlem Zengin, kendilerinin AK PARTİ'li olduğunu savunan trol hesaplarca organize edilen bir sosyal medya saldırısına maruz kaldı. Bu bağlamda Sayın Özlem Zengin'in yanında olduğumu da ifade etmek istiyorum. Dolayısıyla, trol akıl hepimizin sorunudur. Gelin, bu sorunu hep beraber çözelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

OKAN KONURALP (Devamla) - Gelin, bu sorunu hep birlikte ortadan kaldıralım. Dolayısıyla, gelin, bir an önce Dijital Mecralar Komisyonunu, Komisyonun Başkanı olarak burada olan Sayın Hüseyin Yayman'ın da şahsında bir an önce çalıştıralım ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin Genel Kurul gündeminde bu hesaplarla verilecek bir mücadelenin kararlılığını sergileyelim.

Bu duygularla, belediye başkanı seçilerek aramızdan ayrılan milletvekili arkadaşlarımız Burcu Köksal, Abdurrahman Tutdere, Ahmet Önal ve Hasan Baltacı'ya başarılar diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Konuralp.

Sayın Mehmet Güzelmansur burada mı? (AK PARTİ sıralarından "Yok." sesleri) Kendisini anons ettiğimi ve salonda olmadığını arkadaşları lütfen iletinler.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Başkanım, buradayım.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Geç kaldı Başkanım, geç kaldı.

BAŞKAN - Geç olsun da güç olmasın Sayın Varank.

Bir söz talebiniz vardı; fırsat düşükçe böyle tek tek kullandırıyoruz.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, 31 Mart seçimlerinde Hatay'da asıl kazananın CHP olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

31 Mart seçimlerinden CHP seçim zaferiyle çıktı. Seçim bölgem Hatay'da da asıl kazanan CHP'dir. Ancak, birden fazla tam kanunsuzluk hâliyle Hatay halkının iradesi yok sayıldı. Hatay'da 3.389 ölüm, 108 kısıtlı, yurt dışında olan 300'e yakın seçmen oy kullandı, 38.900 oy gereksiz bir şekilde geçersiz sayıldı. Gaziosmanpaşa'da geçersiz oy sayısı 1'inci ve 2'nci aday arasındaki oy farkından 10 kat fazla diye oylar yeniden sayılacak, Hatay'da ise geçersiz oy sayısı oy farkının 15 katı ama oylar yeniden sayılmıyor. Nerede seçmen iradesine saygınız, nerede hakkaniyetiniz, nerede adaletiniz? 8 maddede tam kanunsuzluğun net olduğu Hatay'da, YSK'den seçimin yenilenmesi kararını vermesini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

5.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatleri ile gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmındaki sıralamanın yeniden düzenlenmesine; 108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun

olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ve 108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 104'üncü yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın kutlanması, günün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla Genel Kurulda özel gündemle görüşme yapılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23 Nisan 2024 Salı günü saat 14.00'te toplanmasına, bu toplantıda yapılacak görüşmelerde Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen siyasi partilerin Grup Başkanlarına onar dakika, grubu bulunmayan siyasi partilerin Genel Başkanlarına talepleri hâlinde üçer dakika süreyle söz verilmesine ve bu birleşimde başka konuların görüşülmemesine ilişkin önerisi

No:22

16/4/2024

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 16/4/2024 Salı günü (bugün) yaptığı toplantıda aşağıdaki önerinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Gökhan Günaydın
Cumhuriyet Halk Partisi Grubu
Başkan Vekili

Özlem Zengin
Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu
Başkan Vekili

Sezai Temelli
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu
Başkan Vekili

Erkan Akçay
Milliyetçi Hareket Partisi Grubu
Başkan Vekili

Erhan Usta
İYİ Parti Grubu
Başkan Vekili

İsa Mesih Şahin
Saadet Partisi Grubu
Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 104'üncü yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın kutlanması, günün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla Genel Kurulda özel gündemle görüşme yapılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23 Nisan 2024 Salı günü saat 14.00'te toplanması ve bu toplantıda yapılacak görüşmelerde Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen siyasi partilerin grup başkanlarına onar dakika, grubu bulunmayan siyasi partilerin genel başkanlarına talepleri halinde üçer dakika süreyle söz verilmesi ve bu birleşimde başka konuların görüşülmemesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Danışma Kurulu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınması önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Önergeler

1.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, (2/1945) esas numaralı 351 Sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanunu ve 5102 Sayılı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs Kredi Verilmesine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/45)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/1945) esas numaralı Kanun Teklifi'min İç Tüzük'ün 37'nci maddesi gereğince doğrudan gündeme alınmasını saygılarımla arz ederim.

Utku Çakırözer
Eskişehir

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer konuşacaktır.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yerel seçimlere verilen aradan sonra bugün yeniden bir aradayız. Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, ülkemizin geleceği gençlerimizin barınma krizine çözüm adına karşınızdayım. Maalesef, yirmi iki yıllık AK PARTİ iktidarı gençlerimize arzu ettikleri eğitim öğretim ortamını hazırlamadı. Türkiye'nin dört bir yanında üniversitelerdeki milyonlarca öğrenci barınmadan güvenliğe, sağlıktan beslenmeye birçok sorunla yüz yüze ve bu sorunlar nedeniyle her gün üniversite hayallerini sonlandırma zorunluluğuyla karşı karşıya. İşte rakamlar: Sadece geçen yıl ikametleri dışında bir şehirde üniversite kazanan 716 bin öğrencinin 157.576'sı kayıt yaptırmadı, yaptırmadı. YÖK'ün kendi raporuna göre son beş yılda 2 milyon üniversite öğrencisi okulunu bıraktı. Peki, neden? Neden kayıt yaptırmıyor, neden okullarını bırakmak zorunda kalıyorlar? Çünkü bu hayat pahalılığı yüzünden barınma ve beslenme başta olmak üzere temel ihtiyaçlarını karşılayamıyorlar. AK PARTİ iktidarı barınma krizine hiçbir kalıcı çözüm üretmiyor. Yurtlarda kalan öğrenci sayısı her yıl artıyor ama nasıl artıyor: 4 kişilik odalar önce 6, sonra da 8 kişiyle tıka basa doldurularak artıyor. Peki, yurt bulamayan öğrenci ne yapacak? Parası varsa özel yurda girecek ya da ev kiralayacak. Özel yurt ücretleri kiradan farksız. Bir üniversitelinin yaşam maliyeti büyük şehirlerde asgari ücreti çoktan geçmiş durumda. Öğrenci kenti memleketim Eskişehir'de devlet yurdu bulamayan öğrenciler 10 bin-15 bin lira olan kiralar karşısında çaresiz. Başka ne var peki? Bu iktidarın desteğiyle büyüyen vakıf ve tarikatların, TÜRGEV'lerin, Ensar'ların yurtları var. Bu yurtlar yoksul evlatlarımız için bir seçenek değil mecburiyete dönüşmüş durumda. Ama bakıyorsunuz, bu yurtlardaki vahim ihmaller ve denetimsizliklerin sonucu yaşanan facialar, intiharlar, tacizler nedeniyle aileler diken üstünde. Ensar Vakfı Karaman Yurdundaki tecavüz skandalını ve "Bir kereden bir şey olmaz." diyen Bakanınızı, Aladağ'da 11 evladımızın yanarak ölmesini, tarikat odalarında intihara sürüklenen Enes Kara'nın yalnızlığını ve hepimizin yüzünü kızartan daha nice vakayı unutmadık. Biz unutmadık ama bu iktidar zerre kadar ders almış değil; işte seçimlerde, başta Eskişehir'deki adayınız olmak üzere adaylarınızın en büyük vaadi "Belediye kaynaklarını bu tarikatlara daha fazla aktaracağız." demek oldu.

Peki, ya evlatlarımıza emanet ettiğimiz devlet yurtlarında yaşananlar? Evlatlarımız, yurtlarda denetimsiz asansörlerin kazalarında can veriyor; yeterli beslenme bir yana, tarihi geçmiş bozuk gıdalara muhtaç bırakıldıkları için zehirleniyor; hakkını aramaya kalkan öğrencileri ise bu iktidar yaka paça gözaltına alıyor. Ve maalesef, gencecik evlatlarımız çareyi yaşamlarına son

vermekte buluyor. AK PARTİ iktidarında öğrencilerin, gençlerin hayalleri kalmadı, idealleri bitti.

İşte, biz diyoruz ki gençlerimiz, öğrencilerimiz sadece yoksulluk nedeniyle bu yurtlara mahkûm edilmesin. Bakın, vergilerimizden 2021'de 286 milyon lira, 2022'de 566 milyon lira ve 2023'te tam 1 milyar 24 milyon lira bu vakıf ve tarikatlara ayrılmış. Bu yıl için aylık 4 bin lira, 5 bin lira öğrenci başına destek veriliyor; aynı desteği özel yurtlar için de belediyelerimizin yurtları için de sağlayalım diyoruz. Gençler kalacağı yurdu hür iradesiyle seçebilsin. Yurtta kalmak istemiyor mu o evladımız, o zaman kendisine aynı miktarda kira yardımı verelim. 2 arkadaş, 3 arkadaş düzgün bir ev kiralayıp ailelerine yük olmadan eğitimlerini sürdürebilsinler. İşte bu kanunun özü budur değerli arkadaşlarım.

Sayın milletvekilleri, eğitim, toplumumuzun kalkınmasının temel taşıdır. Gelin, evlatlarımızı, baskı, taciz, şiddet ve hatta intihar haberleriyle gündeme gelen tarikat yurtlarına mahkûm etmeyelim. Gelin, bugün evlatlarımıza hayal ettikleri üniversite ortamını yaratmak adına ilk adımı birlikte atalım. Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel'in 31 Mart akşamı söylediği gibi, bu seçimi gençler kazandı, "Bir gün gidecekler." denilen gençler bir seçim daha beklemeye karar verdiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Çakırözer.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Gelin, bu gençlerimizin hayallerini, hayatlarını çalmayalım; barınma ve beslenme yardımı sağlayarak bu hayat pahalılığı ve yoksulluk karşısında eğitimden koparılma riskini birlikte önleyelim. Ama yok, buradaki eller bu teklife de "hayır" demek için kalkacaksa bir seçim daha beklemeye karar veren o gençler mutlaka ama mutlaka size ilk sandıkta dersinizi verecektir.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çakırözer.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.31

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.49

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 71'inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sıraya alınan, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman ile 73 Milletvekilinin Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman ile 73 Milletvekilinin Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2002) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 108) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 108 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde Saadet Partisi Grubu adına 2 sayın konuşmacı konuşacak.

İlk konuşmacı Muğla Milletvekili ve Grup Başkanı Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun Sayın Özdağ. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Değerli milletvekilleri, Sayın Başkan; istisnalar ve muafiyetler ülkesi...

Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında Gelecek-Saadet Grubu olarak söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurula getirilen bu yasanın amacı turizm sektöründe yaşanan değişikliklere ve ihtiyaçlara yanıt vermek, turist rehberliği mesleğinin kalitesini artırmak ve turist rehberleri ile seyahat acentalarının faaliyetlerini düzenlemek olarak belirtilmiş. Teklif gerekçesinde bu amaçla mevcut düzenlemelerin eksikliklerinin giderilmesi, mesleğe kabul koşullarının güncellenmesi, disiplin cezalarının yeniden düzenlenmesi ve turist rehberliğinin çeşitli yönlerine ilişkin yasal çerçevenin iyileştirilmesi hedeflendiği de gerekçeler arasında sıralanmış. Kanun teklifinin turist rehberliği mesleğinin ve seyahat acentalarının faaliyetlerinin daha etkin ve kaliteli bir şekilde yürütülmesi, mesleğe giriş koşullarının güncellenmesi, mesleki eğitimin ve yabancı dil yeterliliklerinin teşvik edilmesi, disiplin ve idari yaptırımların yeniden düzenlenmesi gibi konuları da kapsadığı yazılmış ve son olarak, bu düzenlemelerle turizm sektörünün ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verilmesi ve sektördeki profesyonellik düzeyinin artırılmasının amaçlandığı da ayrıca belirtilmiş ki bunun nasıl olduğunu maddeleri okumaya başladığınızda hemen görebiliyorsunuz.

Bu konuya geçmeden önce, geçen sene Türkiye'nin turizmde elde ettiği gelirin Sayın Bakanın açıklamalarına göre 46,5 milyar dolar olduğu söylenmişti. 2023'te ziyaretçi sayısının 56,7 milyon... Ziyaretçi sayılarını ülke bazında incelediğimizde ise; ilk 3 ülke arasında 1'incilikte 6,3 milyonla Rusya Federasyonu'ndan ziyaretçilerin, 2'ncilikte çok yakın bir rakamla, 6,2 milyonla Almanya'dan ziyaretçilerin, 3'üncülükte de 3,8 milyonluk rakamla İngiltere'den yani Birleşik Krallık'tan gelen ziyaretçilerin olduğu anlaşıyor. Gelecek yıl hedeflerinin ise 60 milyon ziyaretçi olduğu belirtilmişti. Şimdi, ben de naçizane olarak buradan soruyorum: Ülkemize gelen turist sayısı bu kadar olmasına rağmen niçin turizm gelirimiz bu sayılara göre çok düşük? Kaldı ki ülkemiz sayenizde son yıllarda o kadar pahalı bir ülke hâline geldi ki, bırakın yerli turistleri yabancı turistler bile ayağını kesmeye başladı. Yabancı turistlerin Yunanistan'a, Mısır'a ve benzer yerlere yöneldiğini dünya âlem biliyor ve görüyor. Nereden mi biliyorum? Istakoz yemek ve pahalı şaraplar içmek için giden yüksek profilli ve paralı vatandaşlarımızı saymazsak sıradan, orta ölçekli

(*) 108 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir

vatandaşlarımız bile ülkemiz yerine bu adalara, yurt dışına gitmeyi tercih etti. Yahu, bu sene Yunan adalarına giriş-çıkış vizelerinde muafiyet getirmediğiniz mi? Getirince ne oldu? Bu insanlar kendi ülkesi yerine, aynı manzara ve iklim özelliklerine sahip karşı tarafa geçip oralarda tatil yaptılar. Niye mi? Çünkü bu ülke çok pahalı arkadaşlar, Türkiye çok pahalı, öyle böyle değil, gerçekten pahalı. Benzer yemekleri ve konaklamayı Bodrum, Marmaris, Kuşadası, Çeşme, Antalya ve benzeri gibi yerlerde yesek ve konaklasak en az 2 hatta 3 katı bir meblağ ödemek zorundayız arkadaşlar. Ben milletvekili maaşıyla Muğla Milletvekili olarak bu şehrin herhangi bir yerinde orta sınıf bir otelde ailemle bir hafta tatil yapamam, kesinlikle yapamam.

Devriktidarınızda Türkiye'yi resmen dünyanın en pahalı ülkelerinden biri hâline getirdiniz ve iddia ediyorum, bu hızla giderse açık ara dünyanın en pahalı ülkesi olmamız içten bile değil. Giyim benzeri konularda fiyat alternatiflerine ulaşılabilir ama özellikle gıda, ulaşım, konut, haberleşme gibi temel ihtiyaçlarda vatandaşlar resmen çaresiz. Bugün verdiğimiz grup önerimizde tam olarak bu konuyu gündeme getirmiştik ama maalesef onu da reddettiniz. Niye reddettiniz? Bu pahalılık ve artan yoksulluk sizin umurunuzda değil mi? Çok da uzun olmayan bir zaman diliminde sizler bu konularda çok hassastınız, hayli hassastınız. Ne oldu, köprü'nün altından çok mu sular aktı? O mahallelerden taşınalı çok oldu da bu yoksulluğu gözleriniz görmez, kulaklarınız duymaz mı oldu? Gıda fiyatlarındaki astronomik artış, enflasyon ve dünyada en fazla artan gıda fiyatları yüzünden, aslında yirmi yıl öncesine kadar gerçekten bir tarım ülkesi olan Türkiye'de insanlar neredeyse meyveyi, sebzeyi rüyasında bile göremez oldular, haberiniz var mı acaba? Kelime oyunları, laf cambazlıklarıyla bir yere kadar, insanımızın karnı doymuyor.

Şimdi, Turizm Bakanının açıkladığı turist sayısı ve her yerde yiyecek içecek, otelleri dolduran kişileri gösterip "Söylediğiniz gibi bir yoksulluk varsa ve her şey bu kadar pahalı ise bu ne?" diyeceksiniz ve diyorsunuz da biliyorum. Devriktidarınız öncesi yıllara sâri olarak 5 milyon kadar orta sınıf, zengin, ultra zengin bir kesim vardı, sizler buna bir 7-10 milyon daha ilave ettiniz. Ülkenin yaklaşık bir 15 milyonu bu sınıflandırmanın içinde ve gezen tozan, alışveriş yapan, restoranları dolduranlar ile yurt dışında ıstakoz ve pahalı şarapların tadına bakan işte bu grup; haberiniz var mı? Yoksa ben buradan hatırlatayım. Gerçi seçimlerde vatandaş da hatırlattı ama sizin aklınız başka yerlerde olduğu için bunu da anlamadınız. Ülke 85 milyona yaklaştı ve bunun 70 milyonu imkânı olmadığı için ortalıkta bile yoktu ama sandıklarda bir kısmı ortaya çıktı, bu kafayla giderseniz geri kalan kısmına biraz daha eklenerek devasa sessiz yığınlar iyi bir şamar vuracak. Şimdi nüfusun yedide 1'inin durumuna bakıp "Alım gücünde iyi durumdayız, başka ülkelerden daha iyiyiz, her şeyin ve herkesin durumu iyi." demek en hafif tabirle aymazlıktır ve hatta tek kelimeyle siyasi ahlaksızlıktır. Bakınız, bir emekli vatandaşımız 2 torunuyla Ankara'da sıradan bir lokantaya gidiyor; birer porsiyon et döner, tatlı yiyorlar ve içecek içiyorlar; gelen hesap yaklaşık 2 bin TL. Arkadaşlar, Ankara'da ismi çok ilginç olan ve dar gelirli vatandaşların gittiği bir lokantadan bahsediyorum. Bu emekli vatandaş aldığı emekli aylığının -10 bin lira emekli aylığı- beşte 1'ini basit bir yemeğe ödüyor ve biz burada turizmden, turizm yerlerinden, konaklamadan, yeme içmeden, tatilden bahsediyoruz. Ne tatili, ne otellerde konaklaması? Bu insanlar eskiden gittiği baba ocaklarına bile gidemez oldular yani diyeceğim o ki kasap et derdinde, koyun can derdinde; yırtılan hep Deli Bekir'in yakası.

Gelelim kanun teklifi hakkında söyleyeceklerime. Değerli milletvekilleri, bu teklifin de her zamanki gibi Külliye ya da bakanlıklarda hazırlanıp milletvekillerine imzalatılarak teklif görünümünde geldiğine şüphe yok. Her şeyiniz "-mış, -miş" gibi olduğu için kanıksadık artık. Şimdi bu teklife göre üniversitelerin turist rehberliği bölümlerinin ön lisans, lisans veya yüksek lisans programlarından mezun olmak veya üniversitelerin turist rehberliği bölümü dışındaki diğer bölümlerinden en az lisans düzeyinde mezun olanlar için bölgesel veya bölgesel turist rehberliği eğitim programını bitirme şartı aranmayacak. Üniversitelerin sanat tarihi ve arkeoloji bölümleri lisans mezunları için de turist rehberliği eğitim programına katılma şartı aranmayacak. Yani turist rehberi olma şartlarının kolaylaşması ve sorumluluk alanlarının daraltılmasının önemli millî güvenlik sorunlarına neden olacağını özellikle belirtmem gerekiyor. Mevcut meslek yasasının evveliyatının Osmanlı dönemine dayandığını hatırlatmak istiyorum. Yasanın ilk ismi "Yabancılar Tercümanlık ve Rehberlik Edenler" olarak geçiyor. O dönemde ajanlık ve misyonerlik faaliyetleri yaygın olarak icra edildiği ve kontrolsüz bir alan olduğu için turist rehberliğinin esasları belirlenirken turist rehberi olmanın koşulları zorlaştırılmıştı. Söz konusu teklifle birlikte turist rehberliğine giriş şartları kolaylaştırılıyor ama yasal çalışma alanları daraltılıyor aynen internet yasasında, dezenformasyon yasasında, elma şekerinin içerisindeki zehir yasasında olduğu gibi. Neredeyse bir noktada bir hava müzesi olan ülkemizde bu teklifle birlikte tur süresince turist rehberi bulundurma zorunluluğu ortadan kaldırılıyor. Tescilli yapılar, müze ve öğren yerleri dışındaki alanlarda turist rehberi bulundurma zorunlu olmuyor. Peki, bu turlara hangi nitelikteki insanlar rehberlik edecek biliyor muyuz? Yahu bu iş profesyonellik gerektiren; tarih, sanat, sanat tarihi, coğrafya başta olmak üzere birçok konuda bilgi ve birikime sahip insanların yapması gereken bir meslek. Millî çıkarlara ve stratejilere uygun, güvenilir ve gerçek hikâyelerden sunumlar yapmak gereken bir iş. Bu teklif kanunlaşırsa özellikle yabancı turlardaki hikâye anlatıcılığı kontrol dışına çıkacak, turlarda nelerin konuşulduğu takip edilemeyecek, denetim mekanizmalarımızın zayıflamasıyla kaçak turlarla mücadele akamete uğrayacak, denetimin olmadığı yerlerde hem terör, hem de misyonerlik faaliyetleri daha da artacak. Sonuç olarak mevcut teklif beraberinde büyük millî güvenlik sıkıntılarını da yanında getirecektir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de şu anda ön lisans düzeyinde 47, lisans düzeyinde ise 46 turist rehberliği bölümü var ve her yıl 4.300 mezun veriliyor. Bu teklifle, her branştan lisans eğitimci alan, dil bilgisine sahip olmayan herkes turist rehberi olabilecek. Teklif gerekçesinde dillendirilen turizm sektöründe yaşanan değişikliklere ve ihtiyaçlara yanıt vermek, turist rehberliği mesleğinin kalitesini artırmak hususunu tekrar hatırlatarak kalitenin ve profesyonelliğin bunun neresinde olduğunu takdirlerinize sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, Türkiye bir turizm cenneti. Bir yandan inanç turizminde zirve, bir yandan denizde, kumda, güneşte zirve, bir yandan tarihte zirve. Böyle bir ülke, çok rahat bir şekilde buraya milyonları getirebilir ama nasıl getirecek? Tarım ülkesi olduğumuz gibi, aynı zamanda biz bir madenler ülkesi de olduğumuz gibi bunları doğru kullanmanın yolu hukuktan geçecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Devletler 3 şeyle yönetilir; hukukla yönetilir, ekonomiyle yönetilir ve dış politikayla yönetilir. Hukukunuz olmazsa size yatırımcıların gelmeyeceği gibi aynı zamanda turistler de gelmez. Hukukunuz olmazsa bu ülkedeki her olay size gelecek turistlerinizi etkiler. Deprem etkiler, terör etkiler, başka saikler, heyelanlar etkiler, orman yangınları etkiler, liyakatsiz ve ehliyetsiz kadrolar etkiler. Bunun sonucunda da Türkiye her zaman zarara uğrar. İşte, biz Gelecek-Saadet Grubu olarak bu yasaya doğru bir yasa demiyoruz ve bu yasaya ret oyu kullanacağımızı deklare ediyorum kamuoyunun önünde. Aynı zamanda da iktidarı uyarıyorum: Lütfen, liyakate, ehliyete önem verin ve de siyasi ahlak içerisinde diplomasi yürüterek, aynı zamanda paydaşlarınızla görüşerek bu kanunları bu Meclise getirin, birlikte değerlendirelim, beraberce karar verelim diyoruz.

Saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdağ.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Dışişleri ve Doğu Afrika İşbirliği Bakanı January Yusuf Makamba'ya "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şu an Meclisimizde bir misafirimiz var. Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Dışişleri ve Doğu Afrika İşbirliği Bakanı Sayın January Yusuf Makamba teşrif ettiler. Meclis olarak hoş geldiniz diyoruz, teşekkür ederiz. (Alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman ile 73 Milletvekilinin Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2002) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 108) (Devam)

BAŞKAN – İkinci konuşmacı Sayın Bülent Kaya.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır Sayın Kaya.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin elbette temel problemleri var. Bunlardan bir tanesi de turizm sektörünün içerisinde bulunduğu problemler. Turizm sektörü, ülkemiz açısından özellikle cari açık veren bir ülke olarak cari açığı kapatma noktasında çok önemli bir sektör. Turizmde dünyadaki turizm gelirinden yeterince pay aldığımızı ya da katma değeri yüksek bir turizm hizmeti verebildiğimizi söylemek elbette mümkün değil. Maalesef, buraya gönderilen yasa tekliflerinin birçoğunda olduğu gibi burada da turizm sektörünün temel sorunlarını ele almaktan ziyade, palyatif, günübirlik, sadece sektörün içerisindeki iş dünyasının ihtiyaç duyduğu maliyet azaltıcı tedbirlerle bir yasa teklifini burada görüşmek durumunda kalıyoruz. Oysa turizm sektörünün bunu aşan sorunları var. Maalesef, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu "Kervan yolda dizilir." hesabı birçok sorunu günübirlik çözümlerle halledip bir sonraki çözümü de bir başka gün ortaya koyan, temel yaklaşımlardan ziyade detaylarla uğraşan bir durumla karşı karşıya.

Buradan öncelikle Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna bir tavsiyede bulunmak istiyorum. Elbette 2001 yılında kurulan Adalet ve Kalkınma Partisi ve 2002'de iktidar olan Adalet ve Kalkınma Partisinin içerisinde muhalefet partilerinde milletvekilliği yapan çok değerli milletvekili arkadaşlarımız vardı. Dolayısıyla hem masanın kürsü boyutunda hem de masanın diğer tarafında bulunmaları hasebiyle Meclisin önemini, muhalefette diyalogun önemini ve "Ben iktidarım, her istediğimi yaparım." yaklaşımıyla meselelerin çözümünün çok da mümkün olmadığını bilen bir çalışma kültürüne sahip arkadaşlardı. Zamanla hem muhalefeti hem iktidarı tadan milletvekili sayılarında ciddi bir azalma olduğu için Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunda şu an neredeyse muhalefetin ne demek olduğunu yaşayarak görmüş milletvekili arkadaşlarımızın sayısı çok azaldı, dolayısıyla bu da beraberinde çalışma kültüründe bir diyalogsuzluğu, çalışma kültüründe muhalefeti yok sayan bir yaklaşımı ortaya koyuyor.

Elbette Mart 2024 seçimlerinde birçok önemli belediye meclisinde Adalet ve Kalkınma Partisi muhalefete düştüğü için - belki bunda da bir hikmetilahi vardır- kendileri muhalefetteyken seslerinin duyurulmasının ne kadar önemli olduğunu, meclislerde çoğunluk olanların muhalefeti dikkate alarak sorunları konuşmanın o beldeye, o şehre ne kadar fayda getireceğini yaşayarak görecekları için inşallah o çalışma kültürü bu Meclise de yansımış olur. Yavaş yavaş kendi verdikleri grup önerilerinin belediye meclislerinde reddedilmesinin, hatta makul tekliflerinin dahi reddedilmesinin ne kadar bir duygusal kopuşa yol açtığını eminim Adalet ve Kalkınma Partisindeki arkadaşlar yaşayarak görecekları için buradaki muhalefet partileriyle diyalog kurmanın ne kadar önemli olduğunu belediyelerde bizzat yaşayarak göreceklardır çünkü şimdiye kadar "Nasıl olsa belediye meclislerindeki çoğunluk bizde." diye muhalefetin dediklerine kulak tıkayan bir yerel yönetim anlayışları vardı.

Siyaset bu, bir gün iktidarda olursunuz, yarın muhalefette olabilirsiniz. 2028'e kadar nefesleri yeterse 2028'de, yetemezse bir erken seçimde belki bu Meclis sıralarında kendileri muhalefette olacak ve o zaman aslında iktidarların muhalefette diyalog kurarak bir yasama faaliyetinde bulunmasının ne kadar önemli olduğunu anlayacaklar ama hani eskilerin tabiriyle bade harabül Basra, Basra yıkılmadan önce inşallah bu çalışma kültürünü elde edebilirsek burada çok daha faydalı işler yapma imkânımız söz konusu olmuş olacak.

Bu kanun teklifi, turizm sektöründeki emekçilerden ziyade, turizm sektöründeki patronların ve şirketlerin ihtiyaçlarını temel alan bir kanun teklifi. Sizin Turizm Bakanınız turizm sektörünün ana işverenlerinden birisi, iş adamlarından birisi olursa elbette onun inisiyatifıyla, onun tetiklemesiyle hazırlanacak bir turizm kanununda turist rehberlerinden, emekçilerinden ziyade, elbette turizm şirketlerinin, seyahat acentalarının ihtiyaçlarına, onların maliyetlerini düşürücü tedbirlere öncelik verilmesini beklemekten başka bir şey söz konusu olamaz.

Bugün Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin bir diğer garabeti ve AK PARTİ'nin iş tutuş tarzının bir diğer garabeti de şudur ki: Turizmle ilgili bir konuda devletle iş yapmaması ya da kamuyla iş yapmaması gereken yöneticilerin tam da turizm sektörünün ana oyuncularından birisi olarak yürütme erkinin başında olması. Hatta Sayın Turizm Bakanı bir sözünde "Ya, ben kaç para maaş aldığımı dahi bilmiyorum, maaşın bir önemi yok ki." demişti. Ben de "Bir iş yerine iş müracaatında bulunan bir kişiye patron şunu sorar: 'Kaç para maaş istersin?' diye, kasanın başında olacaksam maaş fark etmez." demiştim. E, siz de turizmle ilgili teşviklerin başında bulunuyorsanız elbette sizin kaç para maaş aldığınızın bir önemi yok, kasa sizin çünkü. Dolayısıyla bu yasa da sizin maaşınızı kat kat çıkaracak şekilde kendi şirketlerinize, kendi seyahat acentelerinize olumlu katkılar sunacak bir yasa. Bu sistem yürümez değerli arkadaşlar. "Kamu gücünü elinde bulunduran kişilerin kamudan uzak kalması gerekir." diye siyasi etik yasası varken, daha doğrusu etik kuralı varken maalesef sağlık sektöründe olduğu gibi, turizm alanında da sektörün ana oyuncularından bir tanesini biz sektörle ilgili karar veren kamunun başında tutuyoruz. Dolayısıyla onların hazırlayacağı kanun, onların öncelikleri önceliği asla olmaz, kendilerinin ve kendisi gibi iş adamlarının önceliği olur.

Görüşülmekte olan Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nde bir kısım öneriler getiriliyor; turist rehberi olma şartlarının çeşitli üniversite bölümlerinden mezunları kapsayacak şekilde genişletilmesi, yabancı dil şartlarının ortadan kaldırılması yani mesleğe kabul şartlarının kolaylaştırılmasını merkeze alan bir yasa. Elbette bununla, turist rehberi olmak isteyen birçok kişiye istihdam alanı sağlandığı şeklinde bir savunma yapılabilir ama bunun beraberinde rekabeti artıracak, dolayısıyla turizm sektöründeki emek yoğunluklu çalışan kişilerin ücretlerinde çok ciddi düşüşlere ve dolayısıyla onların vasıflarında da çok ciddi düşüşlere yol açacağını görmemek için herhâlde turizm sektöründe faaliyet gösteren bir iş adamı olmak lazım.

Dolayısıyla evet, burada, turist rehberleriyle ilgili bir kısım düzenlemeler yapılıyor ama temel olarak bu turist rehberlerinin uzmanlığı, yeterliliğiyle ilgili koşullarının hafifletilmesi Türkiye'nin dünya turizmindeki rekabetine imkân sağlamaktan daha çok, o şartları ortadan kaldıran bir kısım handikapları beraberinde barındırdığını üzülerken görüyoruz. Dolayısıyla turist rehberlerinin Türkçe tur düzenleme zorunluluğunun gevşetilmesi ve yabancı dil yeterliliğinin ön koşul olarak fiilen kaldırılması elbette -ifade ettiğimiz gibi- mesleğe girişlerde bir nevi kolaylık sağlar ama yabancı dil gerektiren turizmin kendine has rekabet koşullarını özellikle -dediğim gibi- cari açığı kapatma konusunda iç turizmden ziyade dış turizmin etkili hâle getirilmesiyle ilgili hususlarda maalesef ülkemizin elini gevşeten hususlar olarak ortaya çıkabilecektir.

Burada, sektörün ihtiyaçlarını karşılamak yerine seyahat acentalarının kârlılığına öncelik verildiğini ifade etmiştim.

Dolayısıyla turist rehberlerinin birden fazla dilde tur sunabilmeleri ve kendi alanlarında uzmanlaşmış bilgiye sahip olmaları, küresel turizm pazarında elbette ülkemize avantaj sağlayabilir. Ancak yabancı dil şartının kaldırılması ve ilgisiz alanlardan gelen rehberlerin turist rehberleri olarak işe alınması, uzun vadede Türkiye'nin uluslararası turistler için cazibesini zayıflatabilir ve bu, bir turizm destinasyonu olarak maalesef ülkemize zarar verebilir. Düzenlemeler ideal olarak giriş standartlarını sulandırmak yerine, mesleğe giren iş gücünün niteliklerini geliştirmeyi hedeflemelidir. Turizm de dâhil olmak üzere Türkiye'deki çeşitli sektörlerde gözlemlenen profesyonellik erozyonu, sektörün bütünlüğünü ve rekabet gücünü korumak için yüksek standartların korunmasının önemini ortaya koymaktadır. Turizm sektöründe yer alan iş gücünün vasıfsızlaştırılması yönündeki eğilim, turizm sektörünün karşılaştığı zorlukları çözmek yerine maalesef daha da artıracaktır. Özetle, önerilen kanunun başarısı, uygulanmasına ve turizm sektöründeki paydaşların getirdiği değişikliklere uyum sağlanmasına bağlıdır. Turist rehberliği konusunda uzmanlık eğitimi almamış kişilerin mesleğe girmesine izin verilmesi olumsuz sonuçlar doğuracaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Yasa teklifi ve önerisinin, özellikle iktidar grubu ve iktidar grubuna destek veren milletvekili arkadaşlarımız tarafından yönelttiğimiz eleştiriler dikkate alınarak, Genel Kurulda ülke turizmimizin dünyayla rekabet edebilir ve Türkiye turizmimizi dünyada katma değeri yüksek bir sektör hâline getirci yapıcı eleştirilerimizle birlikte dikkate alınarak yasalaşmasını temenni ederek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

İYİ Parti Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Aykut Kaya konuşacaklar.

Buyurun Sayın Kaya. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYKUT KAYA (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile ilgili partim adına söz almış bulunuyorum. Turist rehberleri, turizm sektörünün en önemli yapı taşlarından birisidir. Memleketimizin kültürünü, sanatını, tarihini, doğal güzelliklerini, somut ve soyut olan kültürel mirasını ve millî değerlerimizi doğru ve güvenilir şekilde aktaran temsilcilerdir. Ülkemizi dışarıya açan ve sürekli tanıtan kocaman pencerelerdir. Bu kanun teklifinin özellikle ilgili kurumlara ve uzmanlara sormadan dayatılmasının çok ciddi sorunları beraberinde getirdiği, ekonomik istihdam ve kültürel açıdan tehlikeli olduğu, hatta millî bir sorun içerdiği görülmektedir. Söz konusu kanun teklifinde yer alan 8, 9, 10 ve 11'inci maddeler, Anayasa'nın 135'inci maddesine aykırı unsurlar taşımaktadır. Ayrıca 6326 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin değiştirilmesi hâlinde ise organ üyelerinin ve çalışan personelin de 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi tutulması ve onlara da yeşil pasaport verilmesi gerekmektedir.

Kıymetli milletvekilleri, öncelikle üzerinde durulması gereken ciddi öneme sahip 3 konu var. Birincisi, yabancı dil bilmeden rehberlik yapmanın yolunun açılması; ikincisi, arkeoloji ve sanat tarihi bölümü mezunlarının rehber olabilmemesinin kolaylaştırılması ve üçüncüsü, otobüste rehber bulundurma zorunluluğunun kaldırılması ve nokta yani müze rehberliğinin getirilmesi. Bunlar arasında en kötü ve yıkıcı olan, otobüste turist rehberi bulundurma zorunluluğunun kaldırılması. Bakınız, rehberlik sadece müzede anlatım yapılarak gerçekleştirilen bir meslek değildir. Rehberlik eğitimi, sadece kültür ve tarih bilgisi içermez. Yol, güzergâh, problem çözme, ekonomi, sosyal ve kültürel yapı hakkında bilgi paylaşımı gibi onlarca konuyu içerir. Bir rehber, bir müze kapalı olduğunda alternatif tur rotasını belirleyebilecek alan bilgisine ve turistlik uzmanlığa sahiptir. Acil bir durum olduğunda tüm problemleri Türk misafirperverliğiyle ve nezaketiyle çözen, turistlerin en geniş merakına yönelik sorularına cevap veren kişidir rehber. Memleketimize ait yol kenarındaki bir ağacı, meyveyi, bitkiyi dahi anlatım konusu yapan kişidir. Dolayısıyla rehberliği sadece müzeyle sınırlandırmak çok büyük bir yanıltır. Kahvaltı, öğle yemeği, akşam yemeği, turizm işletmeleriyle iletişim ve turun başından sonuna kadar tamamının tek yetkili yöneticisi turist rehberidir.

Bakınız, sorun, sorunu doğuruyor. Plansız, etki analizi olmadan ve uzman paydaşlarla görüş alışverişi yapılmadan uzun vadede nelerle karşılaşacağız. Rehberlerin faaliyet alanı sadece müzelere indirgenmek isteniyor, daraltılıyor. Buna karşılık rehber sayısı gereğinden fazla çoğaltılıyor. Diyelim ki müzede çalışan arkeolog ve sanat tarihçileri rehber olunca "Esas rehberler ne iş yapacak?" diye size soruyorum. O zaman rehberlik mesleği kalacak mı ortada? Ayrıca, etrafta onlarca bölümden mezun kişi ve dil bilmeyen rehber olunca o rehberler bu kadar çok rehberin olduğu yerde geçimlerini nasıl sağlayacak?

Bakınız, 11'inci madde uyarınca otobüste rehber bulundurma zorunluluğu kaldırılırsa ne olur? Çok net ifade edeyim: Bu meslek ortadan kalkar. Karadeniz Bölgesi gibi doğal güzellikleriyle öne çıkan destinasyonlarda seyahat acenteleri zaten rehber bulundurmamak istemiyordu. Seyahat acenteleri rahatlıkla başıboş turlar yapmaya başlar. Bilgi kirliliğinden tutun da kalitesiz ve çok problemli, turistlerin müşterileri memnuniyetinin zerresinin olmadığı turlar yapılır.

Turist rehberlerinin en önemli görevlerinden biri, ülkenin tanıtımını sağlamak ve olumlu imaj oluşturmaktır. Zaten bulunduğumuz konum itibarıyla yurt dışında hâlen iyileştirmeye çalıştığımız bir imajımız var. Bu imaj, eğitimsiz ve bilgisiz kişilerce yerle bir edilir. Rehberin en önemli özelliği olan bakmak ile görmek arasında ortaya koyduğu fark tamamen ortadan kalkar. Yerli ve yabancı turistler kendi hâline bırakılmış olur. Ayrıca, millî hassasiyetlerimizin göz önünde bulundurulmadığı durumlar da görülebilir. Mesela, yabancı ziyaretçilere "mavi vatan", "mübadele", "sözde Ermeni soykırımı", "Avrupa Birliğiyle olan ilişkiler", "Gazze meselesi" gibi konularda ne anlatılacağını nasıl kontrol edeceksiniz? Manipülatif, art niyetli tutumlar karşısında ne yapacaksınız? Bunları nasıl denetleyeceksiniz? Etik dışı hareketleri nasıl cezalandıracaksınız? Ülkemizin tanıtımı için harcanan milyonlarca dolarlık yatırımların karşılığını nasıl gözeteceksiniz?

(Uğultular)

AYKUT KAYA (Devamla) – Sayın Başkanım, ses geliyor, müdahale edebilir misiniz?

BAŞKAN – Sayın arkadaşlar, lütfen kuliste konuşabilir miyiz. Arkadaşlar, hatibin dikkatini dağıtmayalım.

Buyurun.

AYKUT KAYA (Devamla) – Teşekkür ederim.

Diğer bir konu, turist rehberleri sadece müzede rehberlik yapmak zorunda bırakılırsa rehberler bu işi yapmayı zaten bırakır, sektörü anında terk eder. Rehberlerimizin WhatsApp gruplarında çoktan konuşuldu bu durumlar. Günlük taban ücreti almakta zorluk yaşayan rehberlerin birkaç saatlik müze anlatımıyla ekonomik anlamda hayatını sürdürmesi mümkün olmaz. Rehberler zaten yoğun sezonda beş altı ay çalışarak tüm yıl geçinmeye çalışmaktadır. Ülkenin en entelektüel meslek gruplarından biri olan turist rehberliği de bu şekilde tarihe gömülmüş olmayacak mı? Nitelikli, eğitilmiş, güvenilir rehberlerimizi göz göre göre neden kaybedelim? "Rehberlik millî bir meseledir." dedik. Bakınız, yabancı tur operatörlerinin yabancı personelle turlar düzenlemesi durumu oldukça kritiktir. Yabancı uyruklu ve zihniyetinden emin olamadığımız rehberlerin doğru bilgidan uzak, tarihimizi ve geçmişimizi karalayacak propagandaları kendilerine malzeme etme durumunu da göz ardı edemeyiz. Görüştüğümüz teklifin kabulü ise hassas konularda Kültür ve Turizm Bakanlığından belgeli turist rehberleri dışındaki kişilerin anlatım yapmasına izin vermenin yolunu açacaktır.

İkinci konu, arkeoloji ve sanat tarihi gibi bölümlerden mezun olanlara kısa sürede rehber olma hakkı tanınması problemi. Hiçbir meslek kolay elde edilmemelidir. Her mesleğin gereklilikleri vardır, rehberlik mesleği de bir müfredata tabidir ve onlarca ders alarak rehber yetiştirilmektedir. Nasıl ki bir rehber arkeoloji bilgisini belli bir seviyede biliyorsa arkeolog veya sanat tarihçisi de turist rehberliği mesleğinin tüm inceliklerine asla hâkim değildir, hepsi ayrı mesleklerdir.

(Uğultular)

AYKUT KAYA (Devamla) - Sayın Başkanım, devam ediyor, müdahale eder misiniz?

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, sohbet eden arkadaşlar... Değerli arkadaşlar o kadar kaptırmışlar ki beni bile duymuyorlar. Hatibin süresini durdurun. Sayın vekiller, lütfen kuliste devam edelim. Bakın, sektörün sorunlarını iyi bilen bir hatip konuşuyor, dinleyelim lütfen, dikkati dağılıyor.

Buyurun Sayın Vekil.

AYKUT KAYA (Devamla) - Teşekkür ederim.

Mevcut Turist Rehberliği Meslek Kanunu ve yönetmeliğinde diğer mesleklerden rehberlik mesleğine geçilmesi için gerekli hususlar açıklanmıştır, ayrıca bir mevzuat değişikliğine gerek yoktur. Zaten diğer bölümlerden mezun olanlar sertifika programıyla rehber olabiliyorlar. Burada ayrı bir husus var. Günümüzde iki yıl ön lisans okuyarak rehber olunabiliyor, hatta bir yıl tezsiz yüksek lisans programları var, bu şekilde de bir yılda rehber olunabiliyor. Diğer çoğu meslekte olduğu gibi rehberlik de mevzuat gereği ön lisans, lisans ve yüksek lisans turist rehberliği bölümü mezunu olmak veya sertifika programını başarıyla tamamlamakla icra edilmektedir. Zorunluluk olduğu hâllerde TUREB zaten sertifika açma yetkisine sahiptir.

Gelelim yabancı dil bilmeden rehberlik yapılması mevzusuna. Bir kere biz ülkemizi Türkçe nasıl tanıtacağız yabancılara? Türkçe zaten hâlihazırda tüm turist rehberlerinin ana dilidir. Rehberliğin fitratında yabancı dil vardır. Yeni taslakta, yabancı dil bilmeden rehberlik kavramı getirilmesi isteniyor ancak Çince gibi Uzak Doğu dillerini de bilen rehber sayısını artırmak istiyorlar. Bu ne tezatlıktır? Şunu da söylemeden geçemeyeceğim: Dil öğrenmek ve bilmek bir sanattır, herkes bu sanatı icra edemez, dil eğitimi de meşakkatli bir süreçtir.

Bakın, ETS'nin 2022 verilerine göre, ülkemizde TOEFL sınavına girenlerin ortalama puanı 86, oysa aynı puan İtalya'da 93, Yunanistan'da 95; bunlar turizm alanında rekabet ettiğimiz ülkeler. Şu an yabancı dil bilmeden rehberlik getirirsek yabancı dillerde rehber bulmak önümüzdeki beş yıl içinde çok büyük bir problem olacaktır ve dil bilen rehber yetiştirmek zaman alacağı için önümüzde çözmemiz gereken bir problem daha yaratmış olacağız.

Rehberlik alanındaki bu düzenlemeyi ülkemiz iş gücü piyasasındaki en büyük problemlerden biri olan beceri uyumsuzluğu çerçevesinde de ele almak lazım. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezinin 2019'da yaptığı araştırmaya göre, ülkemizdeki işlerin yüzde 62'sinde beceri uyumsuzluğu sorunu vardır yani çalışanlar ya yaptıkları iş için gereken becerilerden fazlasına sahiptir ya da gerekli becerilere sahip değildir. Üretim kaynaklarının yanlış dağılımı var da diyebiliriz ülkemizde. Eğer "Verimlilik artışı sağlayacağız, sürdürülebilir bir büyüme modeli tesis edeceğiz." gibi hedeflere ulaşacaksak bu sorunu aşmamız lazım. Oysa biz ne yapıyoruz? Beceri uyumsuzluğunun daha da derinleşmesi için uygun zemin hazırlayan yasa tekliflerini konuşuyoruz.

Bu yasa teklifinden sonra ne gibi teklifler gelebilir diye de merak ediyor insan. Örneğin, yüzme bilmeyenlerin gemi adamı olmasının önünü açan bir teklif gelecek mi acaba? Riskli mesleklerde iş güvenliği kriterlerini gevşeten bir düzenleme teklifi de beklenebilir. Eğer bu tür yanlış tekliflere hep beraber "Hayır." demezsek bunlardan daha kötü tekliflerin de önünü açmış olmayacak mıyız?

Kıymetli vekiller, turizm sektörüne yönelik teklifler görmek Antalya Milletvekili olarak beni mutlu ediyor ancak kaş yapayım derken göz çıkaracak tekliflerin ne Antalya'ya ne de ülkemize bir faydası olmaz. Turist rehberliği geliştirilmesi gereken alanlardan biri mi? Evet, kesinlikle buna katılıyorum. Bizim ülkemizdeki turist memnuniyetini daha çok artıracak daha nitelikli rehberlerin gelişimini desteklememiz gerekiyor. Gündemimizdeki teklif ise bırakın nitelik artışı sağlamayı, meslek alanının çekiciliğini tamamen ortadan kaldırma gibi olası bir etkiye sahip. Keşke bu teklif hazırlanırken rehberlerle görüşülse, onların fikirleri alınsaydı. Keşke turizm sektörünün gerçekten iyiliğini isteyen sektöre hâkim paydaşlarla fikir alışverişi yapılsaydı. İstisare mekanizması çalışmayınca doğrudan veya dolaylı olarak sektörlere ciddi hasar veren teklifler hazırlanabiliyor işte.

Madem istisare eksikliğine ve turizm sektörüne değindim, bir Antalya Milletvekili olarak kendi bölgemde gözlemlediğim sorunlardan birini de burada sizlerle paylaşmak istiyorum. Geçenlerde memleketim Manavgat'a bağlı turizmde bir dünya markası olan Side'deydim. Öncelikle, Antalya'ya gelen 15 milyon civarında turistin yaklaşık üçte 1'i Manavgat'a gelmekte ve bunların da büyük bir kısmı Side'yi ziyaret etmektedir. Side uluslararası turizm alanında bir dünya markası. Dolayısıyla, buraya hem merkezî hükûmetin hem de yerel belediyenin özenle ilgi göstermesi gerekiyor. Son yıllarda Kültür ve Turizm Bakanlığının kültürel ve tarihî varlıkların ortaya çıkartılmasında çok güzel ve ciddi çalışmalar yaptığını görüyoruz, bu çalışmaların hepsi kamuoyu tarafından da takdirle karşılanıyor. Lakin, kültürel ve tarihî varlıklar ortaya çıkartılırken buradaki esnafın, burada yaşayan vatandaşların görüşleri alınmamış, onların ihtiyaçları göz ardı edilmiş, kendilerine yeterli bilgi verilmemiştir. Sonuçta, Side geçmişten bugüne tarihiyle, ticaretiyle var olmuş bir yerimizdir, bu şekilde bütündür.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, önceden Side'nin girişinde olan otopark alanını Side Karşılama Merkezi olarak yeniden yapılandırmış. Burası araçların, taksilerin, dolmuşların, tur otobüslerinin, yerli ve yabancı misafirlerin geldikleri ilk noktadır fakat burayı oluştururken buradaki esnafın, burada yaşayan vatandaşların görüşü alınmamış, onların ihtiyaçları göz ardı edilmiş ve kendilerine de yeterli bilgi verilmemiştir. Yeni hâli tam bir keşmekeşe dönmüş durumda, tamamen toz toprak içerisinde. Yola çakıl serilmiş, engelli vatandaşlarımız ve bebekli aileler gitmekte zorlanıyorlar; bir an önce Side'nin dokusuna uygun bir parke taşının oraya döşenmesi gerekir. Dolmuşçuların peron sayıları yetersiz, kimin nerede duracağı belli değil; bir an önce dolmuşçu esnafımız için bir düzenlemeye gitmek gerekmektedir. Taksicilerin yeri değiştirilmiş, en sona atılmış; taksici esnafımızın bir an önce eski yerlerine taşınması önem arz etmektedir. Eskisine göre otoparkın çok küçüldüğünü görüyoruz. Esnafımız, vatandaşımız arabasını nereye park edecek? Bir an önce otoparkın büyütülmesi için ivedilikle bir yer açılması gerekmektedir.

Yine, gölgelik yok, çöp kutusu yok, yeterli tuvalet yok; bunlar temel ihtiyaç. Yazın 40-45 derece sıcakta, turizmin en yoğun olduğu dönemde yerli ve yabancı misafirlerimiz, esnafımız perişan olacaktır. Yetkilileri uyarıyorum: Bir an önce gereken önlemleri alın.

Yine, diğer önemli bir konu, girişte 1'inci kapımız var, oradan 2'nci kapıya kadar ulaşım golf araçlarıyla ve belediyenin sağladığı minibüslerle sağlanıyor. Buradaki temel sorun bekleme sürelerinin fazla olması ve ulaşım araçlarının yetersizliğidir. Bir an önce ulaşım araçlarının çeşitlendirilmesi ve sayılarının artırılması gerekmektedir.

Manavgat'tan buraya on beş-yirmi dakikada minibüsle gelen bir misafirimiz 1'inci kapıdan 2'nci kapıya yarım saatte gidemiyor, 700-800 metrelik bir mesafeden bahsediyoruz. Bekleme olmadan ulaşımın kesintisiz sağlanması gerekir. Hafif raylı sistemle kesintisiz dolaşacak bir ring hattı oluşturulabilir. Golf araçlarının ve belediye taşıma araçlarının sayılarının bir an önce artırılması gerekiyor.

Mevcut Side Postanesi Side'ye yakışmamakta, yetersiz gelmektedir. Sadece 1 personelin çalıştığı bir Side Postanesi

var. İvedilikle oradaki istihdam sayısının artırılması, PTT Bankın devreye girmesi, yeni ATM'lerin eklenmesi gerekmektedir.

Side'nin içindeki mevcut sorunlardan biri de tuvalet eksikliğidir. Side'nin 4 meydanına 4 tane konforlu tuvalet yapılması gerekmektedir, bu da bir temel ihtiyaçtır. Bunların çoktan çözülmüş olması gerekmekteydi.

Yine, çöp arabasının modernize edilmesi gerekmektedir. Çöp arabasından akan pis su hem sokağı kirletmekte hem de koku yaymaktadır. Side'mize bu çöp arabası yakışmamakta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Kaya.

AYKUT KAYA (Devamlı) – Kültür ve Turizm Bakanlığının Side meydanına bir "info desk" koyması gerekmektedir. Gelen misafirlerin talep, şikâyet ve sorunları buraya iletilmelidir. Bu, gelen yerli ve yabancı misafirlerimiz ile bizim aramızda bir güven oluşturacaktır. Şu an en önemli sorunlardan biri de Side esnafımız sabah on birden sonra araçla ya da motorla Side'ye giriş yapamamaktadır, dışarıdan yemek bile söyleyememektedirler. Esnafımıza en azından her dükkâna kayıtlı elektrikli bir mobilette giriş çıkış-izni verilmesini savunuyor ve destekliyoruz.

Kanun teklifleri hazırlanırken nasıl istişare önemli dediysem yerelde alınacak aksiyonlar için de aynısı geçerli. Bu nedenle, Side'yle ilgili kararlar alınırken bölge esnafını ilgilendiren konularda esnafın da istek ve görüşleri alınıp ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalıdır.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

Sayın Suiçmez, bir söz talebiniz vardı.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'da 350 kişinin istihdam edildiği Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Çağrı Merkezinin kapatılacağına dair haberler aldıklarına ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Sayın Başkan, Trabzon'da 350 kişinin istihdam edildiği Nüfus Ve Vatandaşlık İşleri Çağrı Merkezinin kapatılacağına dair haberler almaktayız. 350 kişinin işsiz kalacağı, bu durumun ciddi mağduriyetlere yol açacağı ve kamu vicdanını yaralayacağı açıktır. Sayın İçişleri Bakanından Trabzon Çağrı Merkezinin kapatılmasının sebebini ve bu kararın ardından işsiz kalacak yüzlerce çalışan için planlanan herhangi bir çözümün olup olmadığını öğrenmek istiyoruz. Eğer henüz bir çözüm üretilmediyse bu insanların mağduriyetini nasıl gidereceksiniz? Neden bir ay önce değil de bugün bu kapatma kararı alınmıştır? Seçim sonuçlarından kaynaklı Trabzonlu vatandaşlarımıza ceza mı verilmek istenmektedir? Çağrı Merkezini kapatmak yerine, bankamatik memurluğa son verin. Çağrı Merkezinin kapatılmasını durdurun, insanları mağdur etmeyin.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman ile 73 Milletvekilinin Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2002) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 108) (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Giresun Milletvekili Sayın Ertuğrul Gazi Konal konuşacaklar.

Buyurun Sayın Konal. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ERTUĞRUL GAZİ KONAL (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Türkiye Büyük Millet Meclisimizde turizm sektörümüz ve turist rehberliği mesleğinin geleceği adına kritik bir kanun teklifini ele alıyoruz. Global ölçekte yaşanan hızlı değişimler ve turizm sektöründeki evrimin bu değişiklikleri kaçınılmaz hâle getirdiği öngörülmektedir. Bu kanun teklifi turist rehberlerimizin niteliklerini güçlendirme, mesleki standartları yükseltme ve turizm sektöründeki hizmet kalitesini artırma amacını gütmektedir.

Bilindiği üzere, turizm ülkemizin en stratejik ekonomik sektörlerinden biri olarak kabul edilmekte ve sektördeki her türlü düzenleme geniş kapsamlı etkiler yaratmaktadır. Bu bağlamda, turist rehberleri ve seyahat acenteleriyle ilgili olarak yapılacak olan bu düzenlemeler hem sektör profesyonellerinin hem de ülkemizi ziyaret eden milyonlarca turist deneyimini doğrudan etkileyecek niteliktedir. Turizm sektörü, globalleşen dünyamızda ülkelerin en güçlü diplomasi araçlarından biri hâline gelmiş olup bu sektör üzerinde yürütülen politikalar uluslararası ilişkiler açısından da büyük önem taşımaktadır.

Türkiye, tarihî ve kültürel mirasıyla dünya çapında önemli bir turizm merkezidir ancak bu potansiyeli daha etkin kullanabilmek ve uluslararası rekabetçiliğimizi artırmak için sektörel bazı düzenlemelerin yapılması kaçınılmazdır. Öncelikle, turist rehberliği mesleğinin tanımının çağın gerekliliğine uygun şekilde yeniden yapılandırılması gerekmektedir. Mevcut sistem 2012 yılında yürürlüğe giren 6326 sayılı Kanun'la düzenlenmiş olup değişen koşullar ve sektörün taleplerine cevap verebilmek için yeniden gözden geçirilmesi şarttır.

Bu kanun teklifiyle turist rehberlerinin mesleğe kabul şartları güncellenmekte, özellikle stratejik dil becerilerinin teşviki ve sanat tarihi ile arkeoloji mezunlarının mesleğe kabulü gibi konulara özel düzenlemeler getirilmektedir. Bu, Türkiye'nin turist potansiyelinin daha geniş bir yelpazede değerlendirilmesine olanak tanıyacak ve kültürel zenginliklerimizin global platformda daha etkin tanıtımını sağlayacaktır. Ayrıca, turist rehberliği sertifika programları ve uygulama gezilerinin kalitesinin artırılması hedeflenmektedir. Yetersiz kalan eğitimlerin Kültür ve Turizm Bakanlığının gereksinimlerine uygun şekilde, belirli süreler içinde revize edilmesi sağlanacaktır. Eğitim kalitesinin yükseltilmesi, turist rehberlerinin alan bilgisi ve profesyonelliklerinin artırılması açısından kritik önem taşımaktadır.

Teklifin bir diğer önemli yönü ise alışveriş amaçlı tur düzenlemesi sırasında müşterilerin bilgi ve onayı olmadan yapılan yönlendirmelerin engellenmesidir. Bu durum, turist rehberleri ve seyahat acentelerine yönelik cezai yaptırımların artırılmasını içermektedir. Bu düzenlemeyle turizm sektöründe şeffaflık ve güvenilirliğin artırılması, ziyaretçilerin memnuniyetinin ve ülkemize duyulan itibarın korunması hedeflenmektedir.

Değerli milletvekilleri, turizm ülkemizin en önemli gelir kaynaklarından biridir ve turist rehberleri bu sektörün vazgeçilmez unsurlarıdır. Onların mesleki yeteneklerinin artırılması, dil becerilerinin çeşitlendirilmesi ve hizmet kalitesinin yükseltilmesi bütün olarak turizm sektörünün ileriye taşıyacaktır, buna kanaatimiz tamdır. Ülkemiz kazansın, milletimiz kazansın ancak kazanırken de asıl değerlerimizi korumak zorunda olduğumuzu da unutmamamız gerektiğini belirtmek istiyorum. Vatana, millete âşık bir birey olarak, cennet vatanımızı, şanlı topraklarımızı, doğal güzelliklerimizi, kadirşinas milletimizi, binlerce yıldır yaşatılan örf ve âdetimizi tüm dünyaya tanıtalım istiyorum ama bu tanıtımda aslına uygun, kendi insanımız tarafından sunum yapılması gerektiğini düşündüğümü de yüce Meclisimizde altını çizerek söylemek istiyorum.

Kendi şehrim Giresun'dan örnek vermek istiyorum: 1071'de Anadolu'nun fethiyle bölgeye yerleşmiş Çepni boyunun en yoğun yaşadığı, 1919'da Anadolu'nun işgaliyle ilk millî mücadele meşalesini yakmış, içerisinde Osman Ağa ve Hüseyin Avni Alparslan komutasında 42'nci ve 47'nci gönüllü Alayları çıkarmış, yiğitliği ve kahramanlığıyla tarih sahnesinde yer almış memleketimi herhangi bir farklı ülkeden gelen bir turist kafilesinin, kendi rehberleri eşliğinde, kendilerince, aslımızı yanlış

yorumlamalarını asla kabul edemeyiz diyorum. Şanlı tarihimiz Çanakkale başta olmak üzere her bir karış toprağında kahramanlıklarla dolu olan Anadolu'yu farklı lanse ettirmek ve insanların kafalarında hizip çıkarmak isteyen zümrelere istemsiz fayda çıkaracağı kaygısı söylenmiştir, buna da asla müsaade edilmeyeceğini ve edilmemesi gerektiğini buradan beyan etmek istiyorum.

Sonuç olarak, turizm sektörünü ve özellikle turist rehberliği mesleğinin sorunlarını çözmeye yönelik bu kanun teklifinin sektörün tüm paydaşları, üniversitemizdeki bilim adamlarımızla yapılacak diyalog ve iş birliğiyle geliştirilmesi gerektiğine inanıyor, bu sayede hem turizm sektörümüzün güçlendirileceğini hem de ülkemizi ziyaret eden misafirlerimize unutulmaz anılar sunulabileceğini düşünüyorum. Sürecin objektif, şeffaf ve kapsayıcı olarak yönetilmesi, teklifin değerlendirilmesindeki özen için tüm yetkililere teşekkür ediyor, ülkemize hayırlar getirmesini diliyorum.

Değerli milletvekilleri, konuşmamı seçim bölgem Giresun'dan bahsederek bitirmek istiyorum. Giresun, turizm konusunda saklı kalmış bir hazinedir esasında, doğal maden suları dağdan taştan akmaktadır. El değmemiş, bakir kalmış yaylaları, bugün dünyada parmakla gösterilen Davos'tan hiçbir farkı olmayan Kulakkaya Yaylası, İsviçre Alplerini kısındıracak Kümbet Yaylası, şifalı Göksu Travertenleri, havasıyla, suyuyla dünyanın enleri arasında yerini alan Şebinkarahisar Tamzara Mahallesi, eşine rastlanmayan, devasa doğal Türkiye haritası olan Keşap Şahin Kayası, Doğu Karadeniz'de üzerinde tek yaşam olabilecek tarihî mitolojik Giresun Adası, yapayının inşa edilmesi imkânsız yakın olan Espiye Yedi Değirmenler gibi saymakla ve anlatmakla yorumlayamayacağım onlarca eşsiz mekânı barındıran bir şehri yeterince tanıtamamanın üzüntüsünü yaşıyorum.

Komşu şehirlerimiz Samsun'dan Ordu'ya, oradan Giresun'u transit geçerek Trabzon ve Rize'ye devam eden sektör paydaşlarını, yetkililerimizi ve siz değerli milletvekillerimizi bu vesileyle cennet memleketim Giresun'a davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Konal.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Zülkûf Uçar konuşacaklar.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Sayın Başkan, öncelikle teşekkür ediyorum.

Ben bu Mecliste bulunan Sayın Genel Kurulu, değerli halklarımızı ve zindanlarda esir tutulan bütün siyasi tutsakları selamlayarak geçmiş bayramlarını da kutluyorum.

Sayın Genel Kurul, değerli halklarımız; sizleri tekrardan saygıyla selamlıyorum. Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nda değişiklikler öngören kanun teklifinin geneli üzerinde söz aldım.

İktidar tepeden inme yasa tekniğinde ısrarcı olmaya devam ediyor. Yasa sürecinde turizm sektörünün temsilcileriyle görüşülmemiş, emekçilerin talepleri esas alınmamış ve sermayenin azamî kâr arayışı tek ölçüt olarak kabul edilmiştir. Demokratik yasa tekniği bakımından toplumun ilgili kesimlerinin yasa yapma sürecine dâhil edilmesi bir zorunluluktur ancak toplumla arasında derin fay hatları oluşturan bu iktidarın demokrasi ve emek hassasiyeti olmadığı açıktır; asıl derterli sermaye sahiplerini ve zenginleri memnun etmek, yandaşlarına daha geniş bir kâr sahası açmaktır.

Türkiye'de uzun yıllardır turizm sektörü başlıca kâr araçlarını toprak rantı, ormanlık alan talanı, sahillerin gasbı ve emek sömürsünden almaktadır. Kıyılar ve sahiller halkın ücretsiz yararlanacağı kolektif mülkiyet alanlarıdır. Buna rağmen, mevcut iktidar anlayışından referans alan sermaye sahipleri halka kapatılan sahillerden fahiş ücretlerle büyük kârlar edinmektedir. Yine türlü hilelerle çöktükleri ormanlık alanları talan ederek kâr uğruna ekokırım faaliyetlerine devam etmektedir. Eldeki kanun teklifi sermayeyi dizginlemek, ekolojik tahribata ve sahillerin gasbına sınır koymak yerine emekçilerin hakkına bir kez daha göz dikmiştir.

Kanun teklifinde göze çarpan ilk olgulardan biri iktidarın sermaye yanlısı, emek karşıtı perspektifidir. Turizm şirketlerinin kâr imkânı gözetilirken turizm emekçilerinin iş sahasını daraltan bir teklifle karşı karşıyayız. Mevcut çalışma koşulları itibarıyla turist rehberleri başta olmak üzere turizm emekçileri onlarca sorunla boğuşmaktadır; güvencesiz iş şartları, düşük ücret, kayıt dışı çalıştırma, uzun iş günü süreleri, istikrarlı olmayan iş imkânı ve daha pek çok sorun. Kanuni düzenleme yapılacaksa öncelikli konu emekçilerinin yaşadığı bu sorunlardır. Peki, iktidar ne yapıyor? Eldeki teklifle emek karşıtı siyasetin ardına düşmüş ve emekçilere hayatı dar etmenin yollarını arıyor. Turist rehberlerinin en az 1 yabancı dil bilme zorunluluğunu fiilen kaldırarak ucuz iş gücü bulmada sermaye sahiplerine geniş bir alan açıyor. Her tur aracında 1 turist rehberinin bulunması zorunluluğunu ortadan kaldırarak sermaye sahiplerine kâr olanağı yaratıyor. Turizm emekçisi rehberler işsizler ordusuna itiliyor. Turist rehberi olma şartları esnetiliyor. Mesleği nitelik kaybına uğratmanın ve işçiler arası rekabeti artırmanın yolunu açarak sermayenin elini kuvvetlendiriyor. Öyle görünüyor ki kanun teklifine iradesi yansıyan tek kesim turizm sektörünün iktidar yandaşı zenginleri.

Bu kanun teklifiyle sermaye-iktidar ortaklığının sömürü, talan ve rant arayışının sonu ve doyma noktası olmadığına şahitlik ediyoruz. Öyle görünüyor ki emekçinin binbir zorlukla kazandığı açık sınırındaki ücretine bile göz dikmiş olan bu ortaklık ülkenin bütün kaynaklarına çökmeye yeminli. Özetle ifade etmek gerekir ki iktidar bir kez daha sermaye sahiplerinin ve zenginlerin memnuniyet tekliflerini hazırlamış ve yurttaşın emeğine göz diken bir düzenin hizmetine sunmak istemiştir. Bu teklif turizm emekçilerinin sorunlarını daha da ağırlaştırmak ve zenginleri daha da zengin etmek amacından ibarettir. İktidar bir kez daha halkın değil, zenginlerin gündemine selam göndermiştir. Emeği yok sayan ve daha da yoksullaştırmayı öngören bu teklifi kabul etmiyor ve iktidarı sosyal adaleti önceleyen bir siyasete davet ediyoruz.

Sayın Genel Kurul, Türkiye'nin geleceği hakkında birçok işaret içeren bir yerel seçimden çıktık. Halk yaptığı tercihlerle Türkiye'nin geleceğine dair iradesini ortaya koyarken devlet özellikle Kürt halkına yönelik ayrımcı, kronik siyasetinde ısrar etmeye devam etti. Sahte seçmenler, Van'da kurulan siyasi pusu, YSK gaspları gibi birçok uygulama ile kolonyal devlet eğilimi tecelli etti. Devletin Kürt halkına dönük bu idare anlayışı bilinen bir olgu. Nitekim dönemin Meclis Başkanı Abdülhalik Renda ve Dâhiliye Vekili Cemil Uybâdın Şark Islahat Planı'na da kaynak olan raporlarında kürdistan topraklarının yönetimi için açıkça müstemleke tarzı idareyi öneriyordu. Kürt halkını yok sayan ve Türkleştirmeye çalışan zihniyete dair öneri onlarca farklı bürokrat ve sömürgeci aydın tarafından defalarca ifade edilmişti. Sorunun özünü anlamak, nihai çözümü bulmak bakımından bu veriler kilit önemdedir çünkü kısmi ve süresel yumuşamalara rağmen devletin Kürt halkı için esas aldığı hâkim anlayış ve yönetim tarzı yüzyıldır aynı şekilde ilerliyor. Hukuktan ekonomiye, kültürel gelişimden siyasete kadar bütün sosyal yaşamda Kürt halkına bu sömürgeci eğilim dayatılıyor. Kürt halkının kendilik ısrarı ve kimlik talebi her türlü şiddet aygıtı ve ahlak dışı, hukuksuz saldırılarla bastırılmaya çalışılıyor. Kürt halkına biat etmeyi dayatan bu siyaset iflas etmiştir, müflis sömürgecilik demokratik yaşam iradesi karşısında tuzla buz olmuştur.

Sayın Genel Kurul, Van'da Kürt halkına kurulmak istenen siyasi pusu girişimiyle sömürgeci idare tarzı bir kez daha deşifre oldu. Van halkının iradesine sahip çıkışı ve Türkiye halklarının dayanışmasıyla boşa düşürülen bu oyun, ayrımcı ve inkârcı idare biçiminin son görünümüdür. Bakınız, sömürgeci idarelerde hukuk esas olarak kolluk üzerinden işler; yakalayan, tasnif eden, karar veren, infazı takip eden, kısacası bütün hukuki sürece nüfuz eden kolluk gücüdür çünkü kolonyal bakışta hâkim ve savcıya inisiyatif verme riskine yer yoktur. Van'da gasp girişiminin protesto eylemleri boyunca bu gerçekliğin en somut ve çıplak hâline bütün bir ülke olarak şahitlik ettik. Yakalamadan tutuklamaya kadar bütün süreci polis yürüttü. Kimin gözaltına alınacağına, gözaltı

süresinin ne kadar olacağına, kimlerin tutuklanacağına bizzat polis karar verdi. Halkın büyük feraseti tarafından boşa düşürülen hile girişimi sonrası asırlık devlet refleksi işkence, gözaltı ve tutuklamayla açığa çıktı. Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Van Şubesi, Van Barosu ve İnsan Hakları Derneği Van Şubesi tarafından yayınlanan rapora göre, plastik mermi, gaz ve tazyikli suyla halka saldıran kolluk tarafından en az 264 kişi darbedilerek, işkence edilerek gözaltına alındı, 30'u tutuklandı. En temel anayasal hakkını kullanmak isteyen halka izin vermek bir yana, toplantı ve gösteri hakkı terörize edilerek engellendi. Her türlü hukuk kuralı çiğnenerek evrensel ve anayasal gösteri hakkı örgüt üyeliği kapsamında soruşturma konusu yapıldı. Normal şartlarda skandal kabul edilecek uygulama Kürt halkına karşı olağan devlet uygulamasına dönüştürülmüştür. Tutuklanan herkesin derhâl serbest bırakılması bir zorunluluktur. Zira, ne kolluğun gözaltı işlemi ne savcının tutuklama talebi ne hâkimin tutuklama kararı hukuki gereklilikleri karşılamaktadır. Usul ve esasa dair bütün hukuk kuralları fütursuzca ayaklar altına alınmıştır. En temel demokratik haklarını kullandıkları için insanların tutuklanması olağan hukuk düzeni bağlamında izahı olmayan bir gerçekliktir. Bütün bu tutuklamalar Kürt halkına yönelik olağanüstü hukuk uygulamasına dayanmaktadır. Bütün Van halkı şunu çok iyi biliyor: Bu tutuklamaları Van halkı tarafından boşa düşürülen hilenizin rövanşı olarak uyguladınız. Bu gözaltılar ve tutuklamalarınız siyasi talimata dayanıyor, hukuki hiçbir temeli bulunmuyor. Tek derdiniz iradesine sahip çıkan yurttaşları teslim almaktır, insanlardan intikam almak, onları hukuk dışı yollarla cezalandırmaktır. Başta söylemiştik, hukuk bu ülkede Kürt yurttaşına yönelik koruma vasfı taşıyor aksine, Kürt halkının kimlik ve hak talebine karşı bir saldırı aygıtı rolündedir ve bu işlevi görmeye devam ediyor.

Bu anlayışın bir güncel örneğini de iki gün önce Şemdinli'de yaşadık. Askerler durdurdıkları köylüleri önce tehdit ediyor, hakarete maruz bırakıyor, ardından keyfi bir biçimde silah kullanıyor çünkü aynı asker, sınırsız saldırı gücüyle donatıldığını, işleyeceği suçların cezasız bırakılacağını biliyor; pervasızlığın sebebi budur. Hukuk Kürt halkına saldıranın meşruiyet aracı, kolluğun koruma kalkındır. Devlete hâkim olan aklın şu hakikati görmesi gerekiyor artık: Yüz yıl boyunca denemediğiniz şiddet ve işkence yöntemi kalmadı, Kürt halkını asimile etmek ve kimlik kaybına uğratmak için başvurmadığınız hile kalmadı, hegemon güçlerin kapısının önünde bekleyip vermediğimiz taviz kalmadı. Takrir-i Sükûn Kanunu, Şark Islahat Planı ve benzeri birçok metinle giriştiğiniz kürdistanı Kürtleştirme, göç ettirilen Kürtlerin topraklarını Türkleştirerek hâkim olma politikanız işlemedi. İstiklal mahkemelerinde aldığınız idam kararları, hapisyelerde yaptığınız işkenceler, Kürtlere işkence yasası olarak yarattığınız Terörle Mücadele Kanunu ve onlarca güvenlik paketiniz işlemedi. Şunu kabul edin: Bu halkın iradesini teslim alma planlarınızın tamamı boşa düştü, Kürt halkı kendi olma amacından vazgeçmedi; büyük direndi, direnmeye devam ediyor.

Şimdi, bütün bu hileli tarihe sahte seçmenler ve YSK'ye yaptırdığınız gasparlarla tekrar can vermeye çalışıyorsunuz. Şırnak, Bitlis, Kars ve birçok yere binlerce askerî seçmen taşıdınız, hayatı boyunca bu kentleri görmek bir yana belki şehrin ismini bile bilmeyen askerle Kürt halkının iradesini gasbettiniz. Bu hileler Şark Islahat Planı'nın modern sömürge taktiği olarak yeniden horlatılmasıdır. O gün sahte yurttaşlarla yapmak istediğinizi bugün sahte seçmenlerle bir kez daha denemiş oldunuz. Kars'ta yaklaşık 1.000 oy farkla kazandığımız seçimi 4.180 sahte seçmenle gasbettiniz. Yaklaşık 4.000 oy farkla kazandığımız Şırnak'ta 6.541 sahte seçmenle seçimi gasbettiniz. Aynı şekilde Bitlis'e yığdığınız sahte seçmenler ve iptal ettiğiniz 2.000 oyumuzla seçimi gasbettiniz. Kürt kentlerini askerlerle doldurmanıza rağmen halkın iradesini yenemediniz. Sahte seçmenleriniz ve binbir çeşit hileleriniz sizi kurtarmaya yetmedi. Halktan tamamen kopmuş, hakikatle bağını yitirmiş bu iktidar anlayışı elbette kaybetmeye mahkûmdur. Sorun Kürt politikasıyla sınırlı değildir. Bütün Türkiye halkları için yoksulluk ve adaletsizlik üreten bir iktidar hâli var ortada. Halk ekmek kuyruğunda beklerken soluğu ilk fırsatta Maldivler'de alan, halk açlık sınırında yaşarken istakozlu sosyal medya paylaşımı yapan bu anlayış elbette kazanamazdır.

Değerli Genel Kurul, YSK'nin hukuksuz kararları da Van'daki tutuklamalar da devletin Kürt halkına işkenceci ve inkârcı hukuk uygulamasından kaynağını buluyor. İstiklal mahkemelerinden 49'lar davasına, DDKO yargılamalarından 80 darbesi işkence uygulamalarına, İmralı'da devam eden mutlak tecrit sisteminden Kobani kumpas davasına kadar süren hukuk uygulaması da bu süreci işaret ediyor. Kobani kumpas davası bu hukuksuzluk zincirinin son halkasıdır. Yargılama süreci sömürgeci idare tarzına uygun olarak hukuk alanında yürütüldü. Devletin kendi koyduğu hukuk normlarının asgari gereklerine dahi riayet edilmedi. Tutukluluk süresi dolan yoldaşlarımız dünyanın gözü önünde rehine olarak tutuldular. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları siyasi talimatlarla boşa düştürüldü. AYM bu yargı oyununun meşruiyet organı olarak sürece eklemlendi. Özetle, hayalî bağlantılar, tanıklar ve delillerle dikilen hukuk kılıfı binbir sökülü altında bir paçavraya dönüştü. Kumpas davasında sanık kürsüsünü dayattığınız arkadaşlarımız aslında her zaman yargılayan taraftı. Dava boyunca Sebahat Tuncel, Gültan Kışanak, Ayla Akat Ata, Selahattin Demirtaş ve bütün yoldaşlarımız heyetin karşısında yüz yıllık tekçi, inkârcı ve ırkçı rejimi yargıladı. Siz onları hapsederek fikirlerini esir alacağınızı sandınız ancak yargılama boyunca bütün yaratıcı ve üretken düşünceleriyle Kürt halkının meşru mücadelesini anlattılar ve devletin ana kodlarındaki Kürt karşıtlığını deşifre ettiler. Bu bilgelik karşısında açıklanacak kararın bir hükmü de artık kalmamıştır. Esaretin dayatıldığı mücadele azmi yenilmedi, tarih bunu yazacak. Zulüm karşısında Sebahat Tuncel kazandı, Gültan Kışanak kazandı, Ayla Akat Ata kazandı, Selahattin Demirtaş kazandı, Figen Yüksekdağ kazandı, direnen Kürt halkı ve yoldaşları kazandı. Evet, Kobani kumpas davasından çıkacak karar yoldaşlarımıza kaybettirmeyecek ancak Türkiye'ye kazandırabilir, adil ve hukuka uygun bir karar Türkiye halklarının bir arada ve özgürce yaşaması için umutları yeniden yeşertebilir, Kürt sorununun çözümü için ilk adım olabilir, onurlu barış ve demokratik çözümün kapılarını aralayabilir, savaş ekonomisinin sonunu getirerek Türkiye halklarının adil bir toplum özlemini, sosyal refah ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlayabilir ve elbette yıllar boyu sürdürdükleri hukuksuz uygulamalarla toplumdan kopuk hâle gelen iktidara yeni bir şans yaratabilir; nitekim demokrasi, uzlaşma kültürü ve adalet bu toprakların en acil ihtiyacıdır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye halklarının karşı karşıya bulunduğu bu hukuksuzluk cenderesine karşı aralıksız direnen siyasi tutsaklar 4 Nisanda açlık grevi eylemlerini boykot eylemine çevirdiler. Bu kapsamda aile ve telefon görüşmelerine çıkmama kararı alan tutsaklar İmralı'da ağırlaştırılmış olan tecrit şartlarını somutlaştırma ve hepimize durumun vahametini anlatma iradesi gösteriyorlar. Kürt sorununun çözümü ve İmralı tecridinin kaldırılması taleplerinin karşılanması, özünde Türkiye'nin birçok sosyal ve ekonomik sorununun çözümünü de beraberinde getirecektir. Bu sebeple tutsakların sesine kulak vermek, onların iradesini güçlendirmek ve nihai çözüm adına inisiyatif geliştirmek her birimizin ortak görev ve sorumluluğudur.

Sayın Genel Kurul, değerli milletvekilleri; halk son seçimde bütün partiler için yol haritasını çizmiştir. Hakikati kabul etmek, çözümsüz yol ve yöntemleri terk etmek, onurlu barış ve demokratik çözümde birleşmek yegâne yoldur. Bu yolun haklılığını görmek için ülkece yeterince deneyim kazandık. Şimdi cesaret zamanı, halkın çözüm iradesini sahiplenmek ve demokratik yaşamı inşa etmek zamanıdır. Halkın barış talebine kulak vermek, çözüm iradesi geliştirmek en çok da mevcut iktidar bakımından zorunludur. Toplumla uyumlu ve istikrarlı bir siyasi gelecek açısından iktidarın da en büyük şansı bu olacaktır.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler sayın Uçar.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk konuşmacı Sayın Sururi Çorabatır.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır Sayın Çorabatır.

MEHMET BAYKAN (Konya) – İsterseniz, Zülküf Bey partinizin içinden geçti, ona bir cevap verin.

BAŞKAN – Efendim?

MEHMET BAYKAN (Konya) – Beyefendiye diyorum: Zülküf Bey CHP'nin içinden geçti, önce ona bir cevap versin; farkında değiller herhâlde.

CHP GRUBU ADINA SURURİ ÇORABATIR (Antalya) – Benim süremden alıyor.

BAŞKAN – Kullandığınız kavramı bir tefekkür etmenizi öneriyorum.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Eyvallah.

SURURİ ÇORABATIR (Devamla) – Sayın Başkan, süre başlayabilir mi tekrar?

BAŞKAN – Buyurun, sıfırdan başlatıyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Biraz tarih bilmek, azıcık okumak lazım ama nerede o kafa! Nerede o kafa! Tarih bilmek için kafa lazım, tek parti devleti ne zaman, onu bilmek lazım.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Tutanaklara bakın, tavsiye ediyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – 1923 ne zaman, 1946 ne zaman, onu bilmek lazım ama sen kim, onları bilmek kim! Sen kim, onları bilmek kim! Sen kim, sen kim, onları bilmek kim!

MEHMET BAYKAN (Konya) – CHP'nin, istiklal mahkemelerinin içinden geçti, tutanaklara bakın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Senin yapacağın tek şey budur işte! Meclisteki varlığın bu demek ya! Ya, o parayı bunun için mi alıyorsun sen ya! Ayda 200 bin lirayı bunun için mi alıyorsun! (CHP sıralarından gürültüler)

MEHMET BAYKAN (Konya) – Tutanaklara bak.

(Gürültüler)

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Yazık sana, yazık!

BAŞKAN – Sayın vekiller, kürsüde hatip var.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sen bir haddini bil! Terbiyesiz, ahlaksız herif! “CHP'nin içinden geçiyor.”muş.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Tutanaklara bakın kardeşim. İstiklal mahkemelerinin içinden geçti.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Kimsin ki CHP'nin içinden geçiyorsun! Sen kimsin ki buna teşhis koyuyorsun! Saygısız!

MEHMET BAYKAN (Konya) – 3 tur istiklal mahkemelerinin içinden geçti. Cumhuriyet Halk Partisinin...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Senin kadar zehirli bir adam dünyada var mı ya!

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Hâlâ “İçinden geçti.” diyor ya!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bak, iki ay evvel konuştun “Kusura bakma.” dedin ama elinde değil ya!

MEHMET BAYKAN (Konya) – Sen benden özür diledin, ben senden özür diledim. Doğruları söylemeye...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yaratılışın böyle senin be, yaratılışın böyle senin! Ayıp denen bir şey yok mudur ya!

MEHMET BAYKAN (Konya) – Ya, tutanakları alalım.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Oturduğun yerden ne konuşuyorsun sen!

BAŞKAN – Sayın Çorabatır, sonra devam edelim.

SURURİ ÇORABATIR (Devamla) – Çok karışık efendim.

BAŞKAN – Oturuma on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.04

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 22.20

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 71'inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk konuşmacı Sayın Sururi Çorabatır, Antalya Milletvekili.

Buyurun Sayın Çorabatır. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA SURURİ ÇORABATIR (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında görüşlerimizi bildirmek üzere Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, 12 Nisan Cuma günü Konyaaltı ilçemizdeki Tünektepe'de teleferikte meydana gelen talihsiz kazada hayatını kaybeden vatandaşımıza Allah'tan rahmet diliyor, yaralanan ve kazadan etkilenen tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerini iletıyorum.

Değerli milletvekilleri, biliyor musunuz, bu hafta Turizm Haftası. Her yıl olduğu gibi 15-22 Nisan tarihlerinde kutlanan Turizm Haftası'nda, başta sektörümüzün acentelerinin, hava yollarının, değerli yatırım ve işletmecilikleri ile vefakâr turizm emekçilerimizin, tüm vatandaşlarımızın Turizm Haftası'nı kutluyorum, verimli bir sezon olmasını diliyorum.

Malumunuz, ülkemizin içinde bulunduğu koşullarda Anayasa'nın hiçe sayılmasından tutun da vatandaşlarımızın kira, barınma, hayat pahalılığı, emeklilerimizin geçim sıkıntısı gibi bunca derdi varken turizm sektörünün çözeceği başka mesele kalmamış gibi ısrarla bu yasa teklifinin gündeme taşınması Hükümetin ülke gerçeğinden ne kadar kopuk olduğunu göstermektedir. Böyle bir haftada, sektörün sorunlarına ve çözüm yollarına ilişkin meselelerini konuşacağımız ve geleceğe dair planlar yapacağımız bir zamanda ne yazık ki böyle bir yasa teklifiyle karşı karşıyayız. Turizm sektörü dinamik ve stratejik bir sektör olup mevzuatının da yenilenmesi gerektiğini elbette kabul ediyorum. Bu kanun teklifi, tıpkı Komisyon gündemine getirilen diğer kanun tekliflerinde olduğu gibi, yine zamansız, yine tartışmaya elverişsiz bir gündem yaratılarak sivil toplum örgütlerinin, akademisyenlerin ve en önemlisi sektörün emekçisi binlerce rehberin görüşüne başvurulmadan hazırlanmış bir kanun teklifidir.

Komisyon görüşmeleri sırasında hem yasama tekniği hem hukuk kuralları hiyerarşisi hem de içerik olarak eleştirilerimizi, itirazlarımızı tek tek dile getirmiştik. Ne yazık ki, gün geçmiyor ki sektörün temel taşlarını yerinden oynatacak, işleyişini bozacak bir kanun teklifi gündeme gelsin. Yine, sorulmadan hazırlanan ve bekletmeye alınan Seyahat Acentaları Birliği'ne ilişkin teklifin ardından bu defa da turist rehberliği mesleğine yönelik yaklaşık 14.500, bu senekilerle birlikte, yeni katılımlarla birlikte 20.000 rehberimizi zorda bırakacak bir kanun teklifi var önümüzde.

Seyahat acenteleri ve turist rehberleri turizm sektörünün en önemli sacayağıdır. Eğer turizm sektörüne ilişkin bir başarı hikâyesinden övünerek bahsediliyorsa ya da söylendiği gibi rekorlar var ise bu iki ayağın geçmiş yıllardaki, geçmiş otuz kırk yıllık dönemdeki katkısını göz ardı etmemiz mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de turist rehberliği geçmişten günümüze stratejik bir meslek olarak görülmekte ve

yasalarla korunmaya çalışılmaktadır, 2012 yılında 6326 sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu'yla kendine has bir kanuna sahip olmuştur, aynı zamanda örgütlenmesini tamamlamış, meslek yasası olan bir meslek grubudur. Hiç şüphesiz ki turizm, kamu diplomasisinin ve ülkemizin yumuşak gücüdür, aynamızdır, stratejik ve ekonomik anlamda Türkiye'nin rekabet ettiği en önemli sektördür. Bu diplomaside elçilik yapanlar ise turist rehberlerdir; yabancı turistlere ülkemizi tanıtarak diplomatik bir rol üstlenirler. İyi bir rehber ülkenin güzelliklerini, misafirperverliğini en iyi şekilde yansıtarak olumlu bir iz bırakır, kurdıkları bu etkileşimle kültürel anlayışı artırır ve dostluk köprüleri kurar. Diplomat katkılarının yanı sıra, rehberlik hizmeti, aynı zamanda kişi başına harcama miktarı yüksek turist profilini artırmakta ve ekonomik kalkınmaya katkı sunmakta da etkilidir.

Peki, durum bu kadar netken bu teklifle Genel Kurula sunulan nedir? Şimdi, meselenin doğrudan özüne yönelik eleştiri ve uyarılarımı söyleyeceğim. Teklife baktığımızda mesleğin çalışma alanını daraltan, mesleği harcılaem büyütme çalışsan, hatta teklifin tümüyle yasalasması hâlinde mesleği bitirmeye yönelik hükümlerin yer aldığını bir turizmci olarak üzülmeye görmekteyim. Kanun teklifinde rehberlere siz artık otobüste değil müze ve ören yerlerinin önünde bekleyerek görevinizi yapacaksınız denmektedir. Rehberlik hizmeti, düzenlenecek tur veya paket turların her safhasında verilmesi gereken bir hizmettir. Ülkemiz büyük, rotalar uzun, tarih, kültür ve tabiatla dolu doludur. Bu sebeple, turist rehberliğinin ayrılmaz ve en önemli parçası yollarda seyahat ederken dilinde yapılan anlatımlardır.

Peki, sizlere sormak istiyorum: Tur operatörlerinin rehber bulundurma zorunluluğunu ortadan kaldırırsak Amerika Birleşik Devletleri'nden, Çin'den, Japonya'dan gelen grupları havalimanından alıp Bursa'ya, Çanakkale'ye, Afyon'a, Ankara'ya götürecek otobüste rehber olmadıktan sonra ülkemizin tarihî güzelliklerini, kültürünü, geleneklerini kim anlatacak? Bu kanun teklifiyle, ülkemize gelen turistlerin kültürümüzü, yaşam tarzımızı deneyimleyip yaşamadan, ülkemizin, bölgemizin tarihini öğrenip bizi anlayacak kadar tanımadan geri dönmeleri arzulanmaktadır. Bu teklif, "özel ilgi ve kültür turu" olarak adlandırdığımız varıl ve entelektüel turistlerin ilgi gösterdiği turların yok olmasına, ülkemizin eksi maliyetle getirilen ucuz turist cenneti olmasına yol açacaktır, kendi bindiğimiz dalı itirazlara rağmen kesme ısrarıdır. Bu girişim, zengin kültürel varlıklara sahip ülkemizin tanıtılmasına, detaylı bir şekilde anlatılmasına engel olacaktır.

Değerli milletvekilleri, her biri en az bir yabancı dil bilen, ana dili gibi yabancı dil konuşan, ülkenin yüz akı yaklaşık 15 bine yakın deneyimli, belgeli ana dili Türkçe olan turist rehberlerimiz var ve her yıl 90'a yakın meslek bölümünden 5 bine yakın rehber adayımız mezun oluyor. Bunlar zaten Türkçe rehberlik yapabilme kapasitesine de sahiptir fakat bu kanun teklifinde bunları işsiz bırakıp yerlerine yabancı dil bilmeyenlerin, görünüşte rehber ama aslında muavin gibi kullanılmasına yol açabilecek bir madde vardır. Yabancı dil bilgisi olmadan mezun olanların mağdur olmaları istenmiyorsa rehberlik eğitim programındaki yetersizlik, kusur ve eksiklerini giderme yoluna gidilmelidir.

Rehberlik, geniş bir coğrafya, folklor, edebiyat ve en önemlisi derin bir tarih kültürü ister. Dolayısıyla akademik bir eğitim almadan, rehberliğe dair özel derslere gitmeden bu sistemi yürütmek mümkün değildir. Yine, maddelerden bir tanesi, sanat tarihi ve arkeoloji mezunlarını hiçbir eğitime tabi tutmadan rehberlikten yararlanmaları üzerinedir. Bunların kesin ve kesin bu rehberlik eğitimini alması gerekmektedir. Rehber sayısını artırarak sözüm ona istihdamı artırmaya, okul mezunu olup yabancı dili belgeleyemeyen gençleri iş sahibi yapmak adına turist rehberlerinin görev alanını daraltmaya hatta bir hobi hâline getirmeye çalışılmaktadır.

Akıcı bir yabancı dille bezenmiş iyi bir anlatım olmaksızın ne Ayasofya'yı ne Topkapı Sarayı'nı dünyaya layıkıyla anlatamazsınız. Yerli ve millî felsefeyle hareket ettiğini her fırsatta dile getiren Hükümetin rehberlik mesleğini turlara eşlik eden yabancı tur çalışanlarına bırakma çabasını da bir turizmci olarak yine anlamakta güçlük çekiyorum. Bu düzenlemeyle hâlihazırda ülkemizde yaşayan, bir şekilde ülke vatandaşlığına geçmiş birçok Çin, Japon, Rus, Ukraynalının turizm rehberliğine ilişkin gerekli eğitimi almadan rehberlik yapmasının önü de açılmaktadır. Bu durum belli bölgelerde belli sermaye gruplarının çıkarları doğrultusunda hareket edilerek eğitimini bu dillerde alan gençlerimize karşı haksız bir rekabet ortamı yaratmaktadır.

Karşımızda kimsenin gitmeye cesaret edemediği bölgelere turistleri götürmüş hatta bu uğurda meslek şehidi vermiş, pandemi boyunca sahaya çıkamadığı için kazanç elde edememiş, elde edemediği hâlde hiçbir destek görmemiş fakat mesleğini aynı özveriyle yapmaya devam etmiş bir meslek grubu var. Bu kanun teklifiyle, Genel Kurulda bu mesleğin var olması veya yok olmasına yönelik bir karar arifesindeyiz. Teklif kabul görürse artık Çanakkale, Urfa Göbeklitepe, Gaziantep Zeugma Müzesi, Ayasofya, Yerebatan Sarayı, Mardin, Van Akdamar, Trabzon Sümela Manastırı ve diğer kültürel değerlerimiz rehberlerin yerini alacak ve görevleri sadece yolculara refakat etmek için yola çıkan kişiler tarafından üç beş tür cümleyle anlatılacaktır.

Teklifin bir diğer menfi yönü de Rehberler Birliğine dairdir. Eğitim programı açılacak yabancı dillerin tespitinde tek karar mercisi olarak Bakanlık belirlenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

SURURİ ÇORABATIR (Devamla) – Oysa kanunla kurulan meslek birliğinin bu konuda görüşü alınmayacaksa hangi konuda görüşü alınacaktır?

Yüce Meclis çatısı altında bize atfedilen görev, kazanılmış hakları ve işleyişi daha ileri bir seviyeye taşımaktır. Eğer gündeme hak kaybına yol açacak, bir meslek grubunu içinden çıkılmaz zor bir kaosa sürükleyecek bir teklif gelirse bu kürsüden bunu yüksek sesle dile getirmemiz gerekmektedir. Burada ümit ediyorum ki yarın öbür gün konuşulacak maddelerde AK PARTİ Grubu bahsi geçen maddelerin geriye çekilmesini sağlayacaktır.

Sayın milletvekillerim, Tünektepe Teleferik kazasıyla ilgili hususa da değinmek istiyorum. Kaza anından itibaren Sayın Genel Başkanımız Özgür Özel çalışmalarını saat saat takip etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SURURİ ÇORABATIR (Devamla) – Son bir dakika alacağım.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım lütfen.

SURURİ ÇORABATIR (Devamla) – Aynı zamanda bölgeye genel başkan yardımcılarımız, grup başkan vekillerimiz ve milletvekillerimizden oluşan bir heyet gelerek çalışmaları yerinden takip etti, bizleri yalnız bırakmadılar.

Operasyonla ilgili biraz bilgi aktarmak istiyorum. Şu anda benim gördüğüm, dünyada ve Türkiye'de yapılan en önemli operasyona oradaki arkadaşlarımız imza attı. Bu başarılı operasyonda kriz masasında Antalya Valimize, AFAD Başkanımıza, Antalya Büyükşehir Belediyemiz Başkanımıza, Muğla Büyükşehir Belediye Başkanımıza, Ankara, İstanbul, İzmir, Balıkesir, Denizli Belediyelerimizden gelen yetkililerimize, ekiplerimize, İzmir ve Antalya'dan Sahil Güvenlik Komutanlıklarına ve hava teşkilatına, Jandarma Genel Komutanlığına ve Antalya İl Jandarma Alay Komutanlığına, JAK ekiplerine, Emniyete, Orman Genel Müdürlüğüne, UMKE'ye, 112, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ekiplerine, STK'lere, Kızılaya, tüm ekiplerine yürekten teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Çorabatır.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı Aydın Milletvekili Sayın Hüseyin Yıldız.

Buyurun Sayın Yıldız. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

CHP GRUBU ADINA HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) - Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu hafta Şehitler Haftası. Vatanımızın bağımsızlığı uğruna canlarını feda eden başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere tüm şehitlerimizi rahmetle, minnetle anıyorum.

15 ve 22 Nisan tarihleri arası Turizm Haftası. Tüm turizm paydaşlarının ve emekçi turizmci arkadaşların Turizm Haftası'nı da kutluyorum.

Değerli arkadaşlar, bu yasa -daha doğrusu- yerel seçimlerden önce Komisyona geldi. O dönemde Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri, Komisyon üyeleri olarak dedik ki Bakan Yardımcısına: "Bunda çok acele etmeyin. Bu yasanın paydaşlarını çağıralım. Bu yasa ne için çıkarılıyor? Rehberler... Rehberler Odası var mı burada? Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri, Rehberler Odasını çağırdı ve bu yasaya karşı direndiler, hatta ve hatta Çanakkale Rehberler Odası Başkanı hüngür hüngür orada ağladı. "Eğer siz bu yasayı çıkarırsanız biz 15 bin kişi ekmeğimizden olacağız, ailelerimizle beraber 100 bin kişi bu yasadán dolayı perişan olacak." diye hüngür hüngür Komisyonda ağladı ve Bakan Yardımcımız burada, Komisyon Başkanı burada ve defalarca dedik ki bu maddeyi en azından geri çekelim. "Hayır, acilen bu yasayı çıkarmamız lazım." dedi. O dönemde AK PARTİ, CHP, diğer siyasi partiler yerel adayları belirleyecekler, devamlı görüşme hâlindeyiz ama ne hikmetse bu yasayı seçimden önce çıkarmaya çalıştılar. Peki, ne oldu? Genel Kurula getirdiniz mi? Hayır, bugün getiriyorsunuz, çok acelesi vardı.

Şimdi, buradaki sorun şu: Özellikle Sayın Bakanın acenteleri "Ben İstanbul'dan turisti Kapadokya'ya veya Efes'e veya şuraya götürdüğüm zaman ben burada rehber kullanmayacağım." diyor. Peki, sen tur satarken bu turun içinde rehber var. Altı saat yolculuk yapacak bu vatandaşlarımız, gelen misafirlerimize altı saat boyunca geçilen illerin tanıtımını kim yapacak? Rehber yapacak. E, rehberi indiriyorsun. Sadece ve sadece, Sayın Bakan Yardımcım, sadece ve sadece, o firmaların yani acentelerin o 1 koltuğu satması için, o rehber para vermemesi için bu kanunu getirdiniz.

Peki, size soruyorum değerli arkadaşlar: Siz değil miydiniz kanunu getirip koydunuz buraya, dediniz ki: "Biz Türkiye'yi tanıtacağız dünyaya." Bütün turizm paydaşları cirosundan yüzde 2 vergi aldınız. Bu sene 370 milyon dolar reklam parası vermişsiniz, nereye verdiğinizi de bilmiyorum.

Bir yandan bu yasayı getirip Türkiye'yi tanıtıyorsunuz, bir yandan Türkiye'yi en iyi şekilde tanıtan rehberlerin önünü kesiyorsunuz. Diyorsunuz ki: "Hayır kardeşim, sen ören yerinde kalacaksın, eğer acente isterse, ihtiyaç duyarsa seni kullanacak." E, peki 15 bin kişi, ailesiyle beraber 100 bin kişi ne yiyecek? Bu yasayı 2012'de çıkaran yine siz değil misiniz? Sizsiniz. Ne oldu da şimdi bu yasayı değiştiriyorsunuz? Sadece bazı acentelerin yani Türkiye'de turizmin yüzde 75'inin kaymağını yiyen birkaç tane acentenin kârını daha da artırmak için bu kanunu getiriyorsunuz, başka hiçbir şey değil değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, her şeyden önce bu yasanın bu maddesinin geri çekilmesi lazım, Sayın Bakan Yardımcım, Sayın Komisyon Başkanım. 2018'e kadar bu Parlamentoda görev yaptım; 2015 ile 2018 arasında. Komisyonda tartışıyorduk, paydaşlarını çağırıyorduk ve bu kanunları beraber çıkarıyorduk ama 2018'de tek adam sistemine geçildikten sonra bürokrasileri talimatlarla hazırlıyor, getiriyor, burada biz sadece el kaldırıyoruz değerli arkadaşlar. Bir tane maddesini bile değiştiremedik, bir tane yani 100 bin kişinin karşı çıktığı bir maddeyi bile değiştiremedik, geri çekemedik; sorun burada başlıyor.

Şimdi, ne dedik? Turizm Haftası değil mi Sayın Başkanım? Güzel. Peki, Turizm Haftası'nda turizmin sorunlarını bir dile getirip tartışmamız gerekiyor. Bugün İspanya 150 milyar dolar ciro yapıyor. Türkiye'de dış açığı kim ödüyor biliyor musunuz arkadaşlar? Turizmden gelen gelirlerle yüzde 90'ını ödüyorsunuz. Dış açığın kapatılması turizmden gelen gelire. Biz nerede kalmışız? 50 milyar dolarda kalmışız, 50 milyar dolar. Türkiye'deki yatırımlar, özel sektörde yapılan bütün yatırımlar dünyada ne İspanya'da var ne İtalya'da var ne de Yunanistan'da var ama bizdeki yönetim öyle bir yönetim ki 50 milyar doları aşamadık arkadaşlar. Sebebi... Defalarca bunun tartışmasını yaptık, bir ülkede eğer adalet yoksa, hukuk yoksa o ülke güvenli değildir.

Ben Komisyon Başkanına soruyorum: Şu an sizi Suriye'ye gönderseler gidip tatil yapar mısınız? Irak'a gönderseler gidip tatil yapar mısınız? Mümkün değil. Şimdi, öyle bir duruma geldik ki o dönemde turizm dernek başkanıydım, İngiltere'ye gittiğimizde bizi kapıda karşılıyorlardı, şu an milletvekili olarak gidiyoruz, yüzümüze bakan yok arkadaşlar, ülke bu duruma gelmiş. Şimdi, buna rağmen her türlü mücadelesini veren bütün acenteler, müşteri getiriyor ve Türkiye'de bir şeyler yapmaya çalışıyorlar. Rehberler de ülkeyi gerçekten iyi tanıtan bir sektördür, birbirine bağlıdır. Bugün otelciler, rehberler, acenteler, hepsi birbirine bağlı arkadaşlar.

Dünyanın en pahalı ülkesi hâline geldik arkadaşlar. Bugün Türkiye'de, samimiyetle söylüyorum, Türk vatandaşının gidip de hiçbir yerde bir hafta tatil yapma şansı yok. Dünyanın neresine giderseniz gidin içki fiyatlarına bakıyorsunuz -ya Avrupa'ya gidiyorsunuz- Türkiye'de üretilen içkiyi Türkiye fiyatının yarısıyla alıyorsunuz yani Türkiye'de bin lira olan içki fiyatı Avrupa'ya gittin, aynı içkiyi alıyorsun 500 liraya. Bütün vergiler turizm, içki ve gıda sektöründen alınmaya çalışılıyor. Böyle giderse, bu kanun da çıkarsa inan ki beş yıl sonra göreceksiniz Türkiye ileri gideceğine geri gidecek.

Ben burada özellikle Komisyon Başkanından, Bakan Yardımcısından tekrar tekrar bu maddenin göz önüne alınarak geri çekilmesini istiyorum. AK PARTİ'nin milletvekillerine söylüyorum, gelin beraber tartışalım. Örnek diyelim: Bugün sahil bölgelerinin bütün ilçelerini sayıyorum, AK PARTİ'lisi, MHP'lisi, CHP'lisi fark etmiyor belediyeler olarak. Ben Didim'de yaşayan bir arkadaşınızım, nüfusumuz 100 bin. İller Bankası neye göre veriyor bu parayı? Nüfus oranına göre. Peki, yazın biz kaç misafir ağırırıyoruz arkadaşlar? 600 bin ile 1 milyon arası. Şu an İller Bankasından yazın gönderdiğiniz parayla sadece çöp toplayamıyoruz, çöp. Gelin, bu kanunu değiştirelim. Turizmi geliştirmek istiyoruz mu? Gelin, bu kanunu değiştirelim. Ne yapalım? Su abonesine göre ve elektrik abonesine göre İller Bankasından gelen bu paraları dağıtalım. Yollarını, altyapısını Çevre Şehircilik Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı yapsın. Madem turizmi geliştireceğiz yani bugün örnek vereyim, x bir turizm bölgesinde olan ilçenin -fark etmiyor, hangi siyasi parti olursa olsun- bütçesine baktığın zaman adamın zaten o parayla o işi götürme şansı olmuyor. Gelin, beraber yapalım, hep beraber yani siz turizmi geliştirmek istiyorsanız ilk önce burada başlamamız lazım. Buna başlarsak o zaman turizmi geliştiririz, o zaman gelen müşteriyi mutlulukla gönderebiliriz çünkü üzülerek söylüyorum, son on yıldan beri Türkiye'de yapılan yanlışlıklardan dolayı Avrupa'daki seyahate gelecek vatandaşlar eksi olarak bakıyor bize ve onlar buraya geldikten sonra o rehberler Türkiye'yi anlatıyor, Türkiye'nin Orta Doğu ülkesi olmadığını, Türkiye'nin Avrupa'nın yönünde olduğunu, Türkiye'nin çağdaş bir ülke olduğunu o rehberler anlatıyor değerli arkadaşlar,

Gidelim, turizmi geliştirmek istiyorsak gece saat on birde müzik kesilmesin, turizm bölgelerinde üçlere dörtlere kadar devam etsin; adam eğlenmeye gelmiş. Gidelim beraber, her şey dâhil sistemi kaldırıp yarım pansiyon yapalım ilk başta, adam gelip de kamp yapmasın yani bir haftalığına geliyor, otelden çıkıyor, yirmi dört saat otelde; esnafa bir kuruş faydası olmuyor. Bunu yapmadıktan sonra turizm nasıl gelişecek? Millî geliri nasıl artıracacağız? Turizmi nasıl artıracacağız? Gelin, burada tartışalım, on beş gün, yirmi gün beraber tartışalım; sıkıntı yok. Ülkenin geleceği ise hep beraber doğru şeyler yapmamız lazım.

Birisi talimat veriyor, saraya geliyor: "Efendim, ben bu yasayı istiyorum." Ertesi gün bir bakıyorsun, bürokrasi de hazırlamış, milletvekilleri imza atmış. İmza atan milletvekili arkadaşlarımızın çoğu bunu okumamış arkadaşlar, okusa zaten vicdan olarak bunu kabul etmezdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – Son bir dakika Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin.

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, gerçekten, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak... Turizmi geliştirmek istiyorsanız buyurun gelin, on beş gün boyunca Turizm Bakanı, Turizm Bakan Yardımcıları, komisyon başkanları, üyeleri oturalım tartışalım: “Türkiye’de turizm nasıl gelişir?” Cumhuriyet Halk Partisi olarak her türlü desteği vermeye razıyız arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Buyurun gelin, buradan sesleniyorum, 15 bin rehberle sesleniyorum: “Bu yasanın geçmemesi için Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri olarak sonuna kadar mücadele edeceğiz.

Hepinizi sevgi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yıldız.

Gruplar adına konuşmalar bitti.

Şahısları adına konuşmaya geçmeden, Sayın Burcuğül Çubuk bir söz talebiniz var.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk’un, Van’da “gülen çocuk” olarak bilinen Muhammed’in bugün serbest bırakıldığına, aynı gerekçelerle tutsak olan Umut, Sedanur ve Sibel’den de güzel haber beklediklerine ve bugün Lezita grevine bir saldırı olduğuna ilişkin açıklaması

BURCUĞÜL ÇUBUK (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, Van’da irade gasbına direndiği için tutuklanan ve “gülen çocuk” olarak bildiğimiz Muhammed bugün serbest bırakıldı itirazlar neticesinde. İstanbul’da 17 yaşındaki Umut ve İzmir’de Sedanur ve Sibel de aynı gerekçeyle tutsaklar, onlardan da güzel haber beklediğimizi, bu hukuksuzluğun sona ermesini beklediğimizi söylemek istiyorum.

Bunun dışında da bugün Lezita grevine bir saldırı oldu. Denizli 2. İş Mahkemesinin grev kırılcılığın engellenmesine dair verdiği bir karar vardı. Fabrika bu kararı tanımadığı için avukatlarla birlikte fabrikaya giden işçilere, sendikaya jandarma bir saldırı gerçekleştirdi, işkenceli gözaltı yapıldı ve 18 işçi yarına kadar gözaltında tutulacaklar. Bu işçilerden 8’i de gördükleri işkence nedeniyle hastaneye gitmek zorunda kaldılar. İşçilerin direnişini ne jandarmalarla ne başka yöntemlerle kıramayacaksınız.

BAŞKAN – Teşekkürler.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman ile 73 Milletvekilinin Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2002) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 108) (Devam)

BAŞKAN – Şahısları adına ilk söz Mersin Milletvekili Sayın Gülcan Kış’a ait.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Kış.

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 31 Mart yerel seçimlerini geride bırakırken Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda kırk beş günlük aranın ardından bugün çalışmalarımıza başlamış bulunmaktayız. Ancak gelin görün ki önümüze gelen ilk kanun teklifine baktığımızda halkın beklentisinden, öncelikli gündeminden ve ihtiyaçlarından uzak bir çalışmayla Meclis mesaisini başlatmış bulunuyoruz. Oysaki 31 Mart yerel seçimlerinde bu halk yirmi iki yıl iktidarda olan AKP Hükûmetine çok çok önemli mesajlar vermiştir. Geçim sıkıntısı, hayat pahalılığı, ekonomik krizle boğuşan ve yalnız bırakılan vatandaşımız haklı isyanını sandığa yansıtmıştır. Milletimiz yaşanan ekonomik krizden çıkış noktası olarak da toplumda umudu, huzuru, adaleti sağlayacak parti olarak Cumhuriyet Halk Partisini görmektedir. Maalesef içinden geçtiğimiz ekonomik krizin etkileri artarak devam etmektedir. Sonuçları da en fazla dar gelirli, emekçilerimizi, işçilerimizi ve üreticilerimizi etkilemektedir.

Bugün burada görüyoruz ki vatandaşın sesine kulak tıkayanlar sandıkta gereken dersi almamış olacak ki Türkiye gündeminden uzak bir düzenlemeyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunu açmıştır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak dün olduğu gibi bugün de yarın da toplumun tüm kesimlerinin sesi olmaya, sorunlarını gündeme getirmeye, çözmeye devam edeceğimizi belirtmek istiyorum. Adaletsizliği, hukuksuzluğu, yoksulluğu, yolsuzluğu, sefaleti bu ülkenin gündeminden çıkaracağız.

Görüyoruz ki Hükûmet bir güç zehirlenmesi yaşamaktadır. Halkın gündeminden kopmuş, seçimden ve seçim sonuçlarından ders almamıştır. Milyonların gözü kulağı bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinde iken şu anda görüştüğümüz kanun teklifi halkın gündeminden uzaklaşmış olmanın en acı örneğidir maalesef.

Değerli milletvekilleri, turist rehberleri ve seyahat acentelerine ilişkin düzenlemeleri içeren kanun teklifi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna verilen ara öncesinde, üyesi bulunduğu Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda muhalefet etmemize rağmen kabul edilmiş durumda. Peki, AKP tarafından getirilen bu kanun teklifi muhataplarının sorunlarına çare midir ya da turizm sektörünün ihtiyaçlarına cevap vermekte midir? Meslek kuruluşlarından görüş alınmış mıdır? Komisyon görüşmeleri sırasında gördük ki bunların hiçbirini dikkate alınmamıştır çünkü bu bir AKP klasiği hâline gelmiştir ancak Cumhuriyet Halk Partisinin Komisyon üyesi olarak ilk yaptığımız iş ilgili düzenlemenin en önemli tarafı olan turist rehberleriyle Mecliste bir araya gelmek ve de geldik, karşı çıktıkları konularda görüş alışverişlerinde bulunduk. 14 bine yakın turist rehberi mesleklerinin güvencesi olarak gördükleri kanunlarında yapılacak yanlışlardan acilen dönülmesini bekliyorlar. Yasa teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sevk edildiği günden bu yana turist rehberlerimiz ayakta, haklı olarak da isyandalar. Rehberler başta olmak üzere, turizm emekçilerini, meslek birliklerini ve seyahat acentelerini zor durumda bırakacak bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Nitelikli turizm hizmeti ortadan kalkacak ve Anayasa’ya aykırılıklar taşıyan bir durum oluşacaktır.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz dünya üzerindeki konumu ile dört mevsim turizme ev sahipliği yapmaktadır. Kanun teklifinin gerekçesinde de belirtildiği gibi Türkiye, turizmdeki iddialarını ve hedeflerini gerçekleştirmek için tüm süreçleri yeniden yapılandırmalıdır. Turizm alanındaki eksikliklerin, ihtiyaçların ve yasal düzenlemelerin yenilenmesi gerektiği konusunda hemfikiriz. Ancak bu ihtiyaç ve eksiklerin neler olduğu doğru tespit edilmeli, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri dikkate alınmalı, ulusal çıkarlarımızın yara almasına sebep olabilecek tartışmalara fırsat verilmemelidir.

Seyahat acenteleri ve turist rehberleri turizm sektörünün en önemli unsurlarıdır. Ülkenin tanıtılması ve turizmin gelişmesinde turist rehberleri, eğitim ve donanımlarıyla önemli elçilik görevi görmektedirler. Aynı zamanda ülke ekonomisinin güçlenmesinde de önemli bir yere sahiptirler. Ulusal çıkarlarımızı temsilde, ülkemizin doğru ve iyi bir şekilde tanıtılmasında sektörde başroldeyirler.

Şimdi, bu kanun teklifine bakıyoruz, rehberlik mesleğini itibarsızlaştıran, yok sayan ve kalitesini ortadan kaldıran düzenlemeler içermektedir. Örneğin tur otobüslerinde rehber bulundurma zorunluluğu kaldırılıyor. Ülkemizin tanıtılması ve bilinmesi adına otobüslerde mesleğini icra eden rehberlerin yerinin yabancı tur çalışanlarına bırakılması çok büyük hatalara ve de yanlışlıklara yol açacaktır. Rehberler kültür turlarında otobüste rehber bulundurma zorunluluğunun kaldırılmasına karşıdır. Rehberleri sadece müze ve ören yerlerinde, tescilli kültür varlıklarında sunulacak tanıtım yerlerine hapsedmek kabul edilemez bir

durumdur. Rehberlik hizmetleri düzenlenecek turun her safhasında verilmesi gereken bir hizmettir. Turist rehberlerinin ayrılmaz en önemli parçası, yollarda yapılan ve turistin kendi dilinde olan anlatımlarıdır. Mevlâna'yı, Yunus Emre'yi, Hacı Bektaş Veli'yi, bu ülkenin kurucu lideri Mustafa Kemal Atatürk'ü kim, nerede ve nasıl anlatacaktır? Seçim bölgem Mersin'de geçmiş iki bin üç yüz yıla kadar dayanan, Büyükşehir Belediyemizin Arkeo-Köy Projesi kapsamında değerlendireceği Silifke ilçemizde bulunan Uzuncaburç Antik Kenti'nin, yine Toroslar ilçemizdeki dokuz bin yıllık geçmişe sahip ve arkeoloji dünyasında önemli yeri olan Neolitik Dönem'in en önemli merkezlerinden biri olan Yumuktepe'nin, Mersin'in Kız Kalesi'nin, Cennet ve Cehennem Obruklarının, Tarsus ilçemizde yer alan Kleopatra ve Antonius'un tanışma anısına ev sahipliği yapan Kleopatra Kapısı'nın rehbersiz gezilmesi mümkün müdür? Bu düzenleme, ülke turizmine ve turist rehberliği mesleğine hem nitelik hem de nicelik bakımından zarar verecektir. Yerli ve millî olma iddiası taşıyan iktidar, turist rehberlerinin çalışma alanlarını daraltırken ülkemizin doğru şekilde tanıtılmasını da engellemektedir.

Gelelim başka bir tartışmalı maddeye: Türkçe turist rehberliği. "Türkçe rehber" adı altında getirilen uygulamayla kokartlı rehberlikte yabancı dil şartı kaldırılarak 14 bin civarında rehberin daha da ucuza çalıştırılması sonucunu ortaya çıkaracaktır. Rehberlik mesleğinin vasfını esastan değiştirecek niteliktedir, gerekçesi de anlaşılamamaktadır. "Türkçe turist rehberi" adı altında yeni bir turist rehberliği ihdas edilirken ücretlerin çeşitlendirilmesi, düşük tarifeli bir ücret belirlenmesi de öngörülmektedir. Kanunla korunan haklar ve ücretler tartışmaya açılırken mesleği icra edenlerin sayısını artırma girişimi niteliği azaltacak ve ucuz rehberlik hizmetleri yaratacaktır. Kısacası, bu madde de ciddi anlamda sorun teşkil etmektedir.

Yine, rehberlerimizin karşı çıktıkları bir başka madde de teklifin yasalaşması hâlinde, hâlihazırda ülkemizde yaşayan ve bir şekilde Türk vatandaşlığına geçmiş olan Uzak Doğu dilleri rehber adaylarının gerekli eğitimleri almadan rehberlik yapmasının da önü açılmış olacaktır. Turist rehberleri bölümü mezunları istihdam alanlarının daraltılması ve bu alanda eğitim almamış mezunların sektöre dâhil edilmesi nedeniyle düzenlemeye tepkilidirler, haksızlık olarak da değerlendirilmektedir. Turist rehberlerimiz yapılacak olan düzenlemeyi hakkaniyetli bulmamaktadırlar.

Değerli milletvekilleri, teklifte Anayasa'ya aykırılıklar da mevcut bulunmaktadır. Turist rehberi olmayı engelleyen hükümler arasında Cumhurbaşkanına hakaret suçu da eklenmiştir, oysaki rehberlik mesleği ve kanunda tanımlanan rehberler bir kamu hizmeti ve görevi değildir.

Sonuç olarak, tüm bu açıklanan sakıncaları ve eksiklikleri içermesi, Anayasa'ya aykırılıklar taşıması nedeniyle teklifin bu şekilde kanunlaşmasına Cumhuriyet Halk Partisi olarak karşı olduğumuzu bildiriyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kış.

Şahısları adına son konuşma Hatay Milletvekili Sayın Hüseyin Yayman'a aittir.

Buyurun Sayın Yayman. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen aziz vatandaşlarımız ve muhterem Hataylı hemşehrilerim; akşamın ilerleyen saatinde hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Başkanım, Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne geçmeden önce birkaç hususu gündeme getirmek istiyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili Okan Konuralp Bey'in bizim Dijital Mecralar Komisyonuna ilişkin trolleşme ve bu trol hesapların, trol aklın engellenmesi meselesindeki itirazlarına aynen katılıyoruz fakat biz bu dezenformasyon yasasını yapmak istediğimizde Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu düzenlemeye karşı çok ciddi itirazlar oldu. Akşamın bu saatinde şu fıkrayı anlatmak isterim bu trolleşme, dijital siyaset meselesiyle ilgili: Bir şehrin milletvekiline -şimdi, şehrin adını vermeyeyim, bir sataşma olmasın- gençlerle buluşmasında gençler soruyorlar: "Şehrimiz için sizin bir kurtuluş reçeteniz var mı? Vekil olduğunuzda şehrimize ne yapacaksınız?" Diyor ki: "3E formülüm var: Bir, eğitime çok büyük yatırım yapacağız, eğitim şart. İki, ekonomiyi düzelterek, ekonomiyi kalkındıracağız. Üç, 'ehlak' lazım." Şimdi, bu trolleşme meselesinde de "ehlak" meselesi gerçekten çok çok önemli ve sahibi siyasetçi şunu hep biliyor zaten: Dijitalde ya da sosyal medyada siz bir etkinlikte bulunduğunuzda bunun bir samimiyeti yoksa, bunun bir sahipliği yoksa, bunun ayakları yere basmıyorsa zaten bunun toplumda bir karşılığı yok. Türkiye'de de dünyada da dijitalleşme meselesi çok konuşuluyor, konuşulmaya da devam edecek. Biz de Türkiye Büyük Millet Meclisi Dijital Mecralar Komisyonu olarak bu Mecliste en çok çalışan komisyonlardan bir tanesiyiz. Önümüzdeki dönemde de yeniden bu dezenformasyon ve trol hesaplar meselesi ve özellikle TikTok'ta hiçbir ahlaka, hiçbir norma, hiçbir evrensel değere, yerli değere uymayan paylaşımlar konusunda biz de muhakkak düzenlemeler yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Bir diğer önemli husus, şimdi, Hatay vekillerimiz de burada, Hatay'daki büyükşehir seçimiyle ilgili birtakım itirazlar var. Biz bunlara "ale'r-re'si" diyoruz, başımız üstüne fakat değerli milletvekilleri, seçim yapılmış, seçim sandığında ıslak tutanaklar var. O anda itirazlar yapılmamış, daha sonra ilçe seçim kurulunda itirazlar yapılmamış ya da ilçe seçim kurulu bu itirazları reddetmiş, ilçe seçim kurulu reddetmiş, seçimin üzerinden bu kadar zaman geçmiş, bunun üstüne itirazlar var. Doğrudur, itirazlar demokraside olur fakat şimdi 2.500 oydan bahsediliyor, 2014'te de Cumhuriyet Halk Partisi Hatay Büyükşehir Belediyesini kazandığında zaten 3.500 oyla kazanmıştı yani bu tarihsel hakikati hatırlatmak isterim.

Değerli basın mensupları, değerli milletvekillerimiz, çok değerli, aziz Meclisimiz, ekranları başında bizi izleyen vatandaşlarımız...

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Kapandı.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Ekranlar kapalı, kapalı, dokuzda kapandı.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – 31 Martta milletimiz bir karar vermiştir. Biz de AK PARTİ olarak, milletin partisi olarak ve milletle beraber hareket eden bir siyasi hareket olarak milletin mesajını almış bulunmaktayız ve bu mesaj bizim başımızın gözümüzün üzerinedir. Yirmi iki yılda 17 seçim kazanan bir parti olarak milletimizin bu kararı çok çok önemlidir ve biz de Allah nasip ederse bunun gereklerini yerine getireceğiz.

Diğer taraftan, bu seçimde kazanan, muhtarlarımız başta olmak üzere, büyükşehir belediye başkanlarına, belediye başkanlarına, muhtar azalarına, meclis üyelerine, seçilen tüm organların temsilcilerine başarılar diliyoruz ve seçim sonuçlarının ülkemiz, milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Turist Rehberliği Kanunu'yla ilgili yapılan düzenleme, turizm şurası başta olmak üzere, uzun zamandır konuşulan, tartışılan birtakım taleplerin Meclis gündemine gelmesi ve burada ortak akılla bir teklifin gündeme gelmesidir. Buradaki temel amaçta Türk turizminin küresel rekabette daha ileri çıkması, Türk turizminin 2028 hedeflerine varması, On İkinci Kalkınma Planı'nda dile getirilen maddi ve ziyaret hedeflerine ulaşmak çok çok önemlidir.

Türkiye'de turist rehberlerinin hikâyesine bakıldığında, 1890 yılında ilk defa imparatorluk döneminde turist rehberleriyle ilgili bir düzenleme yapılıyor. Daha sonra 1925 yılında, 1950 yılında, 1970 yılında, 1980 yılında ve 2012 yılında yapılan düzenlemeler var. Tarihsel olarak tam 8 defa -bu rehberlik kanunuyla ilgili ya da yönetmelikle ilgili- bu konuyla ilgili düzenleme

yapılmış, bugün de yeni bir düzenleme yapılıyor ve o tarihsel süreklilik içerisinde aslında yapılmak istenen çok net; yapılmak istenen, hiç kimseyi mesleğinden etmek değil yasal zorunluluğu fiili bir zorunluluk hâlinde zaten devam edecek yani isteyen yine turist rehberi bulunduracak fakat bu bir yasal zorunluluk olmaktan çıkarılacak. İspanya'da olduğu gibi, Fransa'da olduğu gibi, İtalya'da olduğu gibi bir düzenleme yapacağız; birincisi bu.

İkincisi, şunu bir kez daha belirtmek isterim: Buradaki meselemiz, gerçekten Türk turizmini yeniden yapılandırmak; bir anlamda, eskiyen mevzuatı günümüzün ifadesiyle "update" etmek, turizmi 4.0'a getirebilmek. Bunun için de bizim temel hedefimiz, evrensel normlara uygun bir turizm ekosistemi kurmak. Neden? Çünkü On İkinci Kalkınma Planı'nda önümüze konulan bir hedef var. Bu hedef, Türkiye'nin açık hava müzesi olduğu gerçeğidir. Türkiye'de özellikle deniz, kum, güneş turizmi dışında turizmin çeşitlendirilmesi, yayla turizmi, spor turizmi, sağlık turizmi, inanç turizmi dâhil olmak üzere bu konularda önemli atılımların yapılması gerekiyor.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Ormanları yakmaktan vazgeçerseniz, ormanlık alanları imara açmaktan vazgeçerseniz.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – Bir diğer önemli husus, turizmin pazarının genişletilmesi. Bu konuyla ilgili, pazarla ilgili zaten Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının kurulması çok çok önemli bir adımdı; sektörden gelen arkadaşlar bunun önemini bilmektedirler.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Olympos'un sit alanını imara açtınız, Marmaris'te devam eden inşaatlar var; nasıl bir turizmi geliştirme bu?

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – Bir diğer önemli gelişme, yine, gün sayısının artırılması, kalınan yatak sayısının artırılması. Bu da Türk turizminin evvel ahir konuşulan kadim problemlerinden bir tanesiydi. Bir diğer önemli hedef de yine turizmin sadece kıyı turizminin, deniz turizminin dar kapsamından çıkarılıp 7 bölgeye ve tüm Türkiye'ye yayılması meselesiydi.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – İshak Paşa Sarayı'na yaptığınız pimapenden pencere gibi mi?

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – İşte bu hedeflere varabilmek için, ulaşabilmek için de birtakım düzenlemeler yapılıyor; dün yapıldı, bugün de yapıldı, yarın da yapılacak. Burada turist rehberi kardeşlerimizi -ben de bu Bakanlıkta Bakan Yardımcılığı yapan bir kardeşinizim- hiç kimseyi işinden etmiyoruz, hiç kimseyi ekmeğinden etmiyoruz; sadece turist rehberlerinin normunu biz evrensel normlara getirmek istiyoruz. Diğer taraftan, bir meslek birliğinin kurulması ve meslek standartlarının yükseltilmesi için çalışmalar yapıyoruz. Burada -ÖSYM dâhil olmak üzere- yabancı dil bilgisi bilmeden, Türkiye'yle ilgili, o ören yeriyle ilgili, Hierapolis'le ilgili ya da Hatay'la ilgili veya Anavarza Kalesi'yle ilgili ya da Mersin'deki Cennet ve Cehennem'le ilgili bilgi sahibi olmadan asla hiç kimse bunları anlatmayacak ve bu konularda çok net normlar getiriliyor. Kanun teklifine bakıldığında aslında bu net olarak görülecek fakat tartışmalar var. Biz bu tartışmaları yine saygıyla karşılıyoruz.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Turizm rehberleri dışındakiler oranının tarihiyle ilgili ne kadar bilgiye vâkıf olacaklar acaba? Broşürlerde verilen bilgilerle mi rehberlik edecekler?

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – Bizim meselemiz, Türk turizminin gerçekten evrensel ölçekte, evrensel normda, her düzeyde birtakım standartlara kavuşması.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) – Şu anki standartlarınız çok sıkıntılı.

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim Sayın Yayman.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bunun için de Türkiye'nin bu hedeflerine varabilmesi için, 100 milyar gelir ve 82 milyon turist hedefine varabilmesi için bizim gerçekten çok majör düzenlemeler yapmamız gerekiyor, mevzuat başta olmak üzere karar alma süreçlerini, personeli ve turizmin tüm bileşenlerini bizim yeniden yapılandırmamız gerekiyor; bunun altını çizmek isterim.

Şu rakamı vermek istiyorum: Sadece Antalya'da bulunan otel sayısı Fransa'daki ve İspanya'daki otel sayısından daha fazla.

SEZÂİ TEMELLİ (Muş) – Bu yanlış bir şey, savunulacak bir şey değil bu.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – Türkiye'deki 5 yıldızlı otel sayısı Avrupa'daki toplam 5 yıldızlı otel sayısından fazla.

SEZÂİ TEMELLİ (Muş) – Yanlış bunlar.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Peki, otelleri nasıl yaptınız? Otelleri, ormanları yakarak yaptınız.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – Hep söylüyoruz, Türkiye dünyanın açık hava müzesidir.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Ormanlık alanları, Sit alanlarını imara açarak yaptınız; bu övünülecek bir şey değil ki bu övünülecek bir mesele değil.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – Türkiye gerçekten turizmde çok...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – Selamlayayım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aleykümselam.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Bu oteller niçin yapıldı, nasıl yapıldı?

BAŞKAN – Buyurun.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – Son cümlem şu: Bütün tartışmalar başımızın üstündedir, bütün eleştirileri not ediyoruz.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Başka oteller yapmaya devam edeceğiz(!)

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – Ve bu kanun teklifi henüz daha yasalaşmadı. Komisyonumuzda değerlendirdik; niyetimiz samimidir, halistir. Ortak akılla, samimiyetle, iyi niyetle, bütün itirazları kayda değer bulmak suretiyle bir düzenleme yapmak istiyoruz.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Ne kadar para o kadar samimiyet değil mi size? Samimiyetiniz sadece oraya.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – Tekrar dediğim gibi, Türk turizmini 4.0'a uygun bir biçimde yeniden yapılandırmak istiyoruz; bunun bir kez daha kayıtlara girmesini isterim.

Akşamın ilerleyen saatinde sabırla dinledikleri için değerli milletvekillerime tekrar teşekkür ediyorum.

Yeni dönemin ülkemiz için, milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum. Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yayman.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Güzelmansur.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Başkanım, Hatay seçimleriyle ilgili sayın hatip bir şey söyledi ya, ben de bir cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Ama size bir şey demedi Sayın Güzelmansur.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Başkanım, bir dakika, lütfen... Başkanım, sadece beş kelime, lütfen...

BAŞKAN – Oradan bir konuşun, ben duymuyorum, Ne dedi, niye söz talep ediyorsunuz?

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın 108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkanım, şimdi “Hatay seçimleriyle ilgili itiraz yok.” dedi sayın hatip. Peki, itiraz yoksa Samandağ İlçe Seçim Kurulu bizim itirazımızı kabul etti ama il reddetti. Mademki eğer itiraz yoksa nasıl o zaman ilçe kabul edebilir itirazımızı? Bu bir. Bir de Sayın Başkanım, sayın vekil arkadaşlarımız...

BAŞKAN – Bir dakika, bir dakika Sayın Güzelmansur...

Sayın hatibi dikkatle dinledim “İlçe Seçim Kurulu yapılan itirazı da reddetti.” dedi.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Hayır “İtiraz yok, itiraz etmemişsiniz, sandıklara itiraz edilmedi” dedi.

BAŞKAN – Sizi bir bilgilendirme yapmış kabul ediyorum, sataşma yok yani.

Sayın hatip Vanlılara sataştı, Vanlılar işe uyanmadılar, onun için... Bu eğitim, ahlak meselesinden Vanlılara sataştı, Hataylılara bir şey demedi. Şimdi, gecenin bu vaktinde siz de bilgilendirmiş oldunuz.

Teşekkür ediyorum.

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Sayın Başkanım, Van'da CHP'nin adayıydı ama...

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman ile 73 Milletvekilinin Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2002) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 108) (Devam)

BAŞKAN – Soru-cevap işlemi yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Gündemimizdeki konular tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 17 Nisan 2024 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.09